ANGLO-GUJARATI COMPOSITION SERIES.

PART I.

FOR

ANGLO-VERNACULAR STANDARD I.

BY

DORABJI H. VACHHA, M. A.,

(Bombay Educational Department).

1898.

અંગ્રેજી-ગુજરાતી ભાષાંતરમાળા.

ભાગ ૧.

અંગ્રેજી-ગુજરાતી પહેલા ધોરણને માટે.

રચનાર

દોરાબજી હી. વાછા, એમ. એ.

૧૮૯૮.

[Price 8 Annas. [કિમ્મત ૮ આના.]

ANGLO-GUJARATI COMPOSITION SERIES.

PART I.

The English Alphabets and their various Sounds.

FOR

ANGLO-VERNACULAR STANDARD I.

BY

DORABJI H. VACHHA, M. A.,

(Bombay Educational Department.)

1898.

અંગ્રેજી-ગુજરાતી ભાષાંતરમાળા.

ભાગ ૧.

અંગ્રેજી મૂળાક્ષરો ને તેમના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

અંગ્રેજી-ગુજરાતી પહેલા ધોરણને માટે.

રચનાર

દોરાબજી હી. વાછા, એમ. એ.

૧૮૯૮.

[Price 8 Annas. [કિમ્મત ૮ આના.]

PREFACE TO PART I.

This Part is more an Anglo-Gujarati Primer than one of the regular composition series, and aims at teaching the ENGLISH ALPHABETS on the modern system—first WORDS of one and two letters as a whole with their pronunciation and meaning in Gujarati, and then their component parts, the letters, with their *names*, *forms*, and *powers*. Thus these letters are learnt in small batches side by side with the little common words in which they occur, and not as a whole alphabet in order by rote according to the old dry method.

The FORMS of the letters are explained on the KINDERGARTEN System, so that the teachers can easily see that their pupils readily make out letters some what alike in shape, such as c and e, n and u, b and d, p and q, o and Q. k and r, etc.

Special care is taken with SOUNDS like *short* ă, ĕ, ŏ, etc., peculiar to English—the sounds well-known to the students' ears in their Vernaculars, such as *long* ā, ē, ō, etc., being taught *first*.

This Anglo-Gujarati Primer, therefore, differs entirely in its plan and treatment from the various English Primers used in our Schools, inasmuch as these are meant for children, whose mother tongue is English, and to whose ears the sounds that may be unknown and difficult to foreigners are quite familiar from their very childhood.

Words given in short rhyming strings to illustrate the various vowel sounds at the top of each lesson will, it is hoped, greatly facilitate learning of SPELLING, since they leave a vivid impression on the minds of young students. In the same way, the system of expressing these sounds by their ordinary distinctive *marks* will be of great use to them in consulting their Dictionaries with ease at a later stage.

Section I teaches *Alphabets* as found in words of one and two letters ; Section II treats of the *same sound* as expressed by different vowels ; Section III of the *various sounds* possessed by one and the same vowel, pointing out at the same time how they are, according to fixed rules, modified, when followed or preceded by certain consonants and their digraphs ; Section IV of the various *consonant* sounds ; while Section V, of the various *Diphthongs*. After the students have gone through the first two Sections, Reader No. 1 of any good English series, prescribed for the standard, may be placed in their hands, the remaining sections being reserved to be taught as COMPOSITION EXERCISES twice or thrice a week, as the teacher may think fit.

GODHRA HIGH SCHOOL,
December, 1898.

D. H. VACHHA.

HINTS TO TEACHERS.

The students should not be practised to *write* English simultaneously with reading in the beginning stage ; accordingly, the teaching of lessons on *Written* or *Script Letters*, as given in Section I, should be put off, till they have mastered the Alphabets in their printed form and learnt the reading and translation of all the lessons in Section I. The *Dictation Exercises* given at the end of the first few lessons will serve as a guidance to teachers.

Every *new lesson* should be first read aloud in the class by the teacher himself to show how it is to be read, due attention being paid to *pronunciation*, *expression*, *pause*, and such other points, necessary to be taken care of in teaching reading as an art. In reading English, students should not be allowed to adopt a monotonous sing-song and hurrying, or, on the other hand, a stammering tone, and to raise their voice at the last words of sentences so as to finish them with a jerking flourish, as they are wrongly allowed to do in their vernacular.

Every *new word* should be written on the blackboard and explained as to its *spelling* and *meaning*, before it is learnt by students.

In the same way, no new lesson should be asked to be *translated*, before students have thoroughly mastered the reading. They should also understand the meaning of the sentences they read so as to be able to use them freely in their conversation later on.

CONTENTS.

MISPRINTS.

Page	Line							
5	18	for	...	*Ko*	read	...	...	*No*
20	20	,,	...	rce	,,	...	...	roe
31	20	,,	...	ail	,,	...	..	oil

ANGLO-GUJARATI COMPOSITION SERIES, PART I.

અંગ્રેજી-ગુજરાતી ભાષાંતરમાળા-ભાગ ૧.

SECTION I.—ખંડ ૧.

THE ENGLISH ALPHABET.—અંગ્રેજી મુળાક્ષરો.

LESSON 1.—પાઠ ૧.

Words of one letter.—એક અક્ષરવાળા શબ્દો.

I - આઈ=હું | O - ઓ = રે! | A - એ = એકાદ.

૧. અંગ્રેજીમાં સેહેલામાં સેહેલો અક્ષર I આઇ * છે, ને તે એક નાની **ઉભી સીધી લીટી** માત્ર છે. વળી એ અક્ષર ભાષામાં **શબ્દ** તરીકે વપરાય છે, ને તેનો **અર્થ** હું થાય છે.

૨. બીજો સેહેલો અક્ષર O ઓ છે, ને તે માત્ર એક **વાંકી લીટી**-ની બનેલી **લંબગોળ કડી છે**. એ પણ I ની માફક ભાષામાં શબ્દ તરીકે વપરાય છે, ને એનો **અર્થ** રે! ઓ! થાય છે.

૩. જો એ I ઓને ઉપલે છેડેથી જોડીને વચમાં એક નાની સીધી લીટી આડી મુકીએ તો A એ અક્ષર બનેછે, એ પણ I ને O ની માફક શબ્દ તરીકે વપરાય છે, ને તેનો **અર્થ એક, એકાદ** થાય છે.

૪. અંગ્રેજીમાં માત્ર એજ ત્રણ અક્ષરો છે જે **શબ્દો** તરીકે વપરાય છે. વળી એ ત્રણ અક્ષરો **સ્વર** છે, ને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે

---

* આ ને -હ્રસ્વ ઇની સંધી.

મોટી લિપિમાં છે. **નાની લિપિમાં** તેઓ નીચેપ્રમાણે લખાયછે:—

મોટી	I	O	A
નાની	i	o	a

તમે જોશો કે નાની લિપિમાં I ને O નો આકાર તેજ રહેછે. સિવાય કે I ને માથે **ટપકું** મુકાય છે, પણ A નો આકાર તદ્દન જુદો a છે, ભાષામાં શબ્દ તરીકે A બંને **નાનો** ને **મોટો** a ને A તરીકે લખાય છે, પણ I ને O હમેશાં **મોટી** લિપિમાંજ આવેછે.

૫. ઉપલી નાની ને મોટી લિપિ **છાપવામાં** વપરાય છે. આપણા સાધારણ **લખવામાં** એ અક્ષરો નીચેપ્રમાણે લખાય છે.* :—

મોટી	*I*	*O*	*A*
નાની	*i*	*o*	*a*

માટે તમારે પણ એજ પ્રમાણે એ ત્રણ અક્ષરો લખતાં શિખવું. *a* અક્ષર લખવામાં *o* ને *i* જોડીને લખાય છે.

QUESTIONS.—સવાલ.

૧. અંગ્રેજીમાં સૌથી સેહેલો અક્ષર કયો છે ? ને તેનો આકાર કેવો છે?
૨. એ અક્ષરનો અર્થ શું થાય છે ?
૩. બીજા કયા અક્ષરો શબ્દ તરીકે વપરાય છે? તેમનો આકાર કેવો ને અર્થ શું છે?
૪. એ ત્રણ અક્ષરો સ્વર છે કે વ્યંજન ? ને શબ્દ તરીકે કઈ લિપિમાં લખાય છે ?
૫. વાંચો—O, A, I — i – a – o— o, i, a,
૬. લખો—*o, i, a—i – a – o— a, i, o.*

Words of two letters.—બે અક્ષરવાળા શબ્દો.

LESSON 2.—પાઠ ૨.

L H N S G D T.

lo–લો = જુઓ!
ho–હો = રે! અલ્યા!
no–નો = ના, નહિ.
so–સો = એવા; એમ; તેથી.
go–ગો = જા.
oh–ઓ = અરે! રે!

---

* આ લખવાની લિપિ, છાપવાની લિપિ તથા પેહેલા ખંડના વાંચનપાઠો બરાબર શિખવ્યા પછી, શિખવવી.

૬. અહિં પહેલા શબ્દ lo માં o ની પહેલાં l **એલ*** અક્ષર આવ્યો છે. એ માટી l આઈના જેવો એક ઉભો કાપો છે, ને એનો ઉચ્ચાર હમેશાં **લ** થાય છે.

૭. ho માં h અક્ષરનું નામ **એચ** છે (એચ્ચ ન બોલવું), ને તેનો ઉચ્ચાર **હ** થાય છે (**ચ** નહિ).

૮. no માં o ની પહેલાં n **એન*** અક્ષર આવેલો છે, ને તેનો ઉચ્ચાર હમેશાં **ન** થાય છે. h ને માથેનો કાપો કાઢી નાંખીએ તો n થાય.

૯. so માં પહેલો અક્ષર s **એસ*** છે, ને તે એક ઉભા સાપના આકાર જેવો છે. એ s નો ઉચ્ચાર આ બોલમાં **સ** થાય છે.

૧૦. go માં પહેલો અક્ષર g જી છે, ને તે એક ઝુલતા ચશ્મા જેવો દીસેછે. એ g નો ઉચ્ચાર આ ઠેકાણે **ગ** થાય છે.

૧૧. છેલ્લા શબ્દ oh માં h મુગો છે, એટલે તેનો ઉચ્ચાર બોલાતો નથી.

૧૨. ઉપલા બધા શબ્દોમાં o નો ઉચ્ચાર **દીર્ઘ ઓ**† છે. ને l – h – n – s – ને – g – અક્ષરો **વ્યંજન** છે.

૧૩. એ સઘળા અક્ષરો **નાની** લિપિમાં વપરાયા છે. **મોટી** લિપિમાં નીચે પ્રમાણે છે :—

નાની	l	h	n	s	g
મોટી	L	H	N	S	G

મોટો L બે સીધી લીટીનો, ને H ને N ત્રણ સીધી લીટીનાં જૂદી જૂદી રીતે જોડાવાથી થયલા છે. S ને G વાંકી લીટીના બનેલા છે. તેમાં s નાની ને મોટી લિપિમાં સરખો છે.

---

* એ અક્ષરોના નામોમાં **એ** નો ઉચ્ચાર ગુજરાતી શબ્દો—**જેમ, તેમ, બેન** માં **એ**નો કરીએ છૈએ તે પ્રમાણે **મધ્યમ એ** કરવો. એ **એ** ઉચ્ચાર ગુજરાતીમાં સાધારણ ન હોવાથી ને તે દર્શાવવાની જુદી નિશાની ન હોવાથી, એવા **અર્ધમાત્રા** - થી આ ચોપડીમાં બધે દેખાડવામાં આવ્યો છે.

† અંગ્રેજીમાં **ઓ** નો ઉચ્ચાર છેક લંબાવવો નહીં, પણ જાણે તેની પાછળ -હ્રસ્વ **ઉ** ઝડપથી આપણે બોલવા જતાં એકદમ અટકી પડીએ તેમ કરવો.

૧૪. એ બે લિપિ છાપવામાં વપરાય છે, લખવામાં નીચે પ્રમાણે તમારે એ અક્ષરો લખવા :—

નાની	*l*	*h*	*n*	*s*	*g*
મોટી	*L*	*H*	*N*	*S*	*G*

do–ડૂ = કર. | to–તૂ = કને, આગળ, તરફ.

૧૫. આ બે શબ્દોમાં O સ્વરનો ઉચ્ચાર ઓ નહિ, પણ દીર્ઘ ઊ થાય છે. અહીં do માં પહેલો અક્ષર d ડી છે. ને તે એક કાતરનો ડાબો કાપેલો છૂટો ઉભો હોય તેવો દીસે છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં દ થાય છે.

૧૬. to માં પહેલો અક્ષર t તી છે, ને તેને નાનો આડો કાપો દોરાય છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં ત થાય છે.

૧૭. એ બે અક્ષરો વ્યંજન છે, ને તે દંતસ્થાની (dentals) છે.* અંગ્રેજીમાં મૂર્દ્ધાસ્થાની (cerebrals) ઉચ્ચાર છેજ નહિ. માટે d – t – l – n – ને s ના ઉચ્ચાર ડ-ટ-ળ-ણ-ને ષ નહિ, પણ દ-ત-લ-ન-ને સ કરવા, ને તેજપ્રમાણે લખવા.

૧૮. એ બે અક્ષરો નાની લિપિમાં દેખાડ્યા છે. મોટી લિપિમાં નીચે પ્રમાણે તેમનો આકાર હોય છે :—

નાની	d	t
મોટી	D	T

મોટો D એક અર્ધા ચંદ્રમાના આકાર જેવો છે, ને T એક ઉભી લીટીના પર આડી લીટી એવી બે સીધી લીટીનો બનેલો છે.

૧૯. લખવામાં એ બે અક્ષરોને નીચે પ્રમાણે બંને લિપિમાં તમારે લખવા :—

નાની	*d*	*t*
મોટી	*D*	*T*

* કોઈ કોઈ શબ્દોમાં એમનો ઉચ્ચાર, તાળુસ્થાની (palatals) અક્ષરોની આગળ, તાળુસ્થાની જેવો સંભળાય છે. એ દંતસ્થાની ઉચ્ચાર કરતીવેળા ઉપલા દાંતના અંદરના ભાગ અથવા પારાને જીભ લગાડવી.

QUESTIONS.—સવાલ.

૧. l - h - n - s - g - d ને t અક્ષરના નામ બોલો, ને તેમના દરેકના શું ઉચ્ચાર થાય છે તે કહો. એ દરેકનો આકાર કેવો છે?
૨. એ અક્ષરોને લખવાની મોટી લિપિમાં લખી બતાવો.
૩. એ બધા અક્ષરો સ્વર છે કે વ્યંજન?
૪. oh માં h મુંગો છે એટલે શું?
૫. go - lo માં o નો ઉચ્ચાર કેવો થાય છે, ને do - to માં કેવો?

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

A I O

No Do So Ho Oh To Go Lo

Oh, no!	Do so.	I do go.
O, lo!	Go! go!	No, do so.
Oh, ho!	O, do go.	I do so.
I go.	Lo! I go.	Do I do so?
Do go.	Do I go?	No, I do go.

નીચલા શબ્દો તમારી સ્લેટપર લખોઃ—

To Go I No Oh

Ho Do So Lo O.

LESSON 3.—પાઠ ૩.

E B M W Y.

he - હી = તે (નર જાતિ).

be - બી = થા, હો.	we - ઉવી = અમે, આપણે.
me - મી = મને.	ye - યી = તમે.

૨૦. આ શબ્દોમાં છેડેનો અક્ષર e ઈ કહેવાય છે, ને તે i - o ને a ની માફક **સ્વર** છે. એ e અક્ષરનો ઉચ્ચાર આ બોલોમાં દીર્ઘ ઈ થાય છે. he માં પહેલો અક્ષર h એચ છે તે તમે શિખી ગયા.

૨૧. be માં પહેલા અક્ષર b નું નામ **બી** છે, ને તેનો આકાર કાતરનો જમણો કાપલો છૂટો ઉભો હોય તેવો દીસે છે. એ અક્ષરનો ઉચ્ચાર હમેશાં **બ** થાય છે.

૨૨. me માં પહેલો અક્ષર m **એમ** છે, ને તે જાણે બેઢ n **એન** અક્ષર હોય એવો લાગે છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં **મ** થાય છે.

૨૩. we માં પહેલા અક્ષર w નું નામ **ડબ્લયૂ** છે, ને તેનો ઉચ્ચાર અહિં **ઉવ** (**ઉ** ને **વ** નો જોડ ઉચ્ચાર) થાય છે.

૨૪. ye માં પહેલો અક્ષર y **વાઇ** છે, ને તેનો ઉચ્ચાર અહિં **ય** થાય છે.

૨૫. એ બધા અક્ષરોમાં e **સ્વર** છે, ને બાકી b, m, w, ને y **વ્યંજન** છે, ને તેઓ બધા **નાની** લિપિમાં લખાયા છે. મોટી લિપિમાં તેઓ નીચે પ્રમાણે છે:—

નાની	e	b	m	w	y
મોટી	E	B	M	W	Y

અહીં w મોટી ને નાની લિપિમાં એકસરખો છે. E, W, ને M ચાર સીધી લીટીનાં, ને Y ત્રણનાં જૂદી જૂદી રીતે જોડાવાથી થયલા છે; ને B સીધી ને વાંકી લીટીનાં જોડાવાથી બનેલો છે.

૨૬. **લખવામાં** એ પાંચ અક્ષરો નીચે પ્રમાણે લખાય છે:—

નાની	*e*	*b*	*m*	*w*	*y*
મોટી	*E*	*B*	*M*	*W*	*Y*

ay – **આઇ** = હા, ખચિત. | by – **બાઇ** = થી પાસે થઇને.

my – **માઇ** = મારો-રી-રૂં-રાં.

૨૭. **આ** ત્રણ શબ્દોમાં a - b- ને m ની પાછળ y અક્ષર **સ્વર** તરીકે વપરાયો છે. ને તેનો ઉચ્ચાર i **સ્વરની** માફક **આઇ** થાય છે, અહિં છેડે **ઇ** નો ઉચ્ચાર ઘણો **હ્રસ્વ** કરવો.

QUESTIONS.—સવાલ.

૧. he માં h ની પાછળ કયો અક્ષર આવ્યો છે? તે સ્વર છે કે વ્યંજન, ને તેનો ઉચ્ચાર શું થાય છે?
૨. b - m - w - ને y અક્ષરનાં શું શું નામ છે, ને તેમના ઉચ્ચાર શો થાય છે? એમનો આકાર કેવો છે?
૩. એ ચાર અક્ષરો વ્યંજન છે કે સ્વર?
૪. y વ્યંજન છે કે સ્વર. એનો વ્યંજન તરીકે શો,ને સ્વર તરીકે શો ઉચ્ચાર થાયછે?
૫. એ બધા અક્ષરો e - b - m - w - ને y ને નાની ને મોટી લિપિમાં લખી દેખાડો.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

me by we Ay He be my Ye.

Be so.	Do ye go?	Do we do so?
We go.	No, we go.	Ay, we do so.
Ho, ye!	We do so.	No, ye do so.
Go, ye.	Do we go?	Lo, we do go.
Go by me.	Ay, we go.	So, we do go.

નીચલા શબ્દો તમારી સ્લેતપર લખો :—

We by be ay me He my ye

LESSON 4.—પાઠ ૪.

F U P.

in - ઇન=માં, અંદર. | is - ઇઝ=છે. (ત્રીજો પુરૂષ એક વચન).
it - ઇત=તે (નાન્યતર). | if - ઇફ =જો-તો.

૨૮. આ ચાર શબ્દોમાં i સ્વરનો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઇ થાય છે. is માં s નો ઉચ્ચાર ઝ થાય છે. એ પ્રમાણે s ના બે ઉચ્ચાર છે— so માં સ, ને is માં ઝ.

૨૯. if માં i ની પછી f એફ નવો અક્ષર છે, ને તેનો ઉચ્ચાર ફ થાય છે. એ ઉચ્ચાર નીચલા હોઠને ઉપલા દાંતની અણી લગાડીને બરાબર કરવો. એ અક્ષરનો આકાર એક છેડેથી વાળેલા નેતરના કટકા જેવો છે.

us–અસ = અમને, આપણને. | up–અપ = ઉપર, ઉંચે.

૩૦. આ બે શબ્દોમાં પહેલો અક્ષર u યૂ છે, ને તે i, o, a, ને e ની માફક સ્વર છે. એનો આકાર ઉંધા n ના જેવો છે, ને એનો આ ઠેકાણે ઉચ્ચાર હ્રસ્વ, અ થાય છે. us માં s નો ઉચ્ચાર so ની માફક સ થાય છે (ઝ નહિ).

૩૧. up માં નવો અક્ષર p પી છે, ને તે ઉંધો ફેરવેલો d અક્ષર છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં પ થાય છે.

૩૨. બંને f ને p વ્યંજનો છે, ને u સ્વર છે. એ ત્રણ અક્ષરો **મોટી** લિપિમાં નીચે પ્રમાણે છેઃ—

નાની	u	f	p
મોટી	U	F	P

અહિં F ત્રણ સીધી લીટીનો બનેલો છે ને તે લગભગ E ને મળતો આવે છે. P જાણે B નો નીચલો અર્ધો ગોળ ભાગ નિકળી જઈને થયો હોય તેમ લાગે છે.

૩૩. એ ત્રણ અક્ષરો લખવામાં નીચે પ્રમાણે છેઃ—

નાની	*u*	*f*	*p*
મોટી	*U*	*F*	*P*

Questions.—સવાલ.

૧. in – if – is ને it માં i નો ઉચ્ચાર કેવો થાય છે ?
૨. એ શબ્દોમાં નવો અક્ષર કયો છે ? તેનો આકાર કેવો ? ને ઉચ્ચાર શો થાય છે ?
૩. up ને us માં કયો સ્વર નવો આવેલો છે ? તેનો આકાર કેવો ને ઉચ્ચાર શો છે ? બીજો કયો નવો અક્ષર એમાં છે ?
૪. is – so – ને us દરેકમાં s નો કયો કયો ઉચ્ચાર થાય છે ?
૫. u, f, ને p ને બંને નાની ને મોટી લિપિમાં લખી બતાવો.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

It up is if Us in.

Go up.	Up we go.	It is we.
Go in.	I do it.	It is he.
Do it.	Be it so.	Is it so ?
Go by us.	We go in.	It is so.
I go up.	It is I.	Is he in ?

No, he is up.	Is he by me?
Is he to do it?	No, he is by us.
Ay, he is to do it.	O no, he is up.
Do I go up?	Lo! he is in.
No, I go in.	If ye go, I go.
Lo, we go up.	If he go, we go.

નીચલા શબ્દો લખો :—

In Up is It us if

LESSON 5.—પાઠ ૫.

R X

on - **ઑન્** = ઉપર, આગળ.	**or** - **ઑર્** = અથવા, કે.
of - **ઑવ્** = નો-ની-નું; વિશે.	**ox** - **ઑક્સ્** = બળદ.

૩૪. ઉપલા ચાર શબ્દોમાં o સ્વરનો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઓ નહિ, પણ હ્રસ્વ **ઑ** થાય છે. એટલે ગુજરાતી શબ્દો-ગોળ (ખાવાનો)-**ખોળ**-દોડ-માં ઓનો ઉચ્ચાર કરીએ છીએ, તેનાં કરતાં પણ વધારે ઉતરતો હ્રસ્વ **ઑ** કરવો. એ ઉચ્ચાર ગુજરાતીમાં તદન અજાણ છે, માટે કોઈ અંગ્રેજી ભણેલાને મોઢેથી પહેલાં સાંભળીને તે પ્રમાણે કરવો વધારે સારૂં છે.

૩૫. **of** માં **f** નો ઉચ્ચાર **વ** થાય છે તે ધ્યાનમાં રાખવું, કેમકે એ બોલ સિવાય બધે **f** નો ઉચ્ચાર **ફ** થાય છે.

૩૬. **or** શબ્દમાં **o** ની પછી નવો અક્ષર **r** આર છે. ને તે જાણે અર્ધો **n** હોય તેમ દીસેછે.. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં **ર** થાય છે.

૩૭. **ox** માં વળી નવો અક્ષર **x** **એક્સ** છે, ને તેનો આકાર ગુણાકારની ચોકડીની નિશાની **X** ના જેવો છે. એનો ઉચ્ચાર અહિં **કસ** (**ક** ને **સ** નો જોડ ઉચ્ચાર) થાય છે.

૩૮. **r** ને **x** બંને **વ્યંજન** છે, ને **મોટી** લિપિમાં તેઓ નીચે પ્રમાણે **છાપવામાં** વપરાય છેઃ—

નાની	r	x
મોટી	R	X

અહિં x બંને લિપિમાં એક્સરઓ છે; ને R, B ને ઘણો અરો મળતો આવે છે.

૩૯. એ બે નવા અક્ષરો લખવામાં નીચે પ્રમાણે લખાય છેઃ—

નાની	*r*	*x*
મોટી	*R*	*X*

am - **ઍમ્** = છું.	as - **ઍઝ્** = જેમ, જેવો.
an - **ઍન્** = એકાદ.	at - **ઍત્** = માં, ભણી.

૪૦. આ શબ્દોમાં a સ્વરનો ઉચ્ચાર **દીર્ઘ એ** નહિ, પણ **હ્રસ્વ ઍ** થાય છે. એટલે ગુજરાતી શબ્દો - **જેમ - કેમ - બેન** - વગેરેમાં એ નો મધ્યમ ઉચ્ચાર એ કરીએ છીએ તેનાં કરતાં પણ વધારે ઉતરતો હ્રસ્વ **ઍ** કરવો. એ ઉચ્ચાર પણ **ઑ** ની માફક ગુજરાતીમાં જાણીતો નથી, માટે કોઈ અંગ્રેજી બોલનારને મોઢેથી પહેલાં સાંભળવો ઠીક છે. અહિં as માં s નો ઉચ્ચાર is ની માફક ઝ થાય છે. (**સ** નહિ).

ah - આ = વાહ! એ! અરે.

૪૧. આ બોલમાં a નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ **ઍ** નહિ, પણ **ખુલ્લો આ** થાય છે, ને h અક્ષર **મુંગો** છે.

Questions.—**સવાલ**.

૧. on-or-ox-of માં o નો કેવો ઉચ્ચાર થાય છે? એમના અર્થ શું?
૨. of માં f નો ઉચ્ચાર શો થાય છે? બીજે બધે કયો ઉચ્ચાર થાય છે?
૩. or ને ox માં કયા નવા અક્ષરો છે? તેમનો આકાર કેવો છે ને તેમનો ઉચ્ચાર શું થાય છે? એ બે વ્યંજન છે કે સ્વર?
૪. એ બે અક્ષરોને નાની ને મોટી લિપિમાં લખી દેખાડો.
૫. am-an-as-at માં a નો ઉચ્ચાર શો થાય છે?
૬. as માં s નો ઉચ્ચાર કયો છે?
૭. ah માં a નો ઉચ્ચાર શો ને h નો શો થાય છે?

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ**.

Of an ah oh ox am As on at or.

Ah ! me.
Am I up?
No, I am in.
Is it an ox ?
Ay, it is an ox.
Is it my ox ?
Ah ! it is my ox.
Go on, ox, go on.
Go, as we go.
Oh, do as I do it.
Am I to go on ?
No, he is to go on.
I am to do so.
Am I an ox ?

No, I am on an ox.
Lo, it is my ox.
He is on my ox.
An ox is by us.
Ah ! I go in.
Is it on or in ?
Lo, he is by my ox.
Ah ! Ah ! I am up on an ox.
No, he is up on my ox.
Ay, on, on we go.
Oh, ho ! do ye go to my ox ?

નીચલા શબ્દો તમારી સ્લેતપર લખી લાવો:—

Ah on at of an ox am or as

Words of three letters.—ત્રણ અક્ષરવાળા શબ્દો.

LESSON 6.—પાઠ ૬.

THE REMAINING ALPHABETS.—બાકીના મુળાક્ષરો.

K Q Z J V C

Kid - કિદ્ =નાનું બકરું.	Jug - જગ = જગ્ (દૂધનો).
Quit - ક્વિત્=છુટો, છોડી દેવું.	Van - વૅન્ = ગાડું (મોટું).
Zea - ઝીઆ=જુવાર (અનાજ).	Cat - કૅત્ = બિલાડી.

૪૨. અહિં kid શબ્દમાં પહેલો અક્ષર K કે છે, ને તે h ને ઘણો ખરો મળતો દીસે છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં ક થાય છે.

૪૩. quit માં પહેલો અક્ષર q ક્યૂ છે, ને તે ઉંધો ફેરવેલો b અક્ષર છે. એ અક્ષર ને p માં ફેર એટલોજ છે કે p નો ગોળ ભાગ જમણી બાજુ રહે છે, ત્યારે q નો ડાબી બાજુ છે. એ અક્ષર એકલો વપરાતો નથી, તેની પાછળ હમેશાં u અક્ષર આવેછે, ને એ બંનેનો જોડ ઉચ્ચાર ક્વ થાય છે (ક ને ઉવ ની સંધી).

૪૪. **zea** માં પહેલો નવો અક્ષર **z** ઝેદ છે, ને તે મોટો **N** આડો ફેરવ્યો હોય તેમ દીસેછે. એનો ઉચ્ચાર ઝ થાય છે.

૪૫. **jug** માં નવો અક્ષર **j** જે છે, ને તે ઉંધા **f** જેવો લાગે છે. એને માથે **i** ની માફક ટપકું આવેછે. ને એનો ઉચ્ચાર હમેશાં જ થાય છે.

૪૬. **van** માં પહેલો અક્ષર **v** વી છે. એ અર્ધા **w** જેવો છે, ને મોટા **A** નો ઉંધો હોય તેમ લાગે છે. એનો ઉચ્ચાર હમેશાં વ થાય છે, ને તે **f** એફ્‌ની માફક નીચલા હોઠને ઉપલા દાંત લગાડીને બરાબર કરવો.

૪૭. **cat** માં પહેલો અક્ષર **c** સી છે, ને તેનો આકાર **e** ના જેવો છે. ફરક એટલોજ કે **e** ને માથે નાની ગોળ આંખ છે, પણ **c** ને નથી. એનો ઉચ્ચાર આ ઠેકાણે **k** ના જેવો ક થાય છે.

૪૮. એ બાકીના છ અક્ષરો વ્યંજન છે, ને **મોટી** લિપિમાં તેઓ નીચે પ્રમાણે **છાપવામાં** વપરાય છેઃ—

નાની	k	q	z	j	v	c
મોટી	K	Q	Z	J	V	C

Q સિવાય એ બધા અક્ષરો નાની ને મોટી લિપિમાં એકસરખા છે. **Q** ને **C** ઘણા ખરા **O** ને મળતા આવેછે.

૪૯. એ અક્ષરોની **લખવાની** લિપિ નીચે પ્રમાણે છેઃ—

નાની	*k*	*q*	*z*	*j*	*v*	*c*
મોટી	*K*	*Q*	*Z*	*J*	*V*	*C*

QUESTIONS.—**સવાલ.**

૧. બાકીના કયા કયા મૂળાક્ષરો રહ્યા તેમનાં નામ દો ને ઉચ્ચાર કહો.
૨. q ની પાછળ કયો અક્ષર હમેશાં આવેછે? તેમનો ઉચ્ચાર શો?
૩. એ બધા અક્ષરોને નાની ને મોટી લિપિમાં લખી દેખાડો.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

Zea • Cat Jug Van Quit Kid.

I go in a van.
Is it a cat?
Ay, it is a cat.
Oh, it is my cat.
Is he quit of it?
Ay, he is quit of it.
Lo, it is a kid.
Ah, it is my kid.
I am in my van.

Is it zea?
Ay, it is zea.
Is he in my van?
Ay, he is in it.
Is it a cat or a kid?
No, it is a kid.
Do ye go in my van?
Ay, we go in it.
Ah! Ah! it is my jug.

નીચલા શબ્દો તમારી સ્લેતપર લખી દેખાડો :—

Cat Jug Van Quit Kid Zea

LESSON 7.—પાઠ ૭.

The Alphabets in Their Usual Order.

મૂળાક્ષરોનો અનુક્રમ.

૫૦. તમે આગલા પાઠોમાં જે બધું શિખ્યા તે પરથી જોયું તો હશે કે અંગ્રેજીમાં બધા મળીને ૨૬ **મૂળાક્ષરો** છે, જેમાંના ૫ અક્ષરો

I O A E U

સ્વર છે ને બાકીના બધા **વ્યંજન** છે. y બંને વ્યંજનને સ્વર તરીકે વપરાય છે, તે તમે શિખ્યા. w પણ સ્વરસંધીમાં વપરાય છે તે પાછળથી શિખશો.

૫૧. બીજું એ કે, એ મુળાક્ષરો અપૂર્ણ, તેમજ **ખામીવાળા** છે, કારણ કે I નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ, આઈ થાય છે. તેમજ if, in, માં હ્રસ્વ ઈ થાય છે. o નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ, ઓ (no), ઊ (do), ને હ્રસ્વ ઑ (on) એમ ત્રણ જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે. a નો પણ હ્રસ્વ ઍ (am), ને ખુલ્લો આ (ah) થાય છે. તેજ પ્રમાણે s નો ઉચ્ચાર so ને us માં સ, ને is-as માં ઝ થાય છે. f નો if માં ફ, ને of માં વ થાય છે. વળી ઝ ઉચ્ચાર સારૂ s વપરાય છે, જેમકે is, as માં, ને z પણ, જેમકે zea માં. ક ઉચ્ચાર સારૂ k, જેમકે kid માં, ને

c, જેમકે cat માં. એ પ્રમાણે અંગ્રેજી મૂળાક્ષરોમાંના કેટલાકના **એકથી વધારે ઉચ્ચાર** થાય છે, ને કેટલાક ચોકસ ઉચ્ચાર સારૂ **એક કરતાં વધારે મૂળાક્ષરો** વપરાય છે.

૫૨. એ બધા મૂળાક્ષરોને તેમની **આકૃતિ** પ્રમાણે પહેલાં **મોટી** લિપિમાં નીચેપ્રમાણે ગોઠવ્યા છેઃ—

(૧) એક સીધી લીટીવાળો અક્ષર.

I આઇ

(૨) બે સીધી લીટીના જુદી જુદી રીતે બનેલા ૪ અક્ષરો.

L	T	V	X
એલ્	ટી	વી	એક્સ્.

(૩) ત્રણ સીધી લીટીના જુદી જુદી રીતે બનેલા ૭ અક્ષરો.

H	N	Z	F	A	Y	K
એચ્	એન્	ઝેડ્	એફ્	એ	ઉવાઇ	કે

(૪) ચાર સીધી લીટીના જુદી જુદી રીતે બનેલા ૩ અક્ષરો.

E	M	W
ઈ	એમ્	ડબલ્યુ

(૫) વાંકી લીટીના જુદા જુદા આકારવાળા ૪ અક્ષરો.

O	Q	C	S
ઓ	ક્યૂ	સી	એસ્

(૬) બંને સીધી ને વાંકી લીટીથી બનેલા ૭ અક્ષરો.

D	B	P	R	J	U	G
ડી	બી	પી	આર્	જે	યૂ	જી

૫૩. ઉપર જણાવેલા બધા ૨૬ મૂળાક્ષરો સાધારણ રીતે નીચલા **અનુક્રમ** પ્રમાણે બોલાય છે, તેપ્રમાણે તમારે એ યાદ રાખવાઃ—

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
એ	બી	સી	ડી	ઈ	એફ્	જી	એચ્	આઇ	જે

K	L	M	N	O	P	Q	R	S
કે	એલ્	એમ્	એન્	ઓ	પી	ક્યુ	આર્	એસ્

T	U	V	W	X	Y	Z
ટી	યૂ	વી	ડબલ્યુ	એક્સ્	ઉવાઇ	ઝેડ્

૫૪. હવે આપણે એ બધા અક્ષરોની **નાની** લિપિ તપાસીએ:—

(૧) બંને મોટી ને નાની લિપિમાં **એકસરખા** ૭ અક્ષરો.

c o s v w x z

(૨) બે સીધી લીટી વચ્ચે સમાઈ રહે એવા **સમતોલ** નાના ૭ અક્ષરો.

a e i m n r u

(૩) ઉપલી લીટીની બહાર પડતા **કાપાવાળા** ૭ અક્ષરો.

b d f h k l t

(૪) નીચલી લીટીની હેઠે ઉતરતા **કાપાવાળા** ૫ અક્ષરો.

g j p q y

૫૫. ઉપલી નાની ને મોટી લિપિઓ **છાપવામાં** વપરાય છે. **લખવામાં** તેઓ નીચે પ્રમાણે લખાય છે:—

(1) *Capitals.*—(૧) મોટા અક્ષરો.

A B C D E F G H I J
K L M N O P Q R S
T U V W X Y Z

(2) *Small letters.*—(૨) નાના અક્ષરો.

a b c d e f g h i j k l m
n o p q r s t u v w x y z

QUESTIONS.—**સવાલ.**

૧. અંગ્રેજીમાં આકારમાં સૌથી સહેલો અક્ષર કયો છે? ને તે કેમ લખાય છે

૨. બે સીધી લીટીવાળા અક્ષરોનાં નામ દો, ને તે કેમ બનેલા છે તે લખી દેખાડો.

૩. કયા અક્ષરો ત્રણ સીધી લીટીના બનેલા છે?
૪. ચાર સીધી લીટીવાળા અક્ષરોનાં નામ દો ને તે લખી બતાવો.
૫. વાંકી લીટીવાળા આકારના અક્ષર કેટલા છે? ને તે કયા છે તે કહો ને લખો.
૬. બંને વાંકી ને સીધી લીટીથી બનેલા અક્ષરોનાં નામ દો ને લખો.
૭. અંગ્રેજીમાં બધા મળીને કેટલા મૂળાક્ષરો છે? ને તેઓ સાધારણ રીતે કેમ બોલાય છે? એ બધાને નાની ને મોટી લખવાની લિપિપ્રમાણે લખી બતાવો.
૮. એ બધા અક્ષરોમાં સ્વર કેટલા ને કયા કયા છે?
૯. એ અક્ષરોમાં કયા અક્ષર શબ્દ તરીકે વપરાય છે, તેમના અર્થ ને ઉચ્ચાર કહો.
૧૦. કયા કયા ગુજરાતી મૂળાક્ષરો છે કે જેને મળતા અક્ષરો અંગ્રેજીમાં નથી?

SECTION II.—ખંડ ૨.

DIFFERENT VOWEL SOUNDS.—જુદા જુદા સ્વરોચ્ચાર.

LESSON 8.—પાઠ ૮.

Long ā sound.—દીર્ઘ એ ઉચ્ચાર.

ace	age	ale	ape	ate
એસ્	એજ્	એલ્	એપ્.	એત્.

૫૬. આ શબ્દોમાં a નો ઉચ્ચાર **દીર્ઘ એ** થાય છે. અહીં છેડે e સ્વર **મુંગો** છે. ને c નો ઉચ્ચાર **સ**, ને g નો **જ** થાય છે. એ પ્રમાણે c ના બે ઉચ્ચાર, cat માં ક ને ace માં સ, તથા g ના બે, go માં ગ ને age માં **જ**, થાય છે.

aid	ail	aim
એદ્	એલ્	એમ્.

૫૭. આ શબ્દોમાં **ai સ્વરસંધી** છે, ને તેનો ઉચ્ચાર a ની માફક **દીર્ઘ એ** થાય છે*.

bay - બે	hay - હે	May - મે	ray - રે
day - ડે	jay - જે	nay - ને	say - સે
gay - ગે	lay - લે	pay - પે	way - ઉવે

* ખરૂં જોતાં, અહીં a ની પાછળ i ને y સ્વર આવવાથી, તેનો એ ઉચ્ચાર, જાણે એ ની પાછળ હ્રસ્વ ઈ ઝડપથી બોલવા જતાં એકદમ અટકીએ તે પ્રમાણે કરવો.

૫૮. આ બોલીમાં ay સ્વરસંધી છે, ને તેનો ઉચ્ચાર દીર્ઘ એ થાય છે*.

yea - યે | bey - બે

૫૯. આ બે બોલીમાં ea ને ey નો ઉચ્ચાર ai ને ay ની માફક દીર્ઘ એ થાય છે.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

It ails† me.	He is of my age.	Is he a bey?
Is it ale?	We may go to-day.	I say nay to it.
Yea, it is ale.	I aim at a jay.	Oh ye, aid us.
Say it on.	It may be a jay.	I go on my way
Is it hay?	Lay it on my ox.	An ox ate it.
Ay, it is hay.	Is it an ace?	No, it is a ray.
May I go?	Oh, it is my ace.	Nay, I am up.
Yea, ye may go.	He is gay to-day.	I say it is an ape.

Dictation Exercise.—**લેખન પાઠ.**

I aim at a jay. He is of my age.

LESSON 9.—પાઠ ૯.

Long e and i sounds.—દીર્ઘ ઈ ને આઈ ઉચ્ચાર.

She - શી | The - ધી‡

૬૦. આ શબ્દોમાં e નો ઉચ્ચાર be - he ની માફક દીર્ઘ ઈ થાય છે. ને sh નો ઉચ્ચાર શ, ને th નો ધ દંતસ્થાની છે. એ

* જુઓ નોધ, પાનું ૧૬.

† અહીં s વર્તમાન કાળ, ત્રીજો પુરૂષ, એકવચનનો પ્રત્યય છે, ને તેનો ઉચ્ચાર ઝ થાય છે.

‡ The નો ઉચ્ચાર ધિ પણ થાયછે.

th નો ઉચ્ચાર બંને ઉપલાને હેઠલા દાંતને જીભની અણી લગાડીને બરાબર ધ કરવો.

eat	pea	sea	tea
ઈત્	પી	સી	તી

bee - બી | see - સી | key - કી

૬૧. આ શબ્દોમાં ea - ee - ને ey સ્વરસંધી છે, ને તેમનો ઉચ્ચાર પણ દીર્ઘ ઈ થાય છે.

ice - આઇસ

shy - શાઇ	fly - ફ્લાઇ	cry - ક્રાઇ
thy - ધાઇ	ply - પ્લાઇ	dry - ડ્રાઇ
why - હ્વાઇ	sly - સ્લાઇ	try - ટ્રાઇ

sky-સ્કાઇ | aye-આઇ | eye-આઇ | bye-બાઇ | buy-બાઇ

die - દાઇ	hie - હાઇ	pie - પાઇ
fie - ફાઇ	lie - લાઇ	tie - તાઇ

૬૨. આ બધા શબ્દોમાં i - y - ye - uy - ને ie નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ, આઇ થાય છે. ખરૂં જોતાં ie ને ye માં e, ને uy માં u મુગો છે. try માં t ની પાછળ r આવવાથી એનો ઉચ્ચાર ટ જેવો થાયછે.

૬૩. ice માં છેડેનો e મુગો છે, ને c નો ઉચ્ચાર સ થાય છે.

૬૪. why માં wh નો ઉચ્ચાર જાણે hw હોય તેમ હુવ (હ ને ઉવ નો જોડ ઉચ્ચાર) થાય છે.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

I cry.	Is it a pea?	Is it thy ox?
Do I lie?	Aye, it is a pea.	No, it is my ox.
Fie, ye lie.	Tie it up.	Try my tea.
She is shy.	I buy tea.	I see a bee.

Is it a bye?	My eye is dry.
Aye, it is a bye.	It is my key.
Tie it on the ox.	Why do ye cry?

He may buy my ox.
Is it a bay or a sea?
No, it is a sea.
I see a fly on the ox.
Ply it on the sea.
She may die of it.
It is my tie.
May we eat the pie?

Aye, ye may eat it.
We go to the sea to see it.
We die, if we eat it.
I see the jay fly in the sky.
We see a fly on thy eye.
Do we see a fly or a bee on it?
Is it the way to the sea?
No, it is a way to the bay.

Dictation Exercise.—લેખન પાઠ.

I see a fly on the ox. Is it a pea?

LESSON 10.—પાઠ ૧૦.

Long ō - o̤ - and ū sounds.—દીર્ઘ ઓ - ઊ - ને યૂ ઉચ્ચાર.

fro - ફ્રો	ode - ઓડ્	old - ઓલ્ડ્
oak - ઓક્	oat - ઓત્	
doe - ડો	Joe - જો	toe - તો
hoe - હો	roe - રો	woe - ઉવો
sew - સો	owe - ઓ	own - ઓન્
bow - બો	mow - મો	sow - સો
low - લો	row - રો	tow - તો.

૬૫. આ બધા શબ્દોમાં o - oa - oe - ew - ને ow નો ઉચ્ચાર go - so - no ની માફક દીર્ઘ ઓ થાય છે. oa - oe - ને ow માં ખરૂં જોતાં a - e - ને w મુગા છે.

who - હૂ	two - ટૂ	too - ટૂ	coo - કૂ

૬૬. આ શબ્દોમાં o ને oo નો ઉચ્ચાર do - ને to ની માફક દીર્ઘ ઊ થાય છે.*

---

* put પુત = મુક એ બોલમાં u નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઉ થાયછે.

use - યુઝ્ | you - યૂ

due - ડ્યૂ | hue - હ્યૂ | sue - સ્યૂ

ewe - યૂ | few - ફ્યૂ | Jew - જ્યૂ | new - ન્યૂ
dew - ડ્યૂ | hew - હ્યૂ | mew - મ્યૂ | yew - યૂ

૧૭. આ શબ્દોમાં u - ou - ue - ને ew નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ યૂ થાય છે. ou ને ue માં ખરૂં જોતાં o ને e મુગા છે. use, જ્યારે નામ તરીકે વપરાય છે, ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર યુસ થાય છે.

Reading Lesson—**વાંચન પાઠ.**

It is an ode.
Is it thy hoe, Joe?
Tow it to the bay.
Try my new bow.
It dews on the oak.
Is it too low?
My pay is due.
I sow a few peas.*
Two of us go to the sea.
Is he so low?
She sews my tie.
It is an old tie.
Put on a new tie.
We sow oat.
Row it on to the sea.
Is it a doe or a roe?

The old Jew may sue us.
We hew a few oaks* on the way.
No, no, It is a row of yews.*
Is it a ewe or an ox?
You may use my new tie.
I own, I owe you two pies,* Joe.
Woe, woe to the day!
Joe, who ate the rce?
He who eats it dies.
She too may use ice.
You owe me a pie, I say.
Is Joe so old as the Jew?

* અહીં s બહુ વચનનો પ્રત્યય છે, ને તેનો ઉચ્ચાર ઝ્ થાય છે (oaks માં સ).

Dictation Exercise.—લેખન પાઠ.

Is it too low? She sews my tie.
We hew a few oaks on the way.

LESSON 11.—પાઠ ૧૧.

Short ĭ sound—હ્રસ્વ ઇ ઉચ્ચાર.

ill - ઇલ્	inn - ઇન્	ink - ઇન્ક્	its - ઇટ્સ્
bid - બિડ્	big - બિગ્	gin - જિન્	bit - બિટ્
did - ડિડ્	dig - ડિગ્	pin - પિન્	fit - ફિટ્
hid - હિડ્	fig - ફિગ્	sin - સિન્	hit - હિટ્
kid - કિડ્	gig - ગિગ્	tin - ટિન્	pit - પિટ્
lid - લિડ્	pig - પિગ્	win - વિન્	sit - સિટ્

dim - ડિમ્	dip - ડિપ્	fix - ફિક્સ્
him - હિમ્	hip - હિપ્	mix - મિક્સ્
Jim - જિમ્	lip - લિપ્	six - સિક્સ્
rim - રિમ્	sip - સિપ્	his - હિઝ્

૪૮. આ બધા શબ્દોમાં i નો ઉચ્ચાર if - in - it - is ની માફક હ્રસ્વ ઇ થાય છે.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

Who did it?
Jim did it.
Is it ink?
No, it is a pin.
Is she ill to-day?
We go to the inn.
Who bit him?

The ox bit me.
To lie is a sin.
I eat a bit of fig.
It is hid in a pit.
Is it his own gig?
Its eye is dim.
Did it fly in the sky?

He is fit to do it.
A fly sits on his lip.
I hit him on the hip.
We sip the gin.
Did you fix it, Jim?
Six of us may sit on it.
Is it a pig or a kid?

Oh! it is a big pig.
Bid Jim dig a pit.
Did you dip it in ink, Joe?
Bid him tin the lid.
Did you mix it, or he?
Hip! hip! we win.
Do as I bid you.

Dictation Exercise—લેખન પાઠ.

Is she ill to-day? Six of us may sit on it.

LESSON 12.—પાઠ ૧૨.

Short ŭ sound.—હ્રસ્વ અ ઉચ્ચાર.

bug - બગ્	bun - બન્	cub - કબ્	cup - કપ્
dug - દગ્	dun - દન્	rub - રબ્	pup - પપ્
hug - હગ્	fun - ફન્	tub - તબ્	sup - સપ્
jug - જગ્	gun - ગન્	gum - ગમ્	but - બત્
mug - મગ્	nun - નન્	hum - હમ્	cut - કત્
rug - રગ્	run - રન્	rum - રમ્	hut - હત્
tug - તગ્	sun - સન્	sum - સમ્	nut - નત્

bud - બદ્	cur - કર્	her - હર્
cud - કદ્	fur - ફર્	fir - ફર્
mud - મદ્	urn - અર્ન્	sir - સર્

son - સન્	won - ઉવન્
ton - તન્	one - ઉવન્

૬૯. આ સઘળા બોલોમાં u - e - i - ને o સ્વરોનો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ અ થાય છે. cur - fur - urn - her - fir - sir - બોલોમાં u - e - ને i નો અ ઉચ્ચાર વધુ હ્રસ્વ અ કરવો. one માં o નો ઉચ્ચાર w ની માફક ઉવ થાય છે, ને છેડે e મુગો છે.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

The pup tugs the rug.
It is a big bug.
Do you see the tub?
See, the bee hums.
O! it is an urn.
We won, sir.
Dun eats a bit of bun.
The cub runs in the mud.
I see no rum in the mug.

The pup is on the rug.
We sup at six.
It is a dun ox.
I see no gum in the cup.
Cut a bit of bun, Jim.
It is a fun to see the pup run.
Do you see the cub run to her?

Sir, we do the sum.
O! it is a big sum.
Do you see my gun?
The sun is up.
I rub my eyes.
Who dug the pit, Dun,
O, it is the fur of a rug.
She hugs her son.
Sir, we sit in the sun.
Is it a fir or an oak?

I see a nun in the hut.
We may go into the hut, but the nun is in.
Is it a jug or a mug?
Lo, the cur bit her son.
We use one ton of ice.
Do you use two?
No, we use six.
Is it a bud or a nut?
Oh, it is a dry bud.

Dictation Exercise.—લેખન પાઠ.

It is a fun to see the pup run.

Who dug the pit, Dun? We won, sir.

LESSON 13.—પાઠ ૧૩.

Open ä sound — ખુલ્લો આ ઉચ્ચાર.

baa - બા

are - આર્	bar - બાર્	jar - જાર્
arm - આર્મ્	car - કાર્	mar - માર્
art - આર્ટ્	far - ફાર્	tar - ટાર્

૭૦. આ શબ્દોમાં a નો ઉચ્ચાર ah બોલવાની માફક ખુલ્લો આ થાય છે. baa માં છેલ્લો a ને are માં e મુગો છે.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

Are you ill, Joe?
No, sir, Jim is ill.
It is a jar of ale.
Ah! the ewe baas.
To tin is an art.
But it is an old art.
Tie it to her arm.
Is it ink or tar?
Do you go so far?
Aye, we go as far as the sea.
Sit on my arm.
We are too ill to sit.
Do you go in a car?
No, we go in his gig.
Tar the new jar of ink, Jim.
Is it a bar of tin?
If so, we may buy it.
Why do you mar the fun?
Ah, it is a big pin.
If you are ill, bid Dun go to her.

Dictation Exercise.—લેખન પાઠ.

To tin is an art. If so, we may buy it.

LESSON 14.—પાઠ ૧૪.

Short ă sound. — હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર.

add - ઍડ્	bad - બૅડ્	can - કૅન્
ass - ઍસ્	gad - ગૅડ્	fan - ફૅન્

ash - ઍશ
and - ઍન્દ્
ant - ઍન્ત્
act - ઍક્ત્
apt - ઍપ્ત્

bag - બૅગ્
gag - ગૅગ્
rag - રૅગ્
wag - ઉવૅગ
ham - હૅમ્
jam - જૅમ્
ram - રૅમ્
Sam - સૅમ્
yam - યૅમ્

gas - ગૅસ્
has - હૅઝ્

had - હૅદ્
lad - લૅદ્
mad - મૅદ્
pad - પૅદ્
sad - સૅદ્

cap - કૅપ્
gap - ગૅપ્
hap - હૅપ્
lap - લૅપ્
map - મૅપ્
nap - નૅપ્
rap - રૅપ્
sap - સૅપ્
tap - તૅપ્

axe - ઍક્સ્
lax - લૅક્સ્

man - મૅન્
pan - પૅન્
ran - રૅન્
tan - તૅન્
van - વૅન્

bat - બૅત્
cat - કૅત્
fat - ફૅત્
hat - હૅત્
mat - મૅત્
pat - પૅત્
rat - રૅત્
sat - સૅત્
vat - વૅત્

tax - તૅક્સ્
wax - ઉવૅક્સ

૭૧. આ બધા શબ્દોમાં a નો ઉચ્ચાર am, as, at, an ના માફક હ્રસ્વ ઍ થાયછે.

Reading Lesson—વાંચન પાઠ.

Lad, you are sad.
Sam is a mad man.
Who has my bat?
It is a rag.
Yea, it is my bag.
By hap, you may win.
Add one pie to two, and two to six.
Did you buy a new bat?
Run, cat, run to the rat.
Did he gag you?
I see no wax in the bag.
The fat ram sat on the mat.
I see a bat fly in the sky.
Can a bat see in the day?
I had a nap at two.
The vat has no tap.
Aye, he did a bad act.
Oh! he is a wag.

Is it my cap?
No, it is a hat.
I see an ant on thy arm.
We ate jam and ham.
Had the man wax?
Oh! it is a big gap.
Is it thy map?
The fan is in her lap.
The yam is in the pan.
Who sat on my cap?
Why do you gad to and fro?
One pie is the tax on ice.
I pat the fat cat of my son.
Bid Sam fan us.
Did the man go in his van?
The cat sat on the ash.
Is Joe a bad lad, or Jim?
An ass ran to the man.
Oh man! it is bad to sin.
Sam put my axe in his van.
Did he rap you on the eye?
It is the sap of the fir.
Oh, it is a bad gas.
Did you act so?

Dictation Exercise—લેખન પાઠ.

Aye, he did a bad act. Why do you gad to and fro? I see an ant on thy arm.

LESSON 15.—પાઠ ૧૫.

Short ĕ sound — મધ્યમ ઍ ઉચ્ચાર.

ebb - ઍબ્	bed - બેડ્	Ben - બેન્
egg - ઍગ્	fed - ફેડ્	den - ડેન્
ell - ઍલ્	led - લેડ્	hen - હેન્
err - ઍર્	Ned - નેડ્	men - મેન્
elm - ઍલ્મ્	red - રેડ્	pen - પેન્
end - ઍન્ડ્	wed - ઉવેડ્	ten - તેન્

beg - બૅગ્	bet - બૅત્	met - મૅત્	set - સૅત્
leg - લૅગ્	get - ગૅત્	net - નૅત્	wet - ઉવૅત્
peg - પૅગ	let - લૅત્	pet - પૅત્	yet - યૅત્

gem - જૅમ્ | yes - યૅસ

any - ઍનિ

૬૨. આ સઘળા શબ્દોમાં e નો ઉચ્ચાર ગુજરાતી **એમ - જેમ - બેન** - માંના એ જેવો મધ્યમ ઍ થાય છે.

any માં a નો ઉચ્ચાર e ના જેવો મધ્યમ ઍ, ને y નો if માંના i જેવો હ્રસ્વ ઇ થાય છે.

Reading Lesson — **વાંચન પાઠ.**

Ben has a pet ram.
Is it my pen?
She fed her red hen.
Let me beg of you.
The sun sets at six.
The day ebbs.
Ned won in the end.
Tie any net to the peg.
Has the sun set?
Yes, the sun has set.
See, it is red at sunset.
Yes, her eyes are wet.
Let us see the net.
Ben met me on the way.
Ten men are yet in the den.

A man has two arms and two legs.
The gem is on my bed.
Her hen lays two eggs a day.
Let us sit by the elm.
Do you go to bed at ten?
Yes, we go to bed at ten, and get up at six.
It is ten days; yet, Ben is ill.
Who led the old man into the den?
I say, you err. Ben is her pet son.
Any one can do it.
Did you get an egg, Ned?
Yes, I won the bet.

Dictation Exercise—**લેખન પાઠ.**

Yes, her eyes are wet. Her hen lays two eggs a day. Let us sit by the elm.

LESSON 16—પાઠ ૧૬.

Short ŏ sound—હ્રસ્વ ઑ ઉચ્ચાર.

Bob - બૉબ	cod - કૉડ	bog - બૉગ	fop - ફૉપ
hob - હૉબ	God - ગૉડ	dog - ડૉગ	hop - હૉપ
job - જૉબ	hod - હૉડ	fog - ફૉગ	lop - લૉપ
mob - મૉબ	nod - નૉડ	hog - હૉગ	mop - મૉપ
rob - રૉબ	pod - પૉડ	jog - જૉગ	sop - સૉપ
sob - સૉબ	rod - રૉડ	log - લૉગ	top - ટૉપ

cot - કૉટ	hot - હૉટ	pot - પૉટ
dot - ડૉટ	lot - લૉટ	rot - રૉટ
got - ગૉટ	not - નૉટ	sot - સૉટ

odd - ઑડ	for - ફૉર	box - બૉક્સ	Tom - ટૉમ
off - ઑફ	nor - નૉર	fox - ફૉક્સ	don - ડૉન

wan - ઉવૉન	was - ઉવૉઝ

૭૩. આ શબ્દોમાં o નો ઉચ્ચાર or - on - ox - of ની માફક હ્રસ્વ ઑ થાય છે.

wan ને was માં a નો ઉચ્ચાર પણ ŏ ની માફક હ્રસ્વ ઑ થાય છે.

Reading Lesson—વાંચન પાઠ.

Be off, you lad.
It is hop-ale.
Who has got my rod?
Joe is an odd lad.
Can we see God? No.
The dog tugs the fox.
Is it not hot to-day, Tom?
Yes, Sir, it is hot.
Rob, don thy hat.
Did he nod at you?
Put the pot on the hob.

Tom lies on a cot.
I see a hog in the bog.
Can you hop, Rob?
Bob has sat on the log.
Put the pods in the tin-pot.
I lop the top of the elm.
Oh, it is my old pet dog.
Was it a tin hod?
God sees us, but we do not see Him.

Did Tom box you on the eye?
Aye, it was bad of him.
The dog ran at the fox.
You do not dot the *i*; nor does he.
It was in his lot to go to sea.
Ah! she sobs for her son.
The cods rot in the sun.
Yea, it was a bad job for you.

Do not rob any one on the way.
The mob was on its way to the sea.
Do not sit in the fog; nor in the sun.
Tom was an old fop, and a sot too.
Who sat on the top of my box?
Oh, lo! it is my own top.
Do not jog on the way as an ass.
Bob, did you not mop her eyes?

Dictation Exercise—લેખન પાઠ.

Tom lies on a cot. Who sat on the top of my box? Was it a tin hod?

LESSON 17.—પાઠ ૧૭.

Other vowel sounds—બીજા સ્વરોચ્ચાર.

air - ઍઅર્ | ere - ઍઅર્

૭૪. આ બે બોલીમાં ai ને e નો ઉચ્ચાર મધ્યમ ઍ ને હ્રસ્વ અ નો* સંધી જેવો ઍઅ્ કરવો. ગુજરાતીમાં એ ઉચ્ચાર નથી.

ask - ઍઆસ્ક્

૭૫. આ શબ્દમાં a નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઍ ને ખુલ્લા આ ની સંધી ઍઆ થાયછે. અહીં આ ઘણો લંબાવવો નહીં, પણ અધું મોં ખુલ્લું કરીને બોલવો, એટલે હ્રસ્વ આ કરવો. ગુજરાતીમાં એ ઉચ્ચાર નથી.

---

* અહીં ઍ ની પછી અ અર્ધો બોલવો.

awe - આૅ	jaw - જૉ	raw - રૉ
caw - કૉ	law - લૉ	saw - સૉ
daw - દૉ	paw - પૉ	taw - તૉ
awl - આૅલ્	all - આૅલ્	war - ઉવૉર્
orb - આૅર્બ્	ore - આૅર્	oar - આૅર્

૭૬. આ બધા શબ્દોમાં a-aw-o-ને oa નો ઉચ્ચાર જેમ ગુજરાતી શબ્દો ગોળ (ખાવાનો) - ખોળ - દોડ માં ઓ નો કરીએ છીએ. તેમ હ્રસ્વ આૅ ને દીર્ઘ ઓની વચ્ચેનો પહોળો આૅ કરવો. ગુજરાતમાં એ ઉચ્ચાર સાધારણ નથી.

ear - ઇઅર્ | ire - આયર્

૭૭. અહીં ea નો ઉચ્ચાર ઇઅ થાય છે., ને i નો આય્ થાય છે.

out - આઉત્ | owl - આઉલ્

bow - બાઉ	how - હાઉ	row - રાઉ
cow - કાઉ	now - નાઉ	sow - સાઉ

૭૮. આ શબ્દોમાં ou ને ow નો ઉચ્ચાર આઉ (આ ને ઉ નો સંધી) થાય છે. bow - row - ને sow નો ઉચ્ચાર તેમના અર્થ પ્રમાણે બે રીતે થાયછે.—બો ને બાઉ-રો ને રાઉ—તથા સો ને સાઉ એ તમારે ધ્યાનમાં રાખવું.

our - આઉર્

૭૯. એ બોલમાં ou નો ઉચ્ચાર આઉ થાય છે.*

oil - આૅઇલ્

boy - બૉઇ	joy - જૉઇ
coy - કૉઇ	toy - તૉઇ

૮૦. આ શબ્દોમાં oi ને oy સ્વરસંધીનો ઉચ્ચાર આૅઇ, (પહોળો આૅ ને હ્રસ્વ ઇ નો સંધી) થાય છે.*

*અહીં આ ને ઇ પર બોલવામાં ભાર ન મુકવો, પણ અર્ધોજ બોલવો.

Reading Lesson—**વાંચન પાઠ.**

It was an old oar.
Do you go out now ?
No, we do not go out at all.
Do you see the dun cow ?
Yes, it is my pet cow.
The sow has two pigs.
All are for the war.
It is joy to us.
How do you do, Tom ?
Are you a boy ?
No, I am not a boy, but a man.
A cat has paws.
We all go to war.
'Is it oil ?' I ask.
I see no ail in the can.
The lad has a toy.
Is she coy ? Yes, she is so.
The air is hot to-day.
Can we see air ? No.
Did you ask him to go ?
The daw caws on the yew.
Let me see you, ere you go.
Is it an awl or a saw ?
I saw an ass and an ox.
Do not eat raw nuts.
Is it an owl on the top of the oak ?
No, it is a daw, and caws on it.
Put all the toys in our box.
We all bow to you, ere you bow to us.
Ask the boy if he bowed to her.
How can you saw so big a log ?
Did you see my taw on the log ?
It is an ore of tin.
We all act up to the law
The mob had a row on the way.
We are in awe of him.
He has no awe in him.
He has it in his jaws.
A man has two ears and two jaws, but no paws.

Dictation Exercise.—**લેખન પાઠ.**

Do not eat raw nuts. Put all the toys in our box. The air is hot to day.

Section III.—ખંડ ૩.

DIFFERENT SOUNDS OF EACH VOWEL.

દરેક સ્વરના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

LESSON 18 — પાઠ ૧૮.

Various sounds of a — a ના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

૮૧. તમે ગયા એ ખંડમાં જોયું તો હશે કે અંગ્રેજી મુળાક્ષરો, તેમાં મુખ્ય કરીને **સ્વરો,** પોતાના ઉચ્ચારની બાબતમાં **સંપૂર્ણ** નથી કેમકે એ દરેકના ઉચ્ચાર **એક કરતાં વધારે** થાય છે, જેમકે

a નો હ્રસ્વ ઍ (at) - દીર્ઘ એ (ate) - ખુલ્લો આ (are) - પહોળો ઑ (all), વગેરે ;

e નો મધ્યમ ઍ (bed) -દીર્ઘ ઈ (be) -વધુ હ્રસ્વ અ (her), વગેરે;

i નો હ્રસ્વ ઇ (it)—દીર્ઘ આઈ (ice) - વધુ હ્રસ્વ અ (sir) વગેરે;

o નો હ્રસ્વ ઑ (not)-દીર્ઘ ઓ (no) ને ઊ (to)—વધુ હ્રસ્વ અ (son) વગેરે;

u નો હ્રસ્વ અ (us) - દીર્ઘ યુ (use) વગેરે.

૮૨. તેજ પ્રમાણે એકજ ઉચ્ચાર જુદા જુદા સ્વરોથી દર્શાવાય છે, જેમકે was ને not માં a ને o નો એકજ ઉચ્ચાર ઑ થાય છે;

bed ને any માં e ને a નો એકજ ઉચ્ચાર ઍ થાય છે;

her - sir - son - us માં e - i - o ને u નો એકજ ઉચ્ચાર અ થાય છે, વગેરે.

૮૩. એમાંના અ (us)- આ (are) - ઇ (it) - ઈ (be) - ઉ (put) - ઊ (to) - એ (ate) - ને ઓ (no) સ્વરોચ્ચાર બંને ગુજરાતી ને અંગ્રેજીમાં સામાન્ય છે. ગુજરાતી ઐ (અ ને ઇ ની સંધી) ઔ (અ ને ઉ ની સંધી) ઉચ્ચાર અંગ્રેજીમાં નથી, પણ તેને બદલે આઇ ice (આ ને ઇ ની સંધી) ને આઉ out (આ ને ઉ ની સંધી) ઉચ્ચાર જણાય છે. તેજ પ્રમાણે અંગ્રેજીમાંના ઍ (at) - ઑ

(bed) - ઍઅ્ (ere) - ઍઆ (ask) - ઑ (not)—ઑ (ore) એવા સ્વરોચ્ચાર ગુજરાતી ભાષામાં જણાતા નથી. એવા દરેક સ્વરના જેટલા જુદા જુદા ઉચ્ચાર થતા હોય, તે હવે આ ખંડમાં દેખાડવામાં આવ્યા છે.

ăm	ăn	ăt
ram	man	rat
gram	than	that

ăct	ădd	ănd	ănt	ăsh
fact	clad	hand	pant	lash
tact	glad	stand	slant	flash

૮૪. ઉપર જણાવેલા બધા શબ્દોમાં ă નો ઉચ્ચાર am - an - as ની માફક હ્રસ્વ (short) ઍ થાય છે. એ ઉચ્ચાર, a ની પાછળ બે વ્યંજનનો જોડાક્ષર આવે, ત્યારે પણ થાય છે.

ärch	ärk	ärm	ärt
March	dark	farm	cart

tär	härd	cälf	cälm	bäth
star	yard	half	palm	path

૮૫. આ શબ્દોપરથી જોશો કે જ્યારે a ની પાછળ r કે તેનો જોડાક્ષર, જેવો કે rd - rk - rm, અથવા lm, lf, કે th આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર બદલાઈને ખુલ્લો (open) આ થાય છે. જેમકે,

હ્રસ્વ.	ખુલ્લો.
făn	fär
băt	bäth
căp	cälm

૮૬. arch, March વગેરેમાં ch નો ઉચ્ચાર ચ થાય છે. calm-palm - calf માં l મુગો છે.

ȧsk	gȧsp	pȧss	brȧss	fȧst	dȧnce
cask	grasp	class	grass	last	chance

brȧnch

૮૭. આ શબ્દોમાં a ની પાછળ sk - sp - ss - st - nce કે nch જોડાક્ષરો આવવાથી, એનો હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર અર્ધ-ખુલ્લા (half-open) ઍઆ (ઍ ને આ ની સંધી) માં બદલાઈ જાય છે, જેમકે

હ્રસ્વ	અર્ધ-ખુલ્લો
ăs	ȧsk
lăd	lȧst
brăg	brȧnch

૮૮. ăss - lăss - măss માં a નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઍ થાય છે (ઍઆ નહીં).

૮૯. branch માં ch નો ઉચ્ચાર, આગળ n આવવાથી, શ થાય છે. ને chance માં ચ થાય છે.

all	fall	talk	halt	wall	war
ball	tall	walk	salt	water	warm

૯૦. આ બોલોમાં a ની પાછળ lk - ll - lt જોડાક્ષર આવવાથી તેનો હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર પહોળા broad આ માં બદલાય છે.* જેમકે

હ્રસ્વ	પહોળો
băt	ball
săd	salt
wăg	walk

talk ને walk માં l મુંગો છે.

૯૧. એજ પ્રમાણે જ્યારે ખુલ્લા ä ની પેહેલાં w આવે છે, ત્યારે તેનો ખુલ્લો આ ઉચ્ચાર પહોળા આ માં બદલાય છે, જેમકે

ખુલ્લો.	પહોળો.
ärm	warm.

was	what	want	wash	swan

૯૨. આ શબ્દોમાં a ની પેહેલાં w આવવાથી, તેનો હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર હ્રસ્વ-પહોળા ઑ (ŏ) માં બદલાઈ જાય છે, જેમકે

* Shall માં a નો ઉચ્ચાર, પાછળ ll છતાં, હ્રસ્વ ઍ જ થાય છે.

હ્રસ્વ	હ્રસ્વ-પહોળો
ăs	wạs
hăt	whạt

woma̭n	husba̭nd	ma̭mä
măda̭m	Engla̭nd	pa̭pä

૯૩. આવા શબ્દોમાં કે જ્યાં a̭ સ્વરપર બોલવામાં ભાર મુકાતો નથી, ત્યાં a નો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર વધુ-હ્રસ્વ અ થાય છે, જેમકે

હ્રસ્વ	વધુ-હ્રસ્વ
măn	woma̭n
lănd	Engla̭nd *

āce	āge	āle	āpe	āte	āble
face	cage	male	cape	date	table
lace	wage	pale	grape	slate	stable
māde	māke	cāme	cāne	cāve	bāby
shade	take	lame	lane	gave	lady

૯૪. ઉપલા સઘળા શબ્દોમાં a નો ઉચ્ચાર ace - age વગેરેની માફક, દીર્ઘ (long) એ થાય છે. જ્યારે હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચારવાળા શબ્દોને છેડે મુગો e કે હ્રસ્વ y આવે, ત્યારે તે હ્રસ્વ ઍ ઉચ્ચાર દીર્ઘ એ માં બદલાઈ જાય છે, જેમકે

હ્રસ્વ.	દીર્ઘ.
ăt	āte
căp	cāpe
lăd	lādy

ăxe—hăve—băde માં a નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઍ થાય છે.

a̱ny—ma̱ny માં a̱ નો ઉચ્ચાર ĕ ના જેવો મધ્યમ, ઍ થાય છે.

câre	hâre	glâre
dare	mare	share

૯૫. આ શબ્દોમાં a નો દીર્ઘ એ ઉચ્ચાર, પાછળ r અક્ષર આવવાથી, air, ere ની માફક અર્ધ-દીર્ઘ ઍઅ, થાય છે.† જેમકે

* England ઈંગ્લંડનો ઉચ્ચાર ઈંગ્લાંડ કરવો ખોટું છે.

† are માં a નો ઉચ્ચાર ઍઅ નહીં પણ આ થાય છે.

દીર્ઘ.	અર્ધ-દીર્ઘ
cāne	câre
māke	mâre

૯૬. ઉપલા બધા દાખલા પરથી જોશો કે a સ્વરના ૯ જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે

(૧) ā—એ (ate), દીર્ઘ
(૨) â—ઍઅ (care), અર્ધ-દીર્ઘ
(૩) a̱—અઁ (any), મધ્યમ
(૪) ă—ઍ (at), હ્રસ્વ
(૫) a̤—અ (woman) વધુ-હ્રસ્વ
(૬) ȧ—ઍઆ (ask), હ્રસ્વ-ખુલ્લો
(૭) ä—આ (art), ખુલ્લો
(૮) ạ—આૅ (was) હ્રસ્વ-પહોળો
(૯) a̤—આૅ (all) પહોળો.

Questions.—સવાલ.

૧. a સ્વરના ઉચ્ચાર કેટલા થાય છે? તે દરેકના દાખલા આપો.
૨. એ જુદા જુદા ઉચ્ચારને તમે કયા કયા ચિન્હથી ઓળખશો?

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

We came last of all.
Is it a male calf?
The ram ate away all gram.
Have my bat, if you want it.
Mama, may I wash my hands and face?
The ass ran fast into the stable.
Madam, take a warm bath.
She eats dates and grapes.
Do you see a brass cage on that cask?

I cannot see in the glare of the sun.
It is now past two.
Dare you go into that cave?
What is the date to-day?
Do not cane me, Sir.
It is hard to see in the dark.
We shall take a walk up to the farm.
Who has taken my ball?
The mare eats grass in the stable.

Harry, do not talk in the class.

I bade him make a small table for my son.

We saw the lass pass by the lane.

Mary, did you ask her for the slate and pen?

We see many stars in the sky.

Papa, let us stand in the shade on that path.

LESSON 19.—પાઠ ૧૯.

Various sounds of e—e ના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

blĕd	bĕll	tĕll	bĕlt	lĕnd	sĕnt
fled	fell	well	knelt	send	went

dĕck	stĕm	thĕn	flĕsh	lĕss	bĕst
neck	them	when	fresh	dress	west

૯૭. આ શબ્દોમાં e નો ઉચ્ચાર bed-hen ની માફક મધ્યમ ઍ (short ĕ) થાય છે. એ ઉચ્ચાર e ની પછી બે વ્યંજનોના જોડાક્ષર આવે ત્યારે પણ થાય છે.

અહિં knelt માં k અક્ષર મુંગો છે.

hėrb	hėrd	othėr	ĕvėr
verb	hers	mother	never

૯૮. આ શબ્દોમાં e ની પાછળ r કે તેનો જોડાક્ષર આવવાથી એનો મધ્યમ ઍ ઉચ્ચાર વધુ-હ્રસ્વ અ માં બદલાય છે,* જેમકે

હ્રસ્વ	વધુ-હ્રસ્વ.
hĕn	hėr
hĕld	hėrd

era	cede	scēne
eve	these	scheme

૯૯. આ શબ્દોમાં ē નો ઉચ્ચાર me-she ની માફક દીર્ઘ

---

* Clërk માં e નો ઉચ્ચાર ખુલ્લો આ થાય છે.

(long) ઈ થાય છે. જ્યારે મધ્યમ અૅ ઉચ્ચારવાળા શબ્દોને છેડે a કે મુગો e આવે, ત્યારે મધ્યમ અૅ ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઈમાં બદલાય છે,* જેમકે

મધ્યમ.	દીર્ઘ.
thĕn	thēse
scĕnt	scēne.

êre wêre | thêre | whêre

૧૦૦. આ શબ્દોમાં ê નો ઉચ્ચાર પાછળ r અક્ષર આવવાથી દીર્ઘ ઈને બદલે અર્ધ-દીર્ઘ ઍઅ થાય છે.† જેમકે

દીર્ઘ.	અર્ધ-દીર્ઘ.
these	there

૧૦૧. એ પ્રમાણે e સ્વરના ૬, જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે

(૧) ĕ – અૅ (bed) મધ્યમ	(૪) ë – આ (clerk) ખુલ્લો
(૨) ê – ઍઅ (ere) મધ્યમ-હ્રસ્વ	(૫) ē – ઈ (me) દીર્ઘ
(૩) ė – અ (her) વધુ-હ્રસ્વ	(૬) ē̃ – ઇઅ (here) અર્ધ-દીર્ઘ

QUESTIONS—સવાલ.

૧. e સ્વરના કેટલા ઉચ્ચાર થાય છે? તે દરેકનો દાખલો આપો.
૨. એ જૂદા જૂદા ઉચ્ચારને કઈ નિશાનીથી ઓળખશો?

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

Ben and Ned then went there.
Get me fresh water, Fred.
Who rang the bell at ten?
Mend my pen well, Ned.
It was then a new era.
He has no sense, nor tact.

---

* ewe - ને eye માં e નો ઉચ્ચાર, પાછળ w ને y આવવાથી, યૂ ને આઈ થાય છે. edge - sense - એવા બોલોમાં e ની પાછળ બે વ્યંજનોના જોડાક્ષર આવવાથી છેડે મુગો e છતાં મધ્યમ ઍ ઉચ્ચાર થાય છે.

very - merry માં પણ e નો ઉચ્ચાર મધ્યમ એ જ રહે છે.

† hĕre – mĕre – hĕro માં e નો ઉચ્ચાર ઍઅ નહીં, પણ ઈઅ (-હ્રસ્વ ઇ ને અ ની સંધી) થાય છે.

These men got a less share.
It was a mere scheme of his.
Has the lady put on her new dress?
Yes, it is a bit of flesh.
Who stands on the edge of the deck?
I held his brother fast by the neck.
Yes, she fell by the well, and bled.
Where were you, when we sent for them?
Were you here, when we went there?
Her mother asked them where she was.
That belt is not hers, but his.
What a scene it was to be seen there!
Fred, lend me thy slate pen.

LESSON 20—પાઠ ૨૦.

Various sounds of i — i ના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

ĭn	ĭs	ĭt	ĭll	ĭnch	ĭnk
thin	this	spit	will	pinch	drink
rich	kick	milk	sing	ship	dish
which	sick	silk	bring	whip	fish

૧૦૨. ઉપલા સર્વે શબ્દોમાં ĭ નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ (short) ઇ થાય છે, ને એ ઉચ્ચાર i ની પાછળ બે વ્યંજનોના જોડાક્ષર આવે ત્યારે પણ થાય છે.* inch-pinch માં branch ની માફક, છેલ્લે n ની પાછળ ch આવવાથી, એ ch નો ઉચ્ચાર શ થાય છે.

sĩr	bĩrd	gĩrl	fĩrst	dĩrt
stir	third	whirl	thirst	birth

---

* Mīld chīld, fīnd blīnd, sīgh sīgn, nīght tīght. એવા શબ્દોમાં i ની પાછળ જ્યારે ld—nd—gh—કે ght જોડાક્ષરો આવે, ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર **દીર્ઘ** (long) **આઇ** થાય છે. અહીં gh **મુંગો** છે.

wind માં તેના અર્થ પ્રમાણે i ના ઇ ને **આઇ** બંને ઉચ્ચાર થાય છે.

૧૦૩. એવા શબ્દોમાં જ્યારે i ની પાછળ r કે તેનો જોડાક્ષર આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઇ ઉચ્ચાર વધુ-હ્રસ્વ અ માં બદલાય છે, જેમકે

હ્રસ્વ	વધુ-હ્રસ્વ
sit	sir
gin	girl*

līce	rīde	līfe	mīle	dīne	kīte
rice	wide	knife	tile	wine	white

līke	līme	wīse	fīve	tīdy
strike	time	prize	hive	tiny

૧૦૪. આ શબ્દોમાં ī નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ (long) આઇ થાય છે. જ્યારે હ્રસ્વ ઇ ઉચ્ચારવાળા શબ્દોને છેડે મુગો e કે હ્રસ્વ y (ઇ) આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઇ ઉચ્ચાર દીર્ઘ આઈ માં બદલાય છે,† જેમકે

હ્રસ્વ	દીર્ઘ
wĭn	wīne
tĭn	tīny

îre	fîre	hîre	wîre

૧૦૫. આ બોલોમાં ī નો ઉચ્ચાર તેની પાછળ r આવવાથી અર્ધ-દીર્ઘ આય થાયછે, જેમકે

દીર્ઘ	અર્ધ-દીર્ઘ
fīne	fîre

૧૦૬. એ પ્રમાણે i ના ૪ જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે

(૧) ī – આઇ (ice)	(૩) ĭ = ઇ (in)
(૨) î – આય (ire)	(૪) ï = અ (sir)

* girl (ગ્યર્લ) માં i નો ઉચ્ચાર g ની પાછળ હોવાથી ય જેવો થાય છે.

† bridge – little - એવા શબ્દોમાં છેડે મુગો e છતાં i ની પાછળ વ્યંજનોના જોડાક્ષર આવવાથી તેનો હ્રસ્વ ઈ જ ઉચ્ચાર થાય છે.

give ને live (જીવવું) ક્રિયાપદમાં પણ i નો ઉચ્ચાર ઈ થાય છે. પણ live (જીવતું) વિશેષણમાં i નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ આઈ જ રહેછે.

Questions— સવાલ.

૧. i સ્વરના કેટલા ઉચ્ચાર થાય છે, તે દાખલાસહિત બતાવો.
૨. એ દરેક ઉચ્ચારને કયા ચિન્હથી ઓળખશો ?
૩. નીચલા શબ્દોમાં i ના કયા કયા ઉચ્ચાર થાય છે તે કહો.
fir—fire—give—mild—wind—high—live.

Reading Lesson—વાંચન પાઠ.

I drink a little wine.

Stir this fire, Jim.

It is as white as milk.

Bring me ink to write.

Is his wife still sick, Dick ?

This child will not live now.

We fly a kite very high in the air.

Which girl pinched him ?

Oh ! the ship will sink into the sea.

Hark ! the tiny bird sings in that wire cage.

The first or the third girl will win the prize.

Can you ride up to that bridge ?

Do not whip this mare, for she kicks.

He cut his lip with a knife.

There was no wind last night.

See, is it not a fine live fish ?

Give him that dish of rice.

How many inches make one mile ?

Where will you dine to-night ?

Ah, what a nice silk dress it is.

This king is very wise and kind.

LESSON 21.—પાઠ ૨૧.

Various sounds of O — O ના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

cŏck	lŏng	fŏnd	shŏp	lŏss	cŏst
sock	song	pond	drop	toss	lost

dŏg	Tŏm	knŏt	clŏth
frog	from	spot	north

૧૦૭. આ બધા શબ્દોમાં o નો ઉચ્ચાર of - on - ox ની માફક હ્રસ્વ (Short) ઑ થાયછે. એ ઉચ્ચાર o ની પાછળ બે વ્યંજનોનો જોડાક્ષર આવે ત્યારે પણ થાય છે.*

ōde	hōle	hōme	bōne	nōse
rode	pole	Rome	tone	those

yōke	nōte	wōve	hōly
smoke	wrote	drove	only

૧૦૮. આ શબ્દોમાં O નો ઉચ્ચાર go-no-so-ode ની માફક દીર્ઘ (long) ઓ થાય છે. જ્યારે હ્રસ્વ ઑ ઉચ્ચારવાળા શબ્દોને છેડે મુગો e કે હ્રસ્વ y (ઇ) આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર ઑ, દીર્ઘ ઓ માં બદલાય છે,† જેમકે

હ્રસ્વ.	દીર્ઘ.
rŏd	rōde
nŏt	nōte.

ôre	lôrd	côrk	côrn	pôll	glôry
more	sword	fork	horn	toll	story

* Sȯn—tȯn—wȯn માં o નો ઉચ્ચાર વધુ હ્રસ્વ અ થાય છે, whom માં દીર્ઘ ઊ ને wolf માં હ્રસ્વ ઉ થાય છે.

grōss—hōst—mōst—pōst—ghōst—bōth એ શબ્દોમાં o નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ, ઓ થાય છે.

ōld—bōld—cōld—gōld—hōld—sōld—tōld વગેરેમાં o ની પાછળ ld જોડાક્ષર આવવા છતાં તેનો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઑ નહિ પણ દીર્ઘ ઓ થાયછે.

† do—to—who—two—lose—move—prove—whose

એ શબ્દોમાં o નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઊ થાય છે.

woman માં o નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઉ થાય છે.

women માં o નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઇ થાય છે.

gŏne—shŏne—bŏdy માં o નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઑ થાય છે.

ȯne—dȯne-lȯve—dȯve—sȯme—cȯme—માં o નો ઉચ્ચાર son—ton ની માફક વધુ હ્રસ્વ અ થાય છે.

૧૦૯. આ શબ્દોમાં ô નો ઉચ્ચાર ore-orb ની માફક પહોળો (broad) ઑ થાય છે. sword માં w મુગો છે. જ્યારે દીર્ઘ ઓ ઉચ્ચારવાળા શબ્દોમાં o ની પાછળ r કે તેનો જોડાક્ષર, અથવા ll આવે, ત્યારે તેનો દીર્ઘ ઉચ્ચાર પહોળા ઑ માં બદલાય છે,* જેમકે

દીર્ઘ.	પહોળો.
ōde	ôre
cōld	côrd
pōle	pôll

૧૧૦. એ પ્રમાણે o સ્વરના ૮ જૂદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે

(૧) ō — ઓ (go)
(૨) ô — ઑ (ore)
(૩) ŏ — ઑ (on)
(૪) ȯ — અ (son)
(૫) o̤ — ઊ (do)
(૬) ọ — ઉ (wolf)
(૭) o — ઇ (women)
(૮) o — ઉવ (one)

QUESTIONS.—સવાલ.

૧. o સ્વરના કેટલા ઉચ્ચાર થાય છે? તે દરેકનો દાખલો આપો.
૨. એ ઉચ્ચારોને કયા ચિન્હથી ઓળખશો?
૩. o નો ઑ ને અ ઉચ્ચાર ક્યારે થાય છે?
૪. નીચલા શબ્દોમાં o નો કયો ઉચ્ચાર થાય છેઃ-gone--wolf--done--word--women--woman--doll--toll--one.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

God loves the holy.
Who told you to go home?
Where does †the smoke come from?

Who broke those little dolls?
Jones drove the horse home.
An ox has two horns.

---

* ŏr—fŏr—nŏr—shŏrt—hŏrse—bŏrn—dŏll—lŏll એ બોલોમાં o નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઑ થાયછે. Rōll માં o નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઓ થાય છે.

wȯrd—wȯrk—wȯrm—wȯrld—wȯrth—wȯrse—wȯrry એ બોલોમાં o નો ઉચ્ચાર તેની પહેલાં w આવવાથી વધુ હ્રસ્વ અ થાય છે.

† અહીં do ની પાછળ es વર્તમાન કાળ એકવચનનો પ્રત્યય છે, ને એ બોલનો ઉચ્ચાર દઝ થાય છે.

Bore a hole into that long pole.
I wrote a short note to John.
The snake is very fond of frogs.
Rice is a kind of corn.
It was very cold this morning.
The old woman lost her only son.
Some of them rode to the pond.
To whom have you sold that sword?
The child was born last night.
Most of the boys used that word wrong.
He saw a wolf for the first time at Rome.
Do you use knives and forks, when you dine?
This gold ring has cost me more.

LESSON 22.—પાઠ ૨૨.

Various Sounds of U—U ના જુદા જુદા ઉચ્ચાર.

dŭck	jŭmp	rŭng	bŭrn	hŭsh	dŭst
suck	lump	sung	turn	brush	must

puff	dull	trunk	hunt

૧૧૧. આ શબ્દોમાં u નો ઉચ્ચાર up — us — ની માફક હ્રસ્વ (short), અ થાય છે*. એ ઉચ્ચાર જ્યારે u ની પાછળ જોડવ્યંજન આવે ત્યારે પણ થાય છે.

cūbe	hūge	mūle	tūne
tube	duke	mute	muse

૧૧૨. ઉપલા શબ્દોમાં u નો ઉચ્ચાર use ની માફક દીર્ઘ (long) યૂ થાય છે. જ્યારે હ્રસ્વ u ઉચ્ચારવાળા શબ્દોને છેડે મુગો e કે

---

* pụt—bụll—fụll—pụll—bụsh—pụsh— એ બોલોમાં u નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઉ થાય છે.

busy માં u નો ઉચ્ચાર ĭ ના જેવો હ્રસ્વ ઇ થાયછે. nurse-purse માં u નો ઉચ્ચાર અ થાયછે.

હ્રસ્વ y (ય્) આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર અ, દીર્ઘ યૂ માં બદલાઈ જાયછે, જેમકે

હ્રસ્વ	દીર્ઘ
ŭs	ūse
tŭb	tūbe
lŭck	Lūcy.

rṳde	brṳte	rṳby	rṳth
rṳle	flṳte	rṳpee	trṳth

૧૧૩. આવા શબ્દોમાં ṳ નો ઉચ્ચાર to̤-do̤ માંના o̤ ના જેવો દીર્ઘ ઊ થાયછે. જ્યારે u ની પેહેલાં r, કે l વાળો જોડાક્ષર આવે, ત્યારે તેનો યૂ ઉચ્ચાર ઊ માં બદલાયછે, જેમકે

mūle	rṳle
mūte	brṳte
fūme	flṳte.

cûre	pûre	sûre	fûry	jûry

૧૧૪. આ શબ્દોમાં u ની પાછળ r આવવાથી તેનો દીર્ઘ યૂ ઉચ્ચાર બદલાઈને અર્ધ-દીર્ઘ યુઅ્ થાયછે,* જેમકે

દીર્ઘ	અર્ધ-દીર્ઘ
cūbe	cûre
fūse	fûry

sure માં s નો ઉચ્ચાર શ થાયછે.

૧૧૫. એ પ્રમાણે u સ્વરના ૬ જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે

(૧)	ŭ	– અ	(us)	(૪)	û	– યુઅ્	(pûre)
(૨)	u	– અૅ	(bury)	(૫)	ū	– યૂ	(ūse)
(૩)	u	– ઇ	(busy)	(૬)	ṳ	– ઊ	(rṳle)

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

The nun must be very busy.	Lucy hums a merry tune.

* bṳry-બેરિ = દાટવું. એમાં u નો ઉચ્ચાર ĕ ના જેવો હ્રસ્વ ઍ થાયછે.

Is the tub full of water? Cut a bud of rose for us.
The mule jumped over the bush.
Is Duff sure to cure the mute girl?
You must go by the rules of the Club.
It is a bust of one of the nine muses.
The duke has gone to hunt.
She had a bad luck this time.
Do you use pure and fresh water?
It must be a mere puff of wind.
God likes those who tell the truth.
See, how the pups tug and pull the duck.
A king must rule well.
Susy broke the tube of my gun.
You were very dull at the Club on Sunday.
The nurse dropped her purse of rupees in the mud.
The dumb child sucks its mother in her lap.
Our trunk sunk into the gulf along with the ship.
Hush! the bull rushes out from the bush.
Brush the dust off that buff cloth.
Where did you buy this ruby from?
Push that huge trunk to the wall.
It was very rude of you to call him a brute.
He sung a song on that flute.
The jury fined him five rupees.

LESSON 23.—પાઠ ૨૩.

Vowel sounds of W and Y—W ને Y ના સ્વરોચ્ચાર.

wạs	wĕll	wĭth	wȯrk	whĕn
yăm	yärd	yĕs	yĕt	yōke

૧૧૬. આવા શબ્દોમાં W નો ઉચ્ચાર ઉવ (ઉ ને વ નો જોડાક્ષર) ને y નો ય થાયછે, તે તમે આગળ શીખી ગયાછો. એ બે અક્ષરો

અહીં **વ્યંજન** તરીકે વપરાયાછે. તમે જોશો કે એ વ્યંજનોચ્ચાર જ્યારે w ને y ની પાછળ કોઈ **સ્વર** આવે, ત્યારે થાયછે.

law	flew	blōw	down
claw	grew	show	town
draw	threw	know	crown

૧૧૭. આ ઠેકાણે w અક્ષર a, e, ને o, **સ્વરની પાછળ** આવવાથી સ્વર સંધી તરીકે વપરાયો છે. w એકલો **સ્વર તરીકે વપરાતો નથી.**

૧૧૮. જ્યારે a **ની પાછળ** w આવે. ત્યારે a નો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર **અઁ** બદલાઈને **પહોળો આ** થાયછે, જેમકે

lăd | law

૧૧૯. જ્યારે w, e **ની પાછળ** આવે, ત્યારે e નો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર **અ** દીર્ઘ યૂ માં બદલાય છે,* જેમકે

flĕd | flew

૧૨૦. જ્યારે w, o **ની** પાછળ આવે, ત્યારે o નો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર **ઑ**, દીર્ઘ **ઓ** કે **આઉ** માં બદલાઈ જાયછે, જેમકે

bŏg	bōw	bow†
rŏd	rōw	row.

bȳ | mȳ | shȳ | whȳ | slȳ | spȳ
babў | ladў | tidў | tinў | verў |
merrў | mўth | lўre | myrrh

૧૨૧. આ શબ્દોમાં y **વ્યંજનની પાછળ** આવવાથી **સ્વર** છે, ને તેનો ઉચ્ચાર i સ્વરની **માફક દીર્ઘ આઇ**, હ્રસ્વ ઇ, અર્ધ-દીર્ઘ **આય** ને વધુ-હ્રસ્વ **અ** થાયછે.

clāy	prāy	they	grey	bôy	buy
play	tray	whey	prey	toy	guy

૧૨૨. આ શબ્દોમાં y-a, e, o, ને u ની સાથે **સ્વરસંધી** તરીકે વપરાયો છે.

---

* Sow | shew માં ew નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ **ઓ** થાયછે.

† bow | row | sow એ બોલોમાં ow નો ઉચ્ચાર તેમના અર્થ પ્રમાણે ઓ ને આઉ બંને થાયછે.

જ્યારે a ને e ની પાછળ y આવે, ત્યારે a ને e નો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર બદલાઈને દીર્ઘ એ થાય છે,* જેમકે

bǎt—bāy | bĕd—bey

૧૨૩. જ્યારે o ની પાછળ આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઑ ઉચ્ચાર બદલાઈને ઑઇ થાય છે, જેમકે

jŏg—jôy | tŏp—tôy

૧૨૪. જ્યારે u ની પાછળ આવે, ત્યારે તેનો હ્રસ્વ ઉચ્ચાર અ બદલાઈને દીર્ઘ, આઈ થાય છે, જેમકે

bŭt—buy | gŭn—guy.

૧૨૫. એ પ્રમાણે w ને y ના બંને વ્યંજન ને સ્વર તરીકે નીચે પ્રમાણે જુદા જુદા ઉચ્ચાર થાય છેઃ—

વ્યંજન.

w નો ઉચ્ચાર ઉવ (won) | y નો ઉચ્ચાર ય (yard)

સ્વર.

w એકલો વપરાતો નથી | y નો ઉચ્ચાર ઇ (ladÿ) આઇ (bȳ) અ (mÿrrh); આય (lÿre)

સંધીસ્વર.

aw નો ઉચ્ચાર	ઑ,	(jaw)	ay નો ઉચ્ચાર	{ એ	(lāy)
				આઇ,	(aye)
ew ,,	{ યુ,	(dew)	ey ,,	{ એ,	(bey)
	ઓ,	(sew)		ઈ,	(key)
ow ,,	{ ઓ,	(bōw)	oy ,,	ઑઇ,	(boy)
	આઉ,	(bow)	uy ,,	આઇ,	(buy)

Questions.—**સવાલ.**

૧. w ને y ના વ્યંજન તરીકે શો ઉચ્ચાર થાય છે? ને તે ક્યાં થાય છે?
૨. એ બે અક્ષરના સ્વર તરીકેના ઉચ્ચાર કહો.
૩. એમના સંધી સ્વરોચ્ચાર કયા કયા છે? તે દાખલાસહિત બોલો.
૪. ow, ew, ey ને y ના જેટલા ઉચ્ચાર થતા હોય તે દરેક કહો.

* key ને honey—માં ey નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઈ થાય છે. ay, ને aye માં ay નો ઉચ્ચાર આઈ થાય છે.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

Do you pray to God every day ?
The Jew buys hay for his grey cow.
Now, show me the key of this lock.
I saw a few water-fowls in this pond.
We will sow rice this time.
All the owls flew away in a row.
Well, try to go by the other way.
Tie this pole fast with the guy-ropes.
I do not know when the play begins.
Will you tell the boys to sit down ?
Bring that tray of myrrh here.
She draws water from the well.
He threw the ball at me.
The king wore a gold crown to-day.
How many yards wide is the new wall ?
The sun's rays fall on the dew.
That lady's* baby is crying for the clay toy.
Boys, bow to the masters and obey them.
There was a row in the town.
Yes, the lady is shy, but not sly.
A cat has soft paws, and sharp claws.
Do you know how to play at cards ?

---

* Lady's માં 's — ઍપૉસ્ટ્રૉફિ ને એસ (apostrophe and s) છઠી વિભક્તિનો પ્રત્યય છે.

SECTION IV.—ખંડ ૪.

DIFFERENT CONSONANT SOUNDS.

જુદા જુદા વ્યંજનોચ્ચાર.

LESSON 24.—પાઠ ૨૪.

Sounds of c-g-s-**and**-x. — **c-g-s-** ને **x** ના ઉચ્ચાર.

૧૨૬. તમે આગલા પાઠોમાં શીખી ગયા કે અંગ્રેજી મૂળાક્ષરો સ્વરની બાબતમાં સંપૂર્ણ નથી. તેજ પ્રમાણે વ્યંજનોની બાબતમાં પણ ખામીવાળા છે. કેમકે કેટલાક વ્યંજનો, જેવાકે b, d, k, t વગેરેના ઉચ્ચાર **માત્ર એકજ** થાયછે, ને કેટલાક જેવા કે c, s, વગેરેના **એકથી વધારે** હોયછે. કેટલેક ઠેકાણે અક્ષરો મુગા રહેછે, ને કેટલાક ઉચ્ચાર એક કરતાં વધારે અક્ષરોથી બતાવાય છે, જેમકે ice ને so માં c ને s નો ઉચ્ચાર એકજ **સ** થાયછે. હવે આ ખંડમાં આપણે એવા જુદા જુદા વ્યંજનોચ્ચાર તપાસીશું. પહેલાં જે વ્યંજનોના **એકજ ઉચ્ચાર** થાયછે, તે નીચે પ્રમાણે છે:—

(૧)	b નો ઉચ્ચાર	**બ**	(be)	(૮)	m નો ઉચ્ચાર	**મ**	(me)
(૨)	d ,, ,,	દ	(do)	(૯)	n ,, ,,	**ન**	(no)
(૩)	f ,, ,,	ફ*	(if)	(૧૦)	p ,, ,,	પ	(pup)
(૪)	h ,, ,,	હ	(he)	(૧૧)	r ,, ,,	ર	(run)
(૫)	j ,, ,,	જ	(jar)	(૧૨)	t ,, ,,	ત	(to)
(૬)	K ,, ,,	ક	(key)	(૧૩)	v ,, ,,	વ	(van)
(૭)	l ,, ,,	લ	(lo)	(૧૪)	z ,, ,,	ઝ	(zea)

૧૨૭. એ ૧૪ વ્યંજનોમાં d ને t **દંતસ્થાની** છે. અંગ્રેજીમાં ટ-ઠ-ડ-ઢ-ણ-ષ ને ળ **મૂર્દ્ધસ્થાની** ઉચ્ચાર છેજ નહીં. માટે અંગ્રેજી શબ્દોમાં દંતસ્થાની કે તાળુસ્થાની અક્ષરોને મૂર્દ્ધાસ્થાની તરીકે ઉચ્ચાર કરવા એ કેવળ ખોટું છે. તેજ પ્રમાણે અંગ્રેજીમાં **ખ-ઘ-ઙ-ચ-છ-ભ-શ-ક્ષ-જ્ઞ**-અક્ષરોને મળતા મૂળાક્ષરો છેજ નહીં, પણ તેમને સારૂ જોડાક્ષરો વપરાય છે, તે તમે હવે પછીના પાઠમાં શીખશો.

cat | cot | cut | clad | crane

* ફક્ત of (ઑવ) શબ્દમાં f નો ઉચ્ચાર વ થાયછે, તે સિવાય બધે ફ થાયછે.

૧૨૮. આ શબ્દોમાં c નો ઉચ્ચાર k ના જેવો **અઘોષ યા કઠોર** (hard) ક થાયછે. એ ઉચ્ચાર c ની પાછળ જ્યારે a-o-u-l કે r અક્ષર આવે ત્યારે થાયછે.

cell | ice | city | icy

૧૨૯. આ બોલોમાં c નો ઉચ્ચાર s ના જેવો **ઘોષ યા કોમળ** (soft) સ થાયછે. એ ઉચ્ચાર c ની પાછળ જ્યારે e-i-કે y સ્વર આવે ત્યારે થાયછે.

gate | go | gun | glad | gram

૧૩૦. અહીં g નો ઉચ્ચાર કઠોર (hard) ગ થાયછે. અને તે ઘણો ખરો જ્યારે g ની પાછળ a-o-u-l-કે r આવે ત્યારે થાયછે.*

gem | gin | gyve

૧૩૧. આ શબ્દોમાં g નો ઉચ્ચાર j ના જેવો **કોમળ** (soft) જ થાયછે. જ્યારે g ની પાછળ e-i-કે y આવે, ત્યારે ઘણો ખરો તે ઉચ્ચાર થાયછે.†

sit | so | sun | gas | yes | us | rest | horse

૧૩૨. આ શબ્દોમાં s નો ઉચ્ચાર **અઘોષ** (sharp) **સ** થાયછે એ ઉચ્ચાર s **થી શરૂ થતા દરેક શબ્દમાં** તેમજ **કોઈ કોઇ શબ્દોને છેડે યા મધ્યવચ્ચમાં** પણ સંભળાય છે. ‡

as | is | dogs | goes | use | rose

૧૩૩. આ શબ્દોમાં s નો ઉચ્ચાર z ના જેવો **ઘોષ** (flat) ઝ થાયછે. ને તે ઘણો ખરો **શબ્દોને છેડે** સાંભળવામાં આવેછે.¶

---

* Gaol-જેલ-કેદખાનું, અહીં g નો ઉચ્ચાર, પાછળ a છતાં જ થાયછે.

† Get-give માં g નો ઉચ્ચાર, પાછળ e ને i છતાં કઠોર ગ થાયછે. gill માં g નો ઉચ્ચાર તેના અર્થ પ્રમાણે જ તેમજ ગ બંને થાયછે.

‡ Sūre-શ્યુઅર=ખચિત | sugar - શૂગર=ખાંડ | Asia - **એશિઆ** અહીં s નો ઉચ્ચાર sh ના જેવો શ થાય છે.

¶ Use - યૂઝ માં s નો ઉચ્ચાર જ્યારે તે ક્રિયાપદ હોયછે ત્યારે **ઝ** થાયછે, અને નામમાં સ થાયછે.

ox | six | axe | axle

૧૩૪. અહીં x નો ઉચ્ચાર અઘોષ (sharp) કસ (ક ને સ નો જોડ ઉચ્ચાર) થાયછે.

exact | exist | example

૧૩૫. આ શબ્દોમાં x નો ઉચ્ચાર ઘોષ (soft) ગઝ (ગ ને ઝ નો જોડ ઉચ્ચાર) થાયછે.

૧૩૬. એ પ્રમાણે c ના	(અઘોષ)	ક (cat)	(ઘોષ)	સ (ice),
g ,,	,,	ગ (go)	,,	જ (gin),
s ,,	,,	સ (sun)	,,	ઝ (is),
x ,,	,,	કસ (ox)	,,	ગઝ (exact)

મુખ્ય ઉચ્ચાર થાયછે.

Reading Lesson—**વાંચન પાઠ.**

Is it exactly so ?
Dogs can catch mice.
Give the girl some sugar.
What are the uses of ginger?
Sit down and take some rest.
The king was clad in a new garb.
You set a bad example to the boys.
The ox ate away all the gram.
Clay is very useful.
Do you smell the coal gas?
His nose is icy cold.
The sun rose at six.
The gate of the city is closed.
There is a fox in this small cave.
He was glad to see those gems.
Yes, go and get my gun from the cell.
Sam's horse ran to the gaol.
A cat asked a crane to dine with her.
We must not make a bad use of our time.
Bring his axe from that box.
Give me that jar of gin, Jim.

LESSON 25.—પાઠ ૨૫.

Sounds of the digraphs.

ch—gh—ph—qu—sc—sh—th—wh—ch—gh
ph—qu—sc—sh—th ને wh જોડાક્ષરનો ઉચ્ચાર.

arch | rich | child | chair
much | church | chap

૧૩૭. આ શબ્દોમાં ch નો ઉચ્ચાર કોમળ (soft) ચ થાયછે.

inch | pinch | branch | flinch | માં ch નો ઉચ્ચાર, n ની પાછળ આવવાથી શ થાય છે.*

Christ | epoch | chord | chorus
scheme | school

૧૩૮. અહીં ch નો ઉચ્ચાર k ના જેવો કઠોર (hard) ક થાયછે.

laugh | cough | enough | draught

૧૩૯. આ ઠેકાણે gh નો ઉચ્ચાર f ના જેવો કોમળ (soft) ફ થાયછે.†

phase | phial | phrase

૧૪૦. આ શબ્દોમાં ph નો ઉચ્ચાર f ની માફક ફ થાય છે.‡

quit | quill | quiet | quite | square

૧૪૧. આ શબ્દોમાં qu નો ઉચ્ચાર ક્વ થાય છે, અંગ્રેજીમાં q એકલો વપરાતો નથી. તેની પાછળ હમેશાં u આવેછે.

scale | scoff | scum | screen

૧૪૨. આવા શબ્દોમાં Sc નો ઉચ્ચાર કઠોર (hard) સ્ક

---

* Chaise શેઝ, machine—મશીન એવા ફ્રેન્ચ ભાષામાંથી લીધેલા શબ્દોમાં ch નો ઉચ્ચાર શ થાયછે. machine માં i નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઈ થાય છે.

† Ghost—ગોસ્ત ghastly—ઘૅઆસ્તલિમાં *h* મુગો છે. hough—હૉક = ટાંગ, માં gh નો ઉચ્ચાર ક છે.

‡ Stephen—સ્તિવન્ nephew— નેવ્યુ—ભાણેજ, માં ph નો ઉચ્ચાર v ના જેવો વ થાય છે.

થાયછે, ને તે ઘણો ખરો a—o—u ને r ની પહેલાં આવે ત્યારે થાયછે.

scene | scent | scissors | scythe

૧૪૩. આ શબ્દોમાં Sc–e, i, ને y ની પહેલાં આવવાથી તેનો ઉચ્ચાર કોમળ (soft) સ થાય છે. ખરૂં જોતાં અહીં c મુગો છે.

cash | ship | shade | bush | show

૧૪૪. આ શબ્દોમાં sh નો ઉચ્ચાર શ થાયછે.

bath | both | thin | third | throw | width | cloth

૧૪૫. આ શબ્દોમાં th નો ઉચ્ચાર કઠોર (sharp) થ થાયછે. ને તે ઘણો ખરો શબ્દોની શરૂઆતમાં કે છેડે સંભળાય છે. એ ઉચ્ચાર બંને દાંતને જીભની અણી લગાડીને ગુજરાતી થ બોલીએ તો બરાબર થાયછે.*

bathe | this | then | thus | there | with† | than

૧૪૬. અહીં th નો ઉચ્ચાર કોમળ (soft) ધ થાય છે, ને તે ઘણો ખરો જ્યારે બે સ્વરની વચ્ચે આવેછે ત્યારે થાય છે. થ ની માફક એનો પણ ઉચ્ચાર બંને દાંતને જીભની અણી લગાડીને ગુજરાતી ધ બોલીને કરવો.

why | when | which | whale | what

૧૪૭. અહીં wh નો ઉચ્ચાર જાણે તે hw હોય તેમ હુવ થાયછે.

૧૪૮. એપ્રમાણે

ch નો	કઠોર	ક (Christ)	કોમળ	ચ (arch)
gh	,,	ગ (ghost)	,,	ફ (laugh)
ph	,,	......	,,	ફ (phial)
th	,,	થ (thin)	,,	ધ (than)
sh	,,	......	,,	શ (ship)
sc	,,	સ્ક (scale)	,,	સ (scene)

મુખ્ય ઉચ્ચાર થાયછે.

---

* Bath—path—cloth વગેરે નામોમાં એકવચને th નો ઉચ્ચાર થ થાય છે, પણ જ્યારે બહુવચનનો પ્રત્યય s લાગુ પડે છે ત્યારે થ ઉચ્ચાર ધ માં બદલાઈ જાયછે.

† With - વિથ = કોમળ ડાળી માં th નો ઉચ્ચાર થ થાયછે.

આ જોડાક્ષરો પરથી તમે જોશો કે ગુજરાતી ચ ને લગતો જોડાક્ષર ch, થને લગતો th, શને લગતો sh છે. પણ ખ-ઘ-છ-ધ-ભ-ક્ષ- ને જ્ઞને લગતા નથી. એ અક્ષરોને માટે નીચલા જોડાક્ષરો અંગ્રેજીમાં હવે વાપરી શકાય છે ખ નેસારૂ kh—ઘ ને સારૂ gh—છ ને સારૂ chh—ભ ને સારૂ bh—ધ ને સારૂ dh— જેમકે ખાન, khän—ઘી, ghee—છોટા, chhōtä,—ધોબી—dhōbhee વગેરે.

Reading Lesson — **વાંચન પાઠ.**

Bring that phial of rose scent.
When does the school close?
Fred is nephew to Stephen.
What do you know of Christ?
This arch is made of bricks.
She has got a bad cough.
It is enough for them all.
These are a fish's scales.
We are not so rich, as you think.
Where have you placed the cash?
We all sang in a chorus.
Does she go to the church every Sunday?
This is a very long phrase.
It is rude to scoff and laugh at any one.
She cut this screen with scissors.
Is that white cloth thin or thick?
The moon changes her phase every day.
Surely, no one will like this new scheme.
She mows grass with a scythe.
Be quick and bring that quill pen.

LESSON 26.—પાઠ ૨૬.

Silent Letters—મુગા અક્ષરો.

તમે આગલા પાઠોમાં જોયું હોશે કે શબ્દોને છેડે e સ્વર ઘણો ખરો મુગો રહેછે, જેમકે ate, ice, ode, use વગેરે માં. તેમજ

કેટલાક **સ્વર-સંધીવાળા** શબ્દોમાં પણ **સ્વરો** મુગા હોયછે, જેમકે air માં i, sea માં a, you માં o વગેરે. એજ પ્રમાણે કેટલાક શબ્દોમાં **વ્યંજનો** મુગા રહે છે તે આ પાઠમાં દેખાડયા છે.

lamb | climb | dumb | tomb | debt | doubt

૧૪૯. આવા શબ્દોમાં b અક્ષર મુગો છે, એટલે એનો ઉચ્ચાર બોલવામાં થતો નથી. જ્યારે b, m ની પાછળ, કે t ની આગળ **શબ્દોને છેડે** આવે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બોલાતો નથી.

scene | science | czar | muscle | yacht.

૧૫૦. આ બોલીમાં c ને ch ના ઉચ્ચાર થતા નથી.

sign	high	light	caught	daughter
gnat	though	right	taught	slaughter.

૧૫૧. આ શબ્દોમાં g ને gh મુગા છે. જ્યારે g - n ની આગળ શબ્દોને છેડે યા શરૂઆતમાં આવે, ત્યારે તે બોલાતો નથી. gh ઘણું ખરો એકલો યા t ની આગળ શબ્દને છેડે મુગો રહેછે.

heir	hour	honour	Thames	ghastly
herb	honest	humour	Thomas	ghost.

૧૫૨. આ શબ્દોમાં h મુગો છે. herb ને humour નો ઉચ્ચાર હવે **હર્બ** ને **હ્યુમર** પણ થાયછે. અંગ્રેજીમાં રફતે રફતે શબ્દની શરૂઆતમાંના મુગા h નો ઉચ્ચાર બોલાતો જાયછે.

knife | know | knot | knave | knee

૧૫૩. આ શબ્દોમાં k નો ઉચ્ચાર બોલાતો નથી. જ્યારે શબ્દની શરૂઆતમાં n ની પહેલાં k આવે, ત્યારે તે મુગો રહે છે.

chalk | alms | calm | could | should | calf

૧૫૪. આવા શબ્દોમાં l અક્ષર મુગો છે.

iron | kiln | hymn | receipt | island | corps

૧૫૫. આ શબ્દોમાં o, n, p, ને s અક્ષરો મુગા છે.

often | listen | castle | catch | match

૧૫૬. અહીં t નો ઉચ્ચાર થતો નથી.

who | whose | whole | wrap
write | wrote | wrong

૧૫૭. આ બોલોમાં w મુગો છે. જ્યારે શબ્દની શરૂઆતમાં w ની પાછળ ho કે r આવે ત્યારે તે મુગો રહે છે.

Reading Lesson—**વાંચન પાઠ.**

Mary had a pet lamb. | What is that sign?
I doubt it very much. | Iron is a useful metal.
Give alms to those beggars.
How many hours have passed?
Do not climb so high on the pole.
Here is the tomb of the late king.
Thomas is in debt now.
Kneel down and pray to God.
I often see his daughter walk to the castle.
The Czar has got a very fine yacht.
Light that lamp, Thomas.
Who taught you science last month?
Honest men are loved by all.
There are few schools for the dumb and the blind.
The sea was very calm last night.
Write out a receipt for half the sum.
There are many flies and gnats here.
The knave was caught in the castle.
Do not talk of ghosts and witches to me.
Right or wrong, you must tell the truth.
The Thames is a river in England.
He lives on the right side of the limekiln.
The whole corps marched over the island.
Though rich, he is honest.
The cat could not catch that rat.
Who sang that hymn in the church?

LESSON 27.—પાઠ ૨૭.

The use of Capitals—મોટા અક્ષરોનો ઉપયોગ.

૧૫૮. તમે અત્યાર સુધીમાં જે જે શીખ્યા તે પરથી જોયું તો હશે કે અંગ્રેજીમાં **દરેક વાક્યનો પહેલો અક્ષર મોટો** capital લખાયછે, જેમકે

Do as I bid you. | Has the sun set? | Be off.

માં પહેલા અક્ષરો D—H—ને B મોટા છે.

૧૫૯. એજ પ્રમાણે અંગ્રેજીમાં **કવિતાની દરેક લીટીનો પહેલો અક્ષર** મોટો લખાયછે, જેમકે

I have a dog,
Its name is Dot;
And by my side
It loves to trot.

A nice white coat
My dog has got,
And on its nose
A small black spot.

અહીં I, A, M વગેરે મોટા લખાયાછે.

૧૬૦. ત્રીજું, **સઘળાં વિશેષનામોનો પહેલો અક્ષર**, જેવાંકે Ben — Ned — Joe — Sam — Harry—England—Thames—વગેરેનો પહેલો અક્ષર B, N, J, S, H, E, T મોટો લખાયછે.

૧૬૧. ચોથું, **સર્વનામ** I (હું) ને કેવળપ્રયોગી O (અરે) હમેશાં મોટા લખાય છે, જેમકે It is I.—Come, O lad.

૧૬૨. પાંચમું, **ઈશ્વરને માટે વપરાતું દરેક નામ ને સર્વનામ** મોટા અક્ષરથી શરૂ થાયછે, જેમકે We pray to God.—God sees us, but we do not see Him.

૧૬૩. છઠું, **દીવસ, મહીના, તથા તેહેવારના નામોનો** પહેલો અક્ષર મોટો લખાયછે, જેમકે May—March—Sunday Christmas, વગેરે.

Questions.—સવાલ.

૧. અંગ્રેજીમાં કયે કયે ઠેકાણે મોટો અક્ષર લખવો જોઈએ?

૨. નીચલા શબ્દોમાં મોટા અક્ષરો લખ્યા છે તેનું શું કારણ?:—God—May—I—Be off.—Joe—Sunday—Thames.—O, lad.

Section 5.—ખંડ ૫.

VARIOUS DIPHTHONGAL SOUNDS.

જુદા જુદા સંધિસ્વરોચ્ચાર.

LESSON 28 — પાઠ ૨૮.

The sounds of ai **and** au—**ai** ને **au** ના ઉચ્ચાર.

āid	āil	nāil	gāin	rāin
maid	fail	sail	main	train
paid	mail	tail	pain	plain

૧૯૪. ઉપલા શબ્દોમાં ai નો ઉચ્ચાર aid, ail, aim માંના જેવો **દીર્ઘ** (long) **એ** થાય છે.*

âir | fâir | hâir | pâir | châir | stâir

૧૯૫. આ શબ્દોમાં ai ની પાછળ r અક્ષર આવવાથી તેનો **દીર્ઘ એ** ઉચ્ચાર બદલાઈને air, ere ના જેવો **અર્ધ દીર્ઘ એઅ**, થાય છે.

aught	maul	fault	sauce
caught	Paul	vault	gauze

૧૯૬. અહીં au નો ઉચ્ચાર awe ની માફક **પહોળો** (broad) **ઑા** થાય છે.†

Reading Lesson—**વાંચન પાઠ.**

Fraud is a kind of sin.
Say it again, Bain.
The air is very hot to-day.

---

* Said—સેદ=કહ્યું | again—અગેન=ફરીથી, | એ બોલોમાં ai નો ઉચ્ચાર **હ્રસ્વ** ŏ ના જેવો **એ** થાય છે. again માં ai નો ઉચ્ચાર બંને **એ** ને **એ** થાય છે. Gael — ગેલ ને gaol—જેલ માં ae ને ao સ્વરસંધિ છે ને તેમનો ઉચ્ચાર ai ની માફક **એ** થાય છે. ay ના ઉચ્ચાર માટે જુઓ કલમ ૫૮.

† Gauge—ગેજ=માપવું | અહીં au નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ **એ** થાય છે. ખરૂં જોતાં u મુગો છે. läugh—લાફ=હસવું | äunt— આન્ત=કાકી, મામી, ફુઇ, માસી. અહીં au નો ઉચ્ચાર ખુલ્લો (open) **આ** થાય છે. aw ના ઉચ્ચાર માટે જુઓ કલમ ૭૬.

Do not bawl out in play.
She has put on a gaudy dress.
I have got some pain in the jaw.
Bain has failed in law.
Paul said "Wait for me."
The maid did not wait for Paul.
The sky was fair at the dawn of day.
Bain sat on a chair in the rain.
It was a gross fault of John.
The mail train is late to-day.
For aught I know, you may be right.
Cows and horses have long tails.
Do not laugh much in the class.
This plain is not so flat and wide.
The hair of this lady has turned gray.
The ship will sail from the bay to-day.
The tiger caught and mauled him.
Jim fell down the whole stair-case.
"What ails you?" said Mary to Jane.
Tell Tom to brush his dirty nails.
See, the dog wags its little tail.
His aunt gave him a new pair of socks.
It rained all night on the plain.

LESSON 29—પાઠ ૨૯.

The sounds of ea, ee, **and** ei—**ea, ee ને ei ના ઉચ્ચાર.**

lēad read	bēak weak	mēal steal	crēam steam	lēan mean
lēap cheap	ēase please	ēast beast	ēat beat	leave weave

thee	deed	seek	deep	feet	seize
knee	feed	week	weep	sweet	either
tree	reed	kneel	sheep	seem	neither
three	seed	steel	sleep	seen	people

૧૬૭. આ બધા શબ્દોમાં ea, ee, ei ને eo—નો ઉચ્ચાર eat, bee, see, ની માફક દીર્ઘ (long) ઈ થાય છે.* ખરૂં જોતાં અહીં e ની પાછળ a, e, i ને o મુગા છે.

ēar	fēar	nēar	rēar	bēer
dear	hear	tear	year	deer

૧૬૮. આ શબ્દોમાં ea ને ee ની પાછળ r વ્યંજન આવવાથી તેમનો ઉચ્ચાર here ને mere ની માફક અર્ધ દીર્ઘ ઇઅ થાયછે.†

ėarl	ėarn	ėarth	hėard
pearl	learn	dearth	search

* Been—બિન=થયલું, હોયલું—માં ee નો ઉચ્ચાર i ના જેવો હ્રસ્વ ઇ થાયછે.

either ને neither નો ઉચ્ચાર આઇધર, ને નાઇધર પણ થાય છે. એ રીતે અહીં e મુગો ગણાય.

Height—હાઇત=ઉંચાઈ | માં ei નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ આઇ થાય છે. hĕad—હેદ = માથું, | lĕad— લેદ = સીસું | rĕad — રેદ=વાંચ્યું | dĕad—ડેદ= મુએલું | brĕad—બ્રેદ=રોટલી, પાઉં | dĕath—દેથ=મોત | dĕaf—ડેફ= બેહેરૂં | thrĕad — થ્રેદ=દોરો.

આ બોલોમાં ea નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ĕ ના જેવો એ થાય છે. ખરૂં જોતાં અહીં a મુગા છે. break—બ્રેક=ભાંગવું | great—ગ્રેત=મોટું | eight— એઇત=આઠ | rein—રેન=લગામ | vein—વેન=નસ | veil—વેલ =બુરખો | weigh—ઉવે= જોખવું. અહીં ea ને ei નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ એ થાય છે real—રિઅલ=ખરૂં—માં ea નો ઉચ્ચાર ઈઅ થાય છે. peon—પિઅન =પતાવાળો | અહીં e ને o ની સંધિ થતી નથી.

eu નો ઉચ્ચાર ew ની માફક યુ થાય છે, જેમકે feud—ફ્યૂદ= કજીઓ.

ew ને ey ને સારૂ જુઓ કલમ ૬૫, ૬૭ ને ૫૯, ૬૧.

† Bêar—બેઅર=ખમવું, રીંછ | têar—ટેઅર=ફાડવું, ચીરવું | pêar—પેઅર=જમરૂખ | wêar—ઉેઅર=પહેરવું | hêir—એઅર=વારસ | thêir—ધેઅર=તેમનું. અહીં ea ને ei નો ઉચ્ચાર air ની માફક અર્ધ દીર્ઘ એઅ થાય છે.

૧૬૯. આ બોલોમાં ea ની પાછલ r નો જોડાક્ષર આવવાથી તેનો ઉચ્ચાર her, herb ની માફક વધુ-હ્રસ્વ અ થાય છે. * ખરૂં જોતાં અહીં a મુગો છે.

૧૭૦. એ પ્રમાણે—

ea નો ઉચ્ચાર—	(૧) ઈ (eat)	(૨) ઈઅ (ear)
,,	(૩) એ (great)	(૪) ઍ (bear)
,,	(૫) ઍ (head)	(૬) અ (earth)
,,	(૭) આ (heart)	...
ee ,,	(૧) ઈ (bee)	(૨) ઈઅ (deer)
,,	(૩) ઇ (been)	...
ei ,,	(૧) ઈ (seige)	(૨) આઈ (height)
,,	(૩) એ (rein)	(૪) એઅ (their)
,,	(૫) ઍ (heifer)	...
eo ,,	ઈ (people)	...
eu ,,	યૂ (feūd)	... થાયછે.

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

Honey is sweet, but not very cheap.
Lead is grey and heavy.
Does she wear a veil on her face?
The eagle flew at the deer.
Is he deaf of one ear?
The lamb grew very weak and lean.
Can he neither see nor hear?
Meat is very dear in the market.
You do not seem to sleep at ease.
Do not tease me, please.
Turn the leaf over, James.

---

* Heärt—હાર્ટ=દીલ, હૃદય | heärth—હાર્થ=ચુલો, સગડી | એમાં ea નો ઉચ્ચાર clërk બોલની માફક ખુલ્લો આ થાય છે. beard માં ea નો ઉચ્ચાર ઈઅ થાય છે.

This tree has no leaves.
I heard him read his lessons.
How many meals do you take in a day?
Do not break that reed pen.
My head aches; I cannot bear it.
I have often seen her weep.
These people weigh seeds and grains.
The bear goes in search of its prey.
Buy ghee, wheat, and whey from his shop.
Were their eyes wet with tears?
Tell her to use fine thread in sewing.
Keep your head clean and clear.
The earth really moves in the sky.
The sun rises in the east, and sets in the west.
Heat that water, till steam comes out.
Will you have bread and cream or cheese at breakfast?
We had leave last week for the New Year's day.
Do not steal, for it is a sin.
Steel is a very hard kind of iron.
Is this well nineteen feet deep?
Do not lean against that mud wall.
Many sheep died on that ship.
Learn to be kind to little birds and beasts.

LESSON 30.—પાઠ ૩૦.

The sounds of ia **and** ie—**ia** ને **ie** ના ઉચ્ચાર.

trîal	lîar	crîer
gîant	frîar	plîers

૧૭૧. આ શબ્દોમાં ia, ને ie, નો ઉચ્ચાર અર્ધ-દીર્ઘ આય, થાય છે.* એ ઉચ્ચાર ઘણો ખરો ia ને ie ની પાછળ r આવે ત્યારે થાય છે.

die | fie | hie | lie | pie

૧૭૨. આ બોલોમાં ie નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ આઇ થાય છે તે તમે આગળ શીખી ગયાછો.

thief	niece	field	priest
grief	piece	shield	sieve

૧૭૩. આ શબ્દોમાં ie નો ઉચ્ચાર e -ea - ee ની માફક દીર્ઘ ઈ થાય છે.† ખઈ જોતાં અહીં i મુગો છે.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

His uncle is a priest.
A liar has no piety.
I live upon a plain diet.
Place this phial in the sieve.
The crier lies dead on the pier.
Give that dog a piece of bread.
Can you wield that sword?
His client won the case.
The trial of the thief comes off next week.
Grief and fear break our hearts.
Have you ever seen a giant?

---

* Lion—લાયન, pious—પાયસ, માં io સ્વરસંધી છે ને તેનો ઉચ્ચાર પણ આય થાય છે.

Bier—બીઅર = મુડદાંની માડી, pier—પીઅર = બંદરપર ઉતરવાની જગ્યા : ડકો.

આ શબ્દોમાં ie નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઈઅ થાય છે.

Diet—દાયેત=ખોરાક, client—કલાયેન્ત = વકીલનું ઘરાક, કુળ. piety—પાયેતિ=પવિત્રાઈ. અહીં ie નો ઉચ્ચાર આયે થાય છે.

†Friend—ફ્રેન્ડ,=દોસ્ત—માં ie નો ઉચ્ચાર ĕ ના જેવો હ્રસ્વ એ થાયછે. ખઈ જોતાં અહીં i મુગો છે.

The lion is a beast of prey.
My friend lost his shield in the field.
That friar is a very pious man.
We go to bury his niece.
Hold this piece of iron tight with the pliers.

LESSON 31.—પાઠ ૩૧.

The sounds of *oa—oe—oi—oo* and *ou*

oa—oe—oi—oo ને *ou* ના ઉચ્ચાર.

load | oak | foam | loan | coat
road | soak | roam | moan | goat
loaf | coal | soap

doe | foe | hoe | roe | toe | woe

૧૭૪. આ શબ્દોમાં oa ને oe નો ઉચ્ચાર oak ની માફક દીર્ઘ ઓ થાય છે.*

boil | coil | soil | coin | loin | choice | voice

૧૭૫. આ બોલોમાં oi નો ઉચ્ચાર oil ની માફક ઑઇ ગાયછે.†

good | wood | book | cook | look | took

૧૭૬. આ શબ્દોમાં oo નો ઉચ્ચાર જ્યારે તેની પાછળ d કે k આવે, ત્યારે હ્રસ્વ ઉ થાયછે.‡

hoof | cool | loom | moon | boot
roof | fool | room | noon | root

---

* Shoe- શુ = જોડા | માં oe નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઊ થાયછે.

†Coir—કૉયર=કાથાનું દોરડું, કે ગલીચો, choir-ક્વાયર=ગાનારોનું ટોળું-અહીં oi નો ઉચ્ચાર આંય,ને ઉવાય છે r આવવાથી થાયછે.

‡ food—ફૂદ,=ખોરાક, nook-નૂક,=ખુણું | અહીં. oo નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઊ થાયછે. blood—બ્લદ=લોહી, flood—ફ્લદ=રેલ, અહીં oo નો ઉચ્ચાર વેંડુ -હ્રસ્વ અ છે.

૧૭૭. આ ઠેકાણે oo નો ઉચ્ચાર too ની માફક દીર્ઘ ઊ થાયછે. જ્યારે oo ની પાછળ d, k, કે r, સિવાય બીજો કોઈ વ્યંજન આવે, ત્યારે એનો ઉચ્ચાર ઊ થાયછે.*

loud	gout	mouth	house	mouse
foul	rout	south	louse	rouse

bound	pound	sound
found	round	wound

૧૭૮. આ શબ્દોમાં ou નો ઉચ્ચાર owl ની માફક ખુલ્લો આઉ થાયછે.†

oar	door	four	your
roar	floor	pour	mourn

૧૭૯. આ શબ્દોમાં oa—oo—ને ou ની પાછળ r આવવાથી તેમના દીર્ઘ ઉચ્ચાર બદલાઈને oar ની માફક પહોળો ઑ થાયછે.‡

* Wool—ઉવુલ=ઉન, foot—ફુત=પગ; ફુટનું માપ. અહીં oo નો ઉચ્ચાર હ્રસ્વ ઉ થાયછે.

† You યૂ, soup—સૂપ=સેરવો, route રૂત્=રસ્તો, માર્ગ, could—કૂદ =શકત, should—શૂદ,=જોઈયે, wound ઉવૂન્દ,=જખમ, ઘા, youth, યૂથ્= જુવાન (નામ). જુવાની. અહીં ou નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઊ થાયછે.

Soul—સોલ=જીવ, આત્મા, mould મોલ્દ,=ઘડવું, અહીં ou નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ ઓ થાયછે.

ought ઑત,=જોઈયે | bought બૉત,=ખરિદ્યું, fought— ફૉત= લડયો. અહીં ou નો ઉચ્ચાર પાછળ ght આવવાથી ore ની માફક પહોળો ઑ થાયછે.

Rough—રફ,=ખડબચડું, tough તફ= ચીવત, couple કપ્લ,=જોડ, double દબ્લ,=બેવડું | trouble—ટ્રબ્લ,=મહેનત | young—યંગ=જુવાન (વિશેષણ). અહીં ou ની પાછળ gh (ફ) ને ble આવવાથી તેનો ઉચ્ચાર અ થાયછે. ખરૂં જોતાં o મુંગો છે.

Bough—બાઉ=ડાળી, cough—કૉફ,=ખાંસી, dough—દો = ગુંદેલો આટો. અહીં ou નો ઉચ્ચાર આઉ, ઑ, ને ઓ. થાયછે.

‡ Boor—બૂઅર=ગામડીઓ, moor—મૂઅર=હબસી, poor—પૂઅર= ગરીબ, tour તૂઅર=મુસાફરી. અહીં oo ને ou નો ઊચ્ચાર ઊઅ થાયછે.

Our આવ્ર, hour આવ્ર=કલાક, flour ફલાવ્ર = આટો' sour—સાવ્ર= ખાટું. આ ઠેકાણે ou નો ઉચ્ચાર આવ્ર થાયછે.

૧૮૦. એ પ્રમાણે

oa નો ઉચ્ચાર	(૧) ઓ (oak)	(૨) ઑ (oar)
oe ,, ,,	(૧) ઓ (doe)	(૨) ઊ (shoe)
oi ,, ,,	(૧) ઑઇ (oil)	(૨) ઑય્ (coir)
oo ,, ,,	(૧) ઊ (boot)	(૨) ઉ (good)
,, ,,	(૩) ઑ (door)	(૪) ઊઅ્ (poor)
,, ,,	(૫) અ (blood)	....
ou ,, ,,	(૧) આઉ (loud)	(૨) ઊ (you)
,, ,,	(૩) ઓ (soul)	(૪) ઑ (ought)
,, ,,	(૫) અ (rough)	(૬) આઉ્ (our)
,, ,,	(૭) ઊઅ્ (tour)	

થાયછે. ow ને oy ના ઉચ્ચાર સારૂ જુઓ કલમ ૭૮ ને ૮૦.

Reading Lesson.—**વાંચન પાઠ.**

Your brown coat is loose.
Cooke is gone on a tour.
Have you a boil on your left foot?
The sow ate away four pounds of flour.
The boy bought a couple of fowls for you.
Do you use soap, when you bathe?
Pour about an ounce of oil into that lamp.
Boyd bowled a straight ball.
I found a crown coin on the ground floor.
That poor boy took away four books from my room.
There was a flood in the river last night.
See, how the poor old man bows down with a load of coal.
There was a large crowd of people at the fair.
Pour cool water on your head.
Look, a snake has coiled round his leg.
The moon is hid in the clouds.

Listen, it is the roar of a lion.
How many hours do you read every day?
The doors of our house are made of wood.
This boor does not know how to put on shoes.
Tell the sailors to row the boat to the shore.
You ought to take some trouble for him.
The roads in Poona are very smooth.
Look, she passes blood from her mouth.
There are many groups of stars in the heaven.
Ah! do not speak with such a loud voice.
Boil this soup on that fire.
Cows, goats, and horses have hoofs.
Choose any pair of boots from this lot.
Our soul passes away from our body after death.
The soil of your fields is no doubt black, but the ground is very rough.
There is a good deal of noise in this class.
Look at that mouse on the coir mat, Lloyd.
The poor chap fell from the roof of his house.

LESSON 32.—પાઠ ૩૨.

Sounds of *ue* and *ui*—ue ને ui ના ઉચ્ચાર.

cue | due | hue | sue |
juice | suit

૧૮૧. આ શબ્દોમાં ue ને ui નો ઉચ્ચાર દીર્ઘ યૂ થાયછે.

rue | blue | clue | true |
bruise | fruit

૧૮૨. અહીં ue ને ui ની પહેલાં l ને r આવવાથી તેમનો યૂ ઉચ્ચાર ઊ માં બદલાઇ જાયછે.

duel | fuel | suet.

૧૮૩. આ શબ્દોમાં ue ની પાછળ વ્યંજન આવવાથી તેનો દીર્ઘ યૂ ઉચ્ચાર યૂઅ માં બદલાયછે, ખરૂં જોતાં અહીં u ને e ની સંધિ થતી નથી.*

fluid | ruin

૧૮૪. અહીં ui ના ઉચ્ચાર ઊઇ, થાયછે. અહીં પણ u ને i ની સંધી થતી નથી.†

Reading Lesson.—વાંચન પાઠ.

They fought a duel.
Take out juice from these fruits.
Has the guard put on a blue coat?
Buy some suet and fuel for me.
Your tongue is very foul.
He got a bruise on his head.
His guilt lost him his suit.
His guile will ruin him.
I could not get any clue of my guest.
The cruel man had much to rue.
The guide has got three guineas.
The flue was not built in due time.
The king did not bring his whole suite.
The rogue was at last found out and caught.

---

*cruel—ક્રૂઅલ = ઘાતકી, માં ui નો ઉચ્ચાર ઊઅે થાયછે.

†suite—સ્વીત = રસાલો | અહીં ue નો ઉચ્ચાર | ઉવ થાયછે.

tongue—તન્ગ—જીભ	build—બિલ્દ = બાંધવું
rogue—રોગ = લુચ્ચો, ઠગ	guilt—ગિલ્ત, = વાંક, ગુનાહ
guard—ગાર્દ = ચોકીવાન	guide—ગાઇદ = રસ્તો દેખાડનાર
guest—ગેસ્ત. = પરાણો	guile—ગાઇલ = ઠગબાજી

આ બોલોમાં u મુગો છે. ને a, e—i સાથે તેની સંધી થતી નથી.

TABLE OF VARIOUS VOWEL AND CONSONANT SOUNDS.

જુદા જુદા સ્વરો ને વ્યંજનોના ઉચ્ચારનું કોષ્ટક.

(1) Simple Vowels.—(૧) શુદ્ધ સ્વરો.

Serial No. અનુક્રમ	Vowels સ્વર	Sounds ઉચ્ચાર	Words શબ્દ.
૧	ā	ઍ	āte-gāve-māde
૨	ĕ - a - ŭ	ઍ	ĕbb-rĕd-any-bŭry
૩	â - ê	ઍઅ	câre-dâre-êre-thêre
૪	ă	ઍ	ăt-ănd-hăve-băde
૫	ŭ - a - ȯ	અ	ŭp-cŭt-jug woman- husband sȯn, lȯve
૬	e - ĩ - u - y	અ	hėr-sĭr-cur- myrrh
૭	ȧ	ઍઆ	ȧsk-pȧss-fȧst
૮	ä - ë	આ	äre-ärt-clërk
૯	ī - y	આઈ	īce-bīnd-mȳ-crȳ
૧૦	ī - y	આય	fīre-īron-lȳre
૧૧	ŏ - a	ઑ	ŏn-hŏp-was-what
૧૨	ô - a	ઑ	ôre-môre-lôrd all-war-talk-water
૧૩	ō	ઓ	gō, ōde, nōte.
૧૪	o, u	ઊ	do, whose, sugar, truth.
૧૫	o, u	ઉ	wolf, woman,put, bull
૧૬	ō	ઉવ	one.
૧૭	ū	યૂ	ūse, tūbe.
૧૮	û	યુઅ	cûre, pûre, sûre.
૧૯	ē	ઈ	mē, ēve.
૨૦	ē	ઈઅ	hēre, mēre, hēro.
૨૧	ĭ, y̆ ŏ, ŭ	ઇ	ĭn, sĭt, my̆th, baby̆. wŏmen, bŭsy.

(2) Diphthongs — (૨) સંધિસ્વરો.

Serial No. અનુક્રમ.	Diphthongs સંધિસ્વર.	Sounds. ઉચ્ચાર.	Words. શબ્દો.
૧	āe, āi, āo, āu, āy, eā, ei, ey	ઍ	Gāel, rāin, gāol, gāuge, bāy, greāt, rein, bey.
૨	ai, ĕa, ĕi, iĕ	ઍ	said, hĕad, hĕifer, friĕnd.
૩	âi, êa, êi	ઍઅ,	âir, bêar, thêir.
૪	ėa, ȯo, oŭ, ŭe	અ	earth, blȯod, coŭple rogŭe.
૫	äu, eä	આ	äunt, heärt.
૬	aȳ, eī, īe, uȳ	આઇ,	aȳe, heīght, dīe, buȳ.
૭	îa, îe, îo	આય,	lîar, crîer, lîon.
૮	ou, ow	આઉ	out, loud, owl, cow
૯	ou, ow	આવ્	our, sour, flower,
૧૦	ŏu	ઑ	cŏugh
૧૧	ŏi	ઑય્	coir
૧૨	a̤u, a̤w, ôa, ôo, ôu	ઑ	Pa̤ul, sa̤uce, a̤we, la̤w, ôar, dôor, fôur, ôught, fôught,
૧૩	ôi, ôy	ઑઇ	ôil, bôy
૧૪	ōa, ōe, ōu, ōw, ew	ઓ	ōak, tōe, sōul, tōw, sew.
૧૫	o̤e, o̤o, o̤u, ṳe, ṳi	ઊ	shoe, moon, soup, true, fruit
૧૬	o̤o	ઉ	go̤od, bo̤ok
૧૭	oo, ou	ઊઅ,	poor, tour.
૧૮	ṳe	ઊઍ	cruel.
૧૯	ṳi	ઊઇ	ruin.
૨૦	eū, ew, ūe, ūi	યૂ	feud, few, due, juice.
૨૧	ūe	યૂઍ	fuel.
૨૨	ee	ઇ	been.
૨૩	ēa, ēe, ēi, ēo, ēy, iē	ઈ	sēa, sēe, sēize, pēople, kēy, siēve.
૨૪	ẽa, ẽe, iẽ, eo	ઇઅ	ẽar, dẽar, biẽr, peon.

(3) Triphthongs—(૩) ત્રણ સ્વરોની સંધિ.

eaū, iew, ieū —યૂ— beauty, view, lieu.

(4) Simple Consonants—(૪) શુદ્ધ વ્યંજનો.

Serial No. અનુક્રમ.	Consonants. વ્યંજન.	Sounds. ઉચ્ચાર.	Words. શબ્દો.
૧	b	બ	be, bat, bit.
૨	c	ક, સ	cat, cot, cut,—ice cell, city.
૩	d	દ	do, did, dot.
૪	f	ફ, વ	if, far, fit,—of.
૫	g	ગ, જ	go, gun, gave,— gem, gin, give.
૬	h	હ	he, hat, hot, hit, hut.
૭	j	જ	jar, Jim, jet, jot.
૮	k	ક	kid, ken, kind.
૯	l	લ	let, love, Lucy.
૧૦	m	મ	me, moon, them.
૧૧	n	ન	no, net, in, bun.
૧૨	p	પ	up, pot, map, sip.
૧૩	r	ર	rat, are, far, dare.
૧૪	s	સ, ઝ, શ, ઝશ	sat, set, sit,—is, his, dogs sure, sugar,—leisure.
૧૫	t	ત	at, to, bit, bat, ten.
૧૬	v	વ	van, vat, gave, love.
૧૭	w	ઉવ	et, won, with.
૧૮	x	ક્સ, ગ્ઝ, ઝ, ક્ષ	axe, ox, fix,—exact, exist. Xerxes, luxury.
૧૯	y	ય.	you, yam, yes.
૨૦	z	ઝ, ઝશ	zea, prize, zero,—azure.

(5) Digraphs—(૫) જોડવ્યંજનો.

૧	bl	બ્લ	blue, able, black, blood.
૨	br	બ્ર	brick, bread, brother.
૩	ch	ચ, ક, શ	much—chorus—inch.
૪	ck	ક	back, lock, sick.
૫	cl	ક્લ	clay, cloth, cling.
૬	cr	ક્ર	crane, crow, crust.
૭	ct	ક્ત	act, strict.
૮	dg	ડ્જ	edge, judge.
૯	dr	ડ્ર	drop, drink, drug.
૧૦	dw	ડ્વ	dwarf, dwell.
૧૧	fl	ફ્લ	flat, flesh, flute.
૧૨	fr	ફ્ર	fro, Fred, free.
૧૩	ft	ફ્ત	after, lofty, soft.
૧૪	gh	ગ, ફ. ક	ghost—laugh—hough.
૧૫	gl	ગ્લ	glad, glee, glow, glue.
૧૬	gr	ગ્ર	great, gray, grim.
૧૭	lb	લ્બ	elb, bulb.
૧૮	ld	લ્ડ	old, elder, field, mild.
૧૯	lf	લ્ફ	self, gulf.
૨૦	lg	લ્જ	bulge.
૨૧	lk	લ્ક	bulk, milk.
૨૨	lm	લ્મ	elm, helm, film.
૨૩	lp	લ્પ	help, pulp.
૨૪	lt	લ્ત	belt, fault, bolt, salt.
૨૫	lv	લ્વ	twelve, shelve.
૨૬	mp	મ્પ	lamp, jump.
૨૭	nc	ન્ક	zinc.
૨૮	nd	ન્ડ	and, end, bind, pond.
૨૯	ng	ન્ગ	song, long, ring.
૩૦	nk	ન્ક	tank, ink, sunk.
૩૧	nt	ન્ત	ant, bent, pint.
૩૨	ph	ફ, વ	phial—nephew.
૩૩	pl	પ્લ	play, plot, plain.
૩૪	pr	પ્ર	pray, pretty, prove.
૩૫	pt	પ્ત	apt, wept.
૩૬	qu	ક્વ	quill, quiet, quack.
૩૭	rb	ર્બ	orb, herb, garb.

૩૮	rd	ર્દ	hard, herd, third.
૩૯	rf	ર્ફ	scarf, dwarf.
૪૦	rg	ર્ગ, ર્જ	berg,—urge.
૪૧	rk	ર્ક	bark, cork, Turk.
૪૨	rl	ર્લ	earl, curl, whirl.
૪૩	rm	ર્મ	term, arm, worm.
૪૪	rn	ર્ન	urn, fern, torn.
૪૫	rp	ર્પ	sharp, chirp.
૪૬	rs	ર્સ	hers, horse.
૪૭	rt	ર્ટ	art, wert, fort.
૪૮	rv	ર્વ	carve, serve.
૪૯	sc	સ્ક	scale, scoff.
૫૦	sh	શ	ship, fish, sheep.
૫૧	sk	સ્ક	ask, desk, risk.
૫૨	sl	સ્લ	slate, slip, sleep.
૫૩	sm	સ્મ	small, smell, smith.
૫૪	sn	સ્ન	snail, snow.
૫૫	sp	સ્પ	gasp, spin, spell.
૫૬	st	સ્ત	stay, stop, fast, fist.
૫૭	sw	સુવ	sweet, swing.
૫૮	th	થ, ધ	thin, bath,—thy, with.
૫૯	tr	ટ્ર	tree, train, tram.
૬૦	tw	ટુવ	twist, twelve.
૬૧	wh	હુવ	when, why, where.

(6) Trigraphs —(૬) ત્રણ વ્યંજનોના જોડાક્ષર.

૧	chr	ક્ર	Christ.
૨	ckl	ક્લ	sickle.
૩	lct	લ્ક્ત	mulct.
૪	mpl	મ્પ્લ	simple, ample.
૫	ngl	ન્ગ્લ	angle, single.
૬	phr	ફ્ર	phrase.
૭	rbl	ર્બ્લ	marble.
૮	sch.	સ્ક	school, scheme.
૯	scr	સ્ક્ર	screw, screen.
૧૦	shr	શ્ર	shriek, shrew.
૧૧	spl	સ્પ્લ	split.
૧૨	spr	સ્પ્ર	spring.
૧૩	squ	સ્કુવ	square, squat.
૧૪	str	સ્ત્ર	street, straight, strip.
૧૫	thr	થ્ર	three, throw.

Meaning—અર્થ.

LESSON 2.—પાઠ ૨.

અરે, નહિ !
અરે, જુઓ !
હે, હે ! (રે, અલ્યા !)
હું જાઉંછું.
જાઓની.
એમ કરો.
જા ! જા !
રે, જરૂર જાઓ (જજો).
જુઓ ! હું જાઉંછું.
શું હું જાઉંછું ?
હું જાઉંછુંજ.
ના, એમ કરો.
હું એમ કરૂંછું.
શું હું એમ કરૂંછું ?
ના હું જાઉંછુંજ.

LESSON 3.—પાઠ ૩.

એવા થાઓ (થજો).
અમે જઈએ છીએ.
હે, તમે !
જાઓ, તમે.
મારી પાસે થઈને જાઓ.
શું તમે જાઓ છો ?
ના, અમે જઈએ છીએ.
અમે એમ કરીએ છીએ.
શું આપણે જઈએ છીએ ?
હા, આપણે જઈએ છીએ.
શું આપણે એમ કરીએ છીએ?
હા, આપણે એમ કરીએ છીએ.
ના, તમે એમ કરો છો.
જુઓ, અમે જઈએ છીએજ.
તેથી આપણે જઈએ છીએજ.

LESSON 4.—પાઠ ૪.

ઉપર જા.
અંદર જાઓ.
તે કરો.
અમારી પાસે થઈને જાઓ.
હું ઉપર જાઉંછું.
અમે ઉપરજ જઈએ છીએ.
હું તે કરૂંછું.
તે એમ થાઓ.
આપણે અંદર જઈએ છીએ.
એ તો હું છું.
એ તો અમે છીએ.
એ તો તે છે.
શું તે એવું છે ?
તે એવું છે.
શું તે અંદર છે ?
ના, તે ઉપર છે.
શું તે એ કરવાનો છે?
હા, તે એ કરવાનો છે.
શું હું ઉપર જાઉં છું ?
ના, હું અંદર જાઉંછું.
જુઓ, અમે ઉપર જઈએ છીએ.
શું તે મારી પાસે (ઉભો) છે.
ના, તે અમારી પાસે (ઉભો) છે.
અરે નહીં, તે ઉપર છે.
જુઓ ! તે અંદર છે.
જો તમે જાઓ, તો હું જાઉં.
જો તે જાય, તો આપણે જઈએ.

LESSON 5.—પાઠ ૫.

અરે ! હું કેવો દુઃખી.
શું હું ઉપર છું ?
ના, હું અંદર છું.
શું તે બળદ છે ?
હા, તે બળદ છે.
શું તે મારો બળદ છે ?
વાહ ! એ તો મારો બળદ છે.
આગળ ચાલ, બળદ, આગળ ચાલ.
જેમ અમે જઈએ છીએ, તેમ તમે જાઓ.
અરે, જેમ હું તે કરૂંછું, તેમ તમે કરો.
શું હું આગળ જવાનો છું ?
ના, તે આગળ જવાનો છે.
હું એમ કરવાનો છું.
શું હું બળદ છું?
ના, હું બળદપર (બેઠો) છું.
જુઓ, તે મારો બળદ છે.
તે મારા બળદપર (બેઠો) છે.
એકાદ બળદ અમારી પાસે (ઉભો) છે.
વાહ ! હું અંદર જાઉછું.
શું તે ઉપર છે કે અંદર ?
જુઓ, તે મારા બળદ પાસે (ઉભો) છે.
વાહ! વાહ ! હું બળદપર ઉભો છું.
ના, તે મારા બળદપર ઉભો છે.
ખચિત, અમે આગળ આગળ ચાલીએ છીએ.
અરે, વાહ ! શું તમે મારા બળદ કને જાઓ છો ?

LESSON 6.—પાઠ ૬.

હું ગાડાંમાં જાઉંછું.
શું તે બિલાડી છે ?
હા, તે બિલાડી છે.
અરે, એ તો મારી બિલાડી છે.
શું તે એ (કરજ) માંથી છુટયો છે ?
હા, તે એ (કરજ) માંથી છુટયો છે.
જુઓ, તે નાનું બકરૂં છે.
વાહ, એ તો મારૂં બકરૂં છે.
હું મારાં ગાડાંમાં છું.
શું તે જુવાર છે ?
હા, તે જુવાર છે.
શું તે મારાં ગાડાંમાં છે ?
હા, તે એમાં છે.
તે બિલાડી છે કે બકરૂં ?
ના, તે બકરૂં છે.
શું તમે મારાં ગાડાંમાં જાઓ છો ?
હા, અમે તેમાં જઈએ છીએ.
વાહ! વાહ! એ તો મારો (દુધનો) જગ છે.

SECTION II.—ખંડ—૨.

LESSON 8.—પાઠ ૮.

ace=એકો (પાનાનો) | age=ઉમર, જમાનો | ale=જવનો દારૂ
ape=વગર પુછડયો વાંદર | ate=ખાધું.
aid=મદદ કરો | ail=દુઃખ થવું. | aim=નેમ; ટાંકવું.

bay=ઉપસાગર, ભસવું | lay=મુક; સુતો, પડયો | pay=પગાર; આપો.
day=દહાડો, તેહેવાર. | May=મે મહીનો; રાજ્ય ભેદનો સહાયકારક | ray=કિરણ (સૂર્યનું).
gay=ખુશ, આનંદ | | say=કહો, બોલો.
hay=(સુકું) ઘાસ | nay=ના; એટલુંજ નહિ, પણ. | way=રસ્તો.
jay=વેલાતી કાગડો | |

yea=હા, ખચિત. | bey=બેગ, તુર્કી હાકમ.

મને દુઃખ થાયછે.
શું તે જવનો દારૂ છે?
હા, તે જવનો દારૂ છે.
આગળ બોલો.
શું તે ઘાસ છે?
હા, તે ઘાસ છે.
હું જાઉં?
હા, તમે જાઓ.
તે મારી ઉમરનો છે.
અમે આજે જઈએ.
હું વેલાતી કાગડા તરફ ટાંકુંછું.
તે વેલાતી કાગડો હોય.
મારા બળદપર તે મુકો.

શું તે એકો છે?
અરે એતો મારો એકો છે.
આજે એ ખુશ છે.
શું તે એક તુર્કી હાકમ છે?
હું એ વિશે ના કહું છું.
રે તમે, અમને મદદ કરો.
હું મારે રસ્તે જાઉંછું.
એકાદ બળદે તે ખાધું.
ના, એતો સૂર્યનું કિરણ છે.
ના, હું (બિછાણેથી) ઉઠેલો છું.
હું કહું છું કે તે એક વગર પૂછડયો વાંદર છે.

LESSON 9.—પાઠ ૯.

she–તેણી, તે (નારી) | The =એ, તે (વિશેષણ). | eat = ખા.
pea = વટાણો | sea = દરીઓ | tea = ચા.

bee = મધમાખ | see = જુઓ | key = કુંચી | ice = બરફ.

shy = શરમાળ | fly = માંખ, ઉડવું. | cry = બૂમ, રડવું.
thy = તારૂં | ply = હંકારવો (મછવો) | dry = સુકું.
why = શામાટે | sly = લુચ્ચું | try = કોશેશ કરવી.

sky = આકાશ | aye = હા, ખચિત. | eye = આંખ.
bye = બાઇનો રન (ક્રિકેતમાં વગર ફટકાનો રન) | buy = ખરિદવું.

die = મરવું. | hie = ઝડપથી જવું | pie = પૈ; સમોસો.
fie = છી, છટ | lie=જુઠું બોલવું; પડી રહેવું | tie = બાંધ; ગલેબંધ.

હું રડું છું.
શું હું જાઠું બોલુછું?
છટ, તમે જુઠું બોલોછો.
તેણી શરમાળ છે.

શું એ વટાણો છે?
હા, તે વટાણો છે.
એને બાંધી દો.
હું ચા ખરિદું છું.

શું તે તારો બળદ છે?
ના, તે મારો બળદ છે.
મારી ચા અજમાવો.
હુંએક મધમાખ જોઉંછું.

શું તે બાઇનો રન છે?
હા, તે બાઇનો રન છે.
બળદપર એ બાંધો.
મારી આંખ તો સુકી છે.
એ મારી કુચી છે.
તમે શામાટે રડો છો?
તે (કદાચ) મારો બળદ ખરિદે.
શું તે ઉપસાગર છે કે દરિઓ?
ના, તે દરિઓ છે.
હું બળદપર એક માંખ જોઉંછું.
એને (મછવાને) દરિયામાં હંકારો.
તેણી તેથી કદાચ મરી જાય.
એતો મારો તાઇ (ગલેબંધ) છે.
અમે સમોસો ખાઇએ?
હા તમે એ ખાવો.

અમે તે જોવા દરિએ જઇએ છીએ.
જો આપણે તે ખાઇએ, તો મરી જઇએ.
હું વેલાતી કાગડાને આકાશમાં ઉડતાં જોઉંછું.
અમે તારી આંખપર એક માંખ જોઇએ છીએ.
તેનાપર માંખી કે મધમાંખ આપણે જોઇએ છીએ?
શું એ દરિએ જવાનો રસ્તો છે?
ના, તે ઉપસાગર ભણી જવાનો રસ્તો છે.

LESSON 10.—પાઠ ૧૦.

fro = દૂર, પાછળ.
odo = ગજલ.
old = ઘરડો, જુનું.
oak = ઓક ઝાડ.
oat = ઓત અનાજ (જવના જેવો).
doe = હરિણી.

own = પોતાનું; કબુલ કરવું.
bow = કામઠું.
low=નીચું: હલકો,નીચ
mow = ઘાસ કાપવું.
row = હાર, સફ; હંકારવો.

coo = કબુતરનું બોલવું.
use = વાપરવું.
you = તમે.
due = વાજબી; પાકેલું.
hue = રંગ.
sue = માંગણી કરવી, ફરીઆદ માંડવી.

hoe = કોદાળી.
Joe = જો (છોકરાનું નામ).
roe = હરણ (નારી); ગરભ (માછલીના).
toe = અંગુઠો (પગનો).
woe= દુઃખ, અફસોસ.
sew = સીવવું.
owe = ઉછીનું લેવું.

sow = વાવવું.
tow = ખેંચી લઈ જવો (મછવો).
who = કોણ; જે.
two = બે.
too = વળી; જોઈએ તે કરતાં વધારે.

ewe = મેંઢી.
dew = દવ, ઝાંકળ.
few = થોડાંક.
hew = કાપવું; વાઢવું
Jew = યાહુદી.
mew = મ્યાઉં મ્યાઉં કરવું.
new = નવું.
yew = યુ ઝાડ.

એ તો એક ગજલ છે.
જો, શું એ તારી કોદાળી છે ?
એ (મછવા)ને ઉપસાગરમાં ખેંચી લઈ જાઓ.
મારું નવું કામઠું અજમાવો.
એક ઝાડપર દવ પડે છે.
શું તે જોઈયે તે કરતાં વધારે નીચું છે ?
મારો પગાર પાકયો છે.
હું થોડાક વટાણાં વાવું છું.
અમારામાંના બે જણ દરિએ જઈએ છીએ.
શું તે એવો નીચ છે ?
તેણી મારો ગલેબંદ સીવે છે.
તે એક જુનો ગલેબંધ છે.
તમે નવો ગલેબંધ બાંધો.
તે (મછવા) ને આગળ દરિયામાં હંકારો.
શું તે કલિઆર છે કે હરણ ?

ઘરડો યાહુદી આપણાપર (કદાચ) ફરિઆદી માંડે.
અમે રસ્તાપરના થોડાંક એક ઝાડો કાપીએ છીએ.
ના,ના, એ તો યુ ઝાડોની હાર છે.
શું તે મેંઢી છે કે બળદ ?
તમે મારો નવો ગલેબંધ (ગમે તો) વાપરો.
જો, હું કબુલ કરૂંછું કે મેં તમારી પાસેથી બે પૈ ઉછીની લીધીછે.
બલ્યાં, બલ્યો, તે દહાડો !
જો, (માછલીની) ગરભ કોણે ખાધી ?
જેણે તે ખાધી હોશે તે મરશે.
તેણી પણ બરફ વાપરે.
અલ્યા, તેં મારી પાસેથી એક પૈ ઉછીની લીધી છે.
અમે ઓત અનાજ વાવ્યે છીએ.
શું જો યાહુદી જેટલો ઘરડો છે ?

LESSON 11.—પાઠ ૧૧.

ill=માંદો; ખરાબ.
inn=ધરમશાળા.
pig=ડુકરનું બચું.
gin=જીન દારૂ, લોહવું.
Jim=જીમ છોકરાનું નામ
rim=કિનારી, કોર.

ink=શાહી.
its=તેનો-ની-નું(નાન્ય.)
bid=કહે, ફરમાવ.
did=કીધું, કર્યું.
hid=સંતાડયું.
kid=હલવાન.
lid=ઢાંકણ.
big=મોટું.
dig=ખોદવું.
fig=અંજીર.
gig=નાની બગી, એક્કો

pin=ટાંકણી.
sin=પાપ.
tin=કલાઈ.
win=જીતવું.
bit=કટકો, કરડયું.
fit=લાયક, બેસ્તું.
hit=ફટકો મારવો.
pit=ખાડો.
sit=બેસ.
dim=ઝાંખું.
him=તેને (નર).

dip=બોળવું.
hip=કેડ, થાપો; હિપહિપનો પોકાર.
lip=હોઠ.
sip=ચુસવું.
fix=બેસાડવું, જડવું.
mix=ભેળવું, મેલવણી કરવી.
six=છ.
his=તેનું (નર).

એ કોણે કીધું?
જીમે એ કીધું.
શું તે શાહી છે?
ના, તે એક ટાંકણી છે.
શું તે આજે માંદી છે.
અમે ધરમશાળામાં જઇએ છીએ.
તેને કોણે કરડયો?
બળદે મને કરડયો.
જૂઠું બોલવું એક પાપ છે.
હું અંજીરનો કટકો ખાઉંછું.
તેને એક ખાડામાં સંતાડેલું છે.
શું એ તેની બગી છે?
એની આંખ ઝાંખી છે?
શું તે આકાશમાં ઉડયું?

તે એ કરવાને લાયક છે.
તેના હોઠપર એક માંખ (બેઠી)છે.
મેં તેના થાપાપર ફટકો માર્યો.
અમે જીન દારૂ ચુસીને પીજીએ છીએ.
શું તમે એ બેસાડયું? જીમ.
આપણ છ જણ તેપર બેસીએ.
શું તે કુકરૂં છે કે બકરૂં?
અરે, એતો એક મોટું કુકરૂં છે.
એક ખાડો ખોદવા જીમને કહો.
જો, શું તમે તે શાહીમાં બોળ્યું?
ઢાંકણને કલાઈ કરવા તેને કહો.
શું તમે તે ભેળ્યું કે તેણે?
હિપ! હિપ! અમે જીત્યે છીએ.
હું તમને કહું તે પ્રમાણે કરો.

LESSON 12.—પાઠ ૧૨.

bug=માકડ.
dug=ખોદ્યું.
hug=કોટી કરવી.
jug=જગ (દૂધનું વાસણ); કુજો.

sun=સૂર્ય.
cub=વાઘ,સિંહ, કે રીંછ વગેરે જંગલી પ્રાણીનું બચ્ચું.
rub=ઘસવું, ચોળવું.

cut=કાપવું.
hut=ઝુંપડી.
nut=કોટલાં વાળું ફળ.
bud=કળી.
cud=વાગોલ.

mug=મગ (દારૂનું વાસણ), કાંસીઓ.
rug=બંદુસ, ધાભળી.
tug=ખેંચવું, તાણવું.
bun=મીઠું પાઉં; કેક.
Dun=ભૂરૂ; છોકરાનું નામ.
fun=મજાહ.
gun=બંદુક, તોપ.
nun=જોગણ.
run=દોડ
tub=તબ (નહાવાનું મોટું વાસણ).
gum=ગુંદર.
hum=ગણગણવું.
rum=રમદારૂ (ખજુરનો, ગોળનો).
sum=દાખલો; રકમ.
cup=પ્યાલું.
pup=કુરકુરીયું.
sup=વાળુ કરવું.
but=પણ, સિવાય.
mud=કાદવ.
cur=પારીઆ કુતરો.
fur=રૂવાં
urn=બરણી
her=તેણીનું
fir=ફર ઝાડ.
sir=સાહેબ.
son=દીકરો.
ton=તન.
won=જીત્યું.
one=એક.

કુરકુરિયું બંદુસ તાણે છે.
એ તો એક મોટો માકડ છે.
તમે તે તબ જુઓ છો?
જુઓ, મધમાંખી ગણગણે છે.
અરે, એ તો એક બરણી છે.
અમે જીત્યા, સાહેબ.
દન મીઠાં પાંઉનો કટકો ખાયછે.
વાઘનું બચ્ચું કાદવમાં દોડે છે.
હું મગમાં રમ દારૂ જોતો નથી.
સાહેબ, અમે દાખલો કરીએ છૈએ.
અરે, તે એક મોટો દાખલો છે.
તમે મારી બંદુક જુઓ છો?
સૂર્ય ઉગ્યો છે.
હું મારી આંખો ચોળુંછું.
દન, ખાડો કોણે ખોદ્યો?
અરે, એતો બંદુસનાં રૂવાં છે.
તેણી પોતાના દીકરાને ભેટે છે.
સાહેબ, અમે તડકામાં બેઠા છૈએ.
શું તે ફર ઝાડ છે કે ઓક?
કુરકુરિયું બંદુસપર છે.
અમે છ વાગે વાળુ કરીએ છૈએ.

તે એક ભૂરો બળદ છે.
હું પ્યાલામાં ગુંદર જોતો નથી.
જીમ, બન કેકનો કટકો કાપ.
કુરકુરયાંને દોડતાં જોવું એ એક ગમત છે.
(વાઘનાં) બચ્ચાંને તેણીની તરફ દોડતાં તમે જુઓ છો?
હું ઝુંપડીમાં એક જોગણને જોઉં છું.
અમે ઝુંપડીમાં જઇએ, પણ જોગણ અંદર છે.
શું તે જગ (દૂધનું વાસણ) છે કે મગ (દારૂનું વાસણ)?
જુઓ? તે પારીઆ કુતરાએ તેણીનો પગ કરડ્યો.
અમે એક તન આઇસ વાપરીએ છૈએ.
શું તમે બે વાપરો છો?
ના, અમે છ વાપરીએ છૈએ.
શું તે કળી છે કે કોટલાંવાળું ફળ છે?
અરે એ તો સુકી કળી છે.

LESSON 13—પાઠ ૧૩.

baa=બેં બેં કરવું.
are=છીએ, છો, છે.
arm=હાથ.
art=હુનર; છે (તું).

bar= સળીઓ.
car= મોટી ગાડી.
far=દૂર.
jar=બરણી, બાતલો.

mar=નુકસાન કરવું.
tar=દામર, તાર લગાડવો.

જો, શું તમે માંદા છો?
નાજી, જીમ માંદો છે.
એ તો એલદારૂનો બાતલો છે.
અરે, તે મેંઢી બેં બેં કરે છે.
કલાઈ કરવી એક હુનર છે.
પણ તે એક જુનો હુનર છે.
તેણીના હાથને તે બાંધો.
શું તે શાહી છે કે દામર?
શું તમે એટલા દૂર જાઓ છો?
હા, અમે છેક દરિયાસુધી દૂર જઈએ છીએ.
મારા હાથપર બેસો.
અમે એટલા માંદા છીએ કે અમારેથી બેસાતું નથી.

શું તમે મોટી ગાડીમાં જાઓછો?
ના, અમે તેના એક્કા (બગી) માં જઈએ છીએ.
જીમ, શાહીની નવી બરણીને તાર લગાડ.
શું તે કલાઇનો સળીઓ છે?
જો એમ હોય તો, આપણે તે ખરિદયે.
તમે શામાટે રંગમાં ભગ કરોછો?
વાહ, તે એક મોટી ટાંકણી છે.
જો તમે માદા હો, તો દનને તેણીની પાસે જવા કહો.

LESSON 14.—પાઠ ૧૪.

add=ઉમેરો
ass=ગધેડો
bad=ખરાબ
gad=ભટકવું
can=શકે છે; કાંસીઓ
fan= પંખો
ash=રાખ
and=અને, તથા
ant=કીડી
act=કામ
apt=લાયક, પાત્ર

van=મોટું ગાડું
bag=કોથળી
gag=(મોંમાં) ડુચો ઓસવો
rag=ચીથરૂં
wag=(પૂછડી)હીલવવી, મશ્કેરો
ham=હૅમ, ડુકરની જાંગનું આથેલું ગોસ્ત
jam=જૅમ,જેલી, મુરબો
Sam= (છોકરાનું નામ)

sap=ઝાડનો રસ
tap=પાણીના નળનું મોં; ધીમે ઠોકવું
bat=બૅત (ક્રિકેત રમવાનું); વાગલું
cat=બિલાડી
fat=ઠોંગું, જાડું
hat=(ઉંડી) ટોપી, તોપ
mat=સાદડી
pat=ધીમે ઠોકવું
rat=ઉંદર, ધુસ

had=નીપાસે હતું
lad=છોકરો
mad=ગાંડો
pad=તકીઆ, ગાદી
sad=દલગીર
man=માણસ
pan=પેનો, વાટું
ran=દોડયો
tan=ચામડું પકાવવું, ને રંગવું

ram=મેંઢો
yam=રતાળું, કંદ
cap=(છાલકી) ટોપી
gap=બાકું, બાંચો
hap=નશીબ, દૈવયોગ
lap=ખોળો
map=નકશો
nap=ઝોંકું
rap=ધબો

sat=બેઠો
vat=ડેગ, ટાંકી (દારૂ ભરી રાખવાની)
gas=હવાઈ પદાર્થ
has=નીપાસે છે
axe=કોદાળી
lax=ઢીલું, નરમ
tax=કર, દાણ
wax=મીણ

છોકરા, તું દલગીર છે.
સૅમ એક ગાંડો માણસ છે.
મારૂં બૅત કોણની પાસે છે ?
એતો ચીથરૂં છે.
હા, તે મારો કોથળો છે.
કદાચ તમે જીતો.
એક પૈમાં બે, અને બેમાં છ ઉમેરો.
શું તમે નવું બૅત વેચાતું લીધું ?
દોડ, બિલાડી ઉંદર ભણી દોડ.
શું તેણે તમારા મોંમાં ડુચો બોસ્યો ?
કોથળામાં મીણ હું જોતો નથી.
તે ફરબે મેંઢું સાદડીપર બેઠું.
હું એક વાગલાંને આકાશમાં ઉડતાં જોઉંછું.
શું વાગલું દીવસે જોઈ શકે?
મને બે વાગે એક ઝોંકું આવ્યું હતું.
એ દારૂની ટાંકીને નળ નથી.
ખચિત તેણે એક નઠારૂં કામ કીધું.
અરે, એ તો મચ્છેરો છે.
શું એ મારી ટોપી છે?
ના, એતો એક ટોપ છે.
તારા હાથપર એક કીડી હું જોઉંછું.
અમે જૅમ ને હૅમ ખાધાં.
શું તે માણસ પાસે મીણ હતું ?

અરે, તે એક મોટા બાંચો છે.
શું તે તારો નકશો છે ?
પંખો તેણીના ખોળામાં છે.
રતાળુ પેનામાં છે.
મારી ટોપીપર કોણ બેઠું ?
તમે આગળ પાછળ કેમ ભટકો છો?
એક તન આઇસપર એક પૈં કર (લે) છે.
મારા દીકરાની દાંગી બિલાડીને મેં થાબડી.
સૅમને કહો કે આપણને પંખો નાંખે
શું તે માણસ પોતાના મોટા ગાડાંમાં ગયો ?
બિલાડી રાખપર બેઠી.
જો ખરાબ છોકરો છે કે જીમ ?
એક ગધેડું તે માણસ ભણી દોડયું.
હે માનવી, પાપ કરવું નઠારૂં છે.
સૅમે મારી કુવાડી પોતાના ગાડામાં મુકી.
શું તેણે તમને આંખપર માર્યો ?
એતો ફર ઝાડનો રસ છે.
અરે, તે એક ખરાબ હવા છે.
શું તમે એમ કર્યું ?

LESSON 15.—પાઠ ૧૫.

ebb=ઓટ, ઓછું થવું | egg=ઇંડું | err= ભૂલ કરવી. | ell=એલ માપ
elm=એલ્મ ઝાડ | end=છેડો | bed=બિછાણું. | fed=ખવાડયું
led=લઈ ગયો, દોરી ગયો. | red= રાતું | Ned = નેદ, છોકરાનું નામ.
wed= પરણવું | beg = અરજ કરવી, ભીખ માંગવી | leg = પગ.
peg = ખૂટી | gem = ઝહવેર. | Ben = બેન (છોકરાનું) નામ.
den=ગોફો, રહેઠાણ | hen=મરધી. | men=માણસો | pen=પેન, કલમ.
net=જાળ | ten = દશ | yes = હા.
bet = શરત બકવી | get = મેળવવું | let = દો, ભાડે આપવું.
met = મળ્યો | pet = લાડકું, પાલેલું | set = બેસાડવું, અસ્ત પામવું.
wet = ભીનું, સરદ | yet = હજુસુધી, તોપણ | any = કોઈપણ.

બેનની પાસે એક પાલેલો મેંઢો છે.
શું એ મારી કલમ છે?
તેણીએ પોતાની રાતી મરધીને ખવડાવ્યું.
મને તમારી વિનંતી કરવા દો.
સૂર્ય છ વાગે અસ્ત પામે છે.
દિવસ આથમે છે.
નેદ આખરે જીત્યો.
ખૂટીસાથે કોઈપણ જાળ બાંધો.
શું સૂર્ય અસ્ત પામ્યો છે?
હા, સૂર્ય અસ્ત પામ્યો છે.
જુઓ, સૂર્ય અસ્ત પામતી વેળા આકાશ રાતું થાય છે.
હા, તેણીની આંખો ભીની છે.
ચાલો, આપણે જાળ જોઈએ.
દશ માણસો હજુસુધી ગોફામાં છે.
માણસને બે હાથ ને બે પગ હોય છે.

ઝહવેર મારા બિછાણાપર છે.
તેની મરધી રોજ બે ઇંડાં મુકે છે.
ચાલો આપણે એલ્મ ઝાડપાસે બેસીએ.
શું તમે દશ વાગે સુવા જાઓછો?
હા, અમે દશ વાગે સુઈએ છૈએ, અને છ વાગે ઉઠીએ છૈએ.
દશ દીવસ થયા છે; તોપણ બેન માંદો છે.
તે ડોસાને ગોફામાં કોણ લઈ ગયું?
અલ્યા, તું ભુલે છે. બેન તેણીનો લાડકો દીકરો છે.
હા, બેન અમને રસ્તામાં મળ્યો.
કોઈપણ આદમી તે કરી શકે.
શું તમને ઇંડું મલ્યું?
હા, હું તે શરત જીત્યો.

LESSON 16.—પાઠ ૧૬.

Bob=બૉબ (છોકરાનું) નામ
hob=ચુલાનું મથાળું
job=છુટક કામ
mob=(હલકા) લોકનું ટોળું
rob=લુટવું
sob=ડચકાં ખાવા
cod=કૉદ માછલી
God=ઇશ્વર, ખોદા
hod=તગારૂં
cot=ખાતલો, ઝોલી (બચ્ચાંની).
dot=ટપકું.
got=મેલવ્યું
odd=વિચિત્ર
off=દુર
box=પેટી; મુકી મારવી
nod=ડોકું ધુણાવવું (હાનું)
pod=શિંગ
rod=સલીઓ, લાકડી
bog = ભિનાસવાળી જગ્યા
dog=કુતરો
fog=ધુમસ
hog= ડુકર
jog=ધીમે ધીમે હીંડવું
log =ઢીમકું
hot=ગરમ
lot=નશીબ; હિસ્સો, જથો.
not=નહી.
don=માથે પહેરવું, સ્પેનનો શાહજાદો
fox=શિઆળ, કોહલું.
fop=ઍસ્કો, ફાંકડો
hop=એક પગે કુદવું, કુદતું ચાલવું, ભોવરા
lop=ઉપરઉપરથી કાપવું, છાંટી કાઢવું
mop =કુચો, કુચાવડે સાફ કરવું
sop=(દારૂમાં) બોળવું
top=ભમરડો, મથાળું
pot=વાસણ
rot=કોહવું, સડવું
sot=છાકટો (હમેશાનો)
was=હતો
Tom=ટૉમ (છોકરાનું) નામ
for=કારણ કે
nor=અને નહીં; અથવા નહીં.
wan=ફિક્કો

છોકરા, તું જતો રહે.
એ તો ભોવડાનો દારૂ છે.
કોને મારી લાકડી મલી છે?
જો એક વિચિત્ર છોકરો છે.
શું આપણે ઇશ્વરને જોઈ શકીએ છીએ? ના.
કુતરો કોહલાંને તાણે છે.
ટૉમ, શું આજે ગરમી પડતી નથી?
હા, સાહેબ, આજે ગરમી લાગેછે.
રૉબ, તારી ટોપ પહેર.
શું તેણે તમારી તરફ હાનું ડોકું હીલવ્યું?
તપેલીને ચુલાને માથે મુકો.
ખચીત, એણે નઠારૂં કર્યું.
કુતરો શિઆળના ઉપર ધસ્યો.
તમે *i* અક્ષરપર ટપકું મુકતા નથી; તેમજ તેપણ નથી મુકતો.
દરિઆઈ નોકરી કરવાનું તેનાં નશીબમાં હતું.
અરે, તેણી પોતાના દીકરા સારૂ ડચકાં ખાયછે.
કૉદ માછલી તડકામાં કોહે છે.
ખચીત, તે તમારેસારૂ એક માઠું કામ હતું.
રસ્તામાં કોઈને પણ લૂટતા નહીં.

તૉમ ખાતલાપર પડેલો છે.
હું તે કાદવવાળી જગ્યામાં એક કુકરને જોઉંછું.
રૉબ, તું એક પગે કુદી શકે?
ઍાબ ઢીમડાંપર બેઠો છે.
પતરાનાં માપતાંમાં શિંગો ભરો.
હું એલ્મ ઝાડનું મથાલું છાંટુંછું.
અરે, એ તો મારો પાલેલો ઘરડો કુતરો છે.
શું તે પતરાનું તગારું હતું?
ઓદા આપણને જુએ છે, પણ આપણે તેને જોતા નથી.
શું તૉમે તમારી આંખપર મુકી મારી?
લોકનું ટોળું દરિયા ભણી પોતાને રસ્તે જતું હતું.
ધૂમસમાં ના બેસો; તેમજ તડકામાં પણ નહી.
તૉમ એક બુઢો એસ્કો ને વળી છાકટ હતો.
મારી પેટીને માથે કોણ બેઠું?
અરે, વાહ, એતો મારો પોતાનો ભમરડો છે.
ગધેડાની માફક રસ્તે ધીમે ધીમે હીંડતાં નહીં.
ઍાબ, તમે તેની આંખો લુગડાં વડે ધોઈ નહીં?

LESSON 17.—પાઠ ૧૭.

air= હવા	taw=લખોટી રમવાની	cow = ગાય
ere= અગાઉ, પહેલાં	awl =આર મોચીની	how=કેમ
ask= પુછવું	all=સઘળું	now=હમણાં
awe = ભય, ડર	war= લડાઈ	row=હુલડ; તોફાન
caw = કા, કા, કરવું	orb=બિંબ	sow=ડુકરી
daw=વેલાતી કાગડો	ore=કાચી ધાતુ	our=અમારું, આપણું.
jaw= જડબું	oar=હલેસું	oil=તેલ
law =કાયદો	ear=કાન	boy=છોકરો
paw=પંજો	ire=ગુસ્સો	coy=શરમાઉ
raw= કાચું	out =બહાર	joy=ખુશી
saw=જોયું,કરવતી, વહેરવું	owl=ઘુવડ	toy=રમકડું
	bow=નમવું	

તે એક જુનું હલેસું હતું.
શું તમે હમણાં બહાર જાઓ છો?
ના, અમે બીલકુલ બહાર જતા નથી.
તમે પેલી ભુરી ગાય જુઓ છો?
હા, તે મારી પાળેલી ગાય છે.
એ ડુકરીને બે બચ્ચાં છે.
સઘળાઓ લડાઈની તરફેણમાં છે.

અમારે મનથી તો એ ખુશાલી છે.
ટૉમ, તમે કેમ છો ?
શું તમે એક છોકરા છો ?
ના, હું છોકરો નહીં પણ માટીડો છું.
બિલાડીને પંજા હોય છે.
અમે સર્વ લડાઈમાં જઈએ છૈએ.
હું પુછું છું કે શું એ તેલ છે ?
હું કાંસીઆમાં તેલ જોતો નથી.
એ છોડા પાસે એક રમકડું છે.
શું તેણી શરમાઉ છે ? હા, તે એવીજ છે.
આજે હવા ગરમ છે.
શું આપણે હવાને જોઈ શકીયે છૈએ ? ના.
શું તમે તેને જવા સારૂ પુછ્યું ?
કાગડો ચુ ઝાડપર કાકા કરે છે.
તમે જાઓ તે પેહેલાં, મને તમને મલવા દેજો.
શું તે આર છે કે કરવતી ?
મેં એક ગધેડો ને એક બળદ જોયો.
કાચાં ફળ ખાતા ના.
શું તે એક ઝાડને મથાળે ઘુવડ (બેઠું) છે ?

ના, એતો એક કાગડો છે ને ત્યાં કાકા કરે છે.
બધાં રમકડાં અમારી પેટીમાં મુકો.
તમે અમને નમો તે પહેલાં અમે સઘળા તમને નમીએ છૈએ.
એ છોકરાને પૂછો કે તું તેણીને નમ્યો કે નહીં ?
તમે એવડાં મોટાં ઢીંમડાંને કેવી રીતે વહેરી શકશો ?
શું તમે મારી લખોટી ઢીમડા-પર જોઈ ?
એતો કલાઈની કાચી ધાતુ છે.
અમે સઘળા કાયદા પ્રમાણે ચાલીએ છૈએ.
લોકોએ રસ્તામાં તોફાન કર્યું.
અમે તેનાથી ડરીએ છૈએ.
તેનામાં કાંઈ મોભો નથી; તે પોતાનો કાંઈ મોભો રાખતો નથી.
તેણે તે પોતાના જડબામાં પકડ્યું છે (તેના જડબામાં તે છે.)
માણસને બે કાન ને બે જડબાં હોય છે, પણ પંજા હોતા નથી.

LESSON 18.—પાઠ ૧૮.

gram—ગ્રૅમ્=ચણા
than—ધૅન્=કરતાં, થી.
that—ધૅત્=પેલો, તે
fact—ફૅક્ત્=ખરી બીના
tact—ટૅક્ત્=કળા, આવડત
clad—ક્લૅદ્=પહેરેલાં
glad—ગ્લૅદ્=ખુશી, રાજી
hand—હૅન્દ્=હાથ, આપવું

stand—સ્ટૅન્દ્=ઉભા થવું
pant—પૅન્ટ્=હાંફવું.
slant—સ્લૅન્ટ્=વાંકુ પડવું
lash—લૅશ=ચાબખે મારવું
flash—ફ્લૅશ=ચમકારો
arch—આર્ચ=મેહેરાબ
March—માર્ચ્=કુચ કરવી; માર્ચ મહીનો

ark—આર્ક્=પેટીજેવું વહાણ
dark—દાર્ક્=અંધારૂં; ઘેરૂં.
farm—ફાર્મ=ખેતર
cart—કાર્ટ=ગાડું
star—સ્તાર્=તારો
hard—હાર્ડ=કઠણ, મુસ્કલ.
yard—યાર્ડ=વાર; વાડો.
calf—કાફ્=વાછરડું; ટેકું
half—હાફ્=અરધું
calm—કામ=સાંત, નરમ
palm—પામ=હથેલી, તાડ (ઝાડ)
bath—બાથ્=નહાન, સ્નાન
path—પાથ્=રસ્તો
cask—કૅઆસ્ક=પીપ.
gasp—ગૅઆસ્પ=હાંફવું
grasp—ગ્રૅઆસ્પ=પકડવું, ધરવું
pass—પૅઆસ=પસાર થવું; પરવાનો
class—ક્લૅઆસ=વર્ગ, જાત
brass—બ્રૅઆસ=પીતલ.
grass—ગ્રૅઆસ=ઘાસ, ચારો
fast—ફૅઆસ્ત=ઝડપથી; અપવાસ
last—લૅઆસ્ત=છેલો; ટકવું; કાલબુત
branch—બ્રૅઆન્શ=દાંખલી
dance—ડૅઆન્સ=નાચવું
chance—ચૅઆન્સ=નશીબ
brag—બ્રૅગ=લડાઈ હાંકવી
lass—લૅસ=છોડી
mass—મૅસ=જથો
care—કેઅર=સંભાલ.
dare—દેઅર=હિંમત કરવી
hare—હેઅર=સસલું
mare—મેઅર=ઘોડી
share—શેઅર=ભાગ, હિસ્સો

glare—ગ્લેઅર=તેજ (રોશનીનું)
ball—બૉલ=દડો
fall—ફૉલ=પડવું
tall—તૉલ=ઉંચો, લાંબો
talk—તૉક્=વાત કરવી
walk—ઉવૉક્=ચાલવું, સેહેલ
halt—હૉલ્ત=થોભ.
salt—સૉલ્ત=નિમક, મીઠું
wall—ઉવૉલ=દેવાલ
shall—શૅલ=ભવિષ્યકાળનો સહાયકારક.
warm—ઉવૉર્મ=ગરમ
water—ઉવૉતર=પાણી
what—હુવૉત્=શું
want—ઉવૉન્ત=ગરજ
wash—ઉવૉશ=ધોવું
swan—સુવૉન=હંસ
woman—ઉવુમન્=બાયડી, સ્ત્રી
madam—મૅદમ્=બાઈ સાહેબ.
husband—હઝ્બન્દ્=ધણી, વર
mama—મમા=માજી
papa—પપા=બાપા, બાવા
face—ફેસ=ચહેરો
lace—લેસ્=પતી, દોરી
cage—કેજ્=પીંજરૂં
wage—ઉવેજ્=મુસારો
male—મેલ્=નર
pale—પેલ્=ફીકો
cape—કેપ્=ભુશિર
grape—ગ્રેપ્=દરાખ
able—એબ્લ=શક્તિવાન
date—દેત્=તારીખ, ખજુર
slate—સ્લેત્=પથરપાટી.

table–તેબ્લ્=મેજ.
stable–સ્તેબ્લ્=તબેલા
made–મેદ્=કીધું, બનાવ્યું
shade–શેદ્=છાંયો
make–મેક્=કર, બનાવ
take–તેક્=લે.
came–કેમ્=આવ્યો
lame–લેમ્=લંગડો
cane–કેન્=નેતર

અમે સૌથી છેલા આવ્યા.
શું તે વાછરડો છે?
મેંઢો બધા ચણા ખાઈ ગયો.
મારૂં બૅત જો તમને જોઈએ તો લેવો.
મા, હું મારા હાથ ને મોં ધોઉં?
ગધેડું તબેલામાં ઝડપથી દોડ્યું.
બાઈસાહેબ, તમે ગરમ પાણીએ નાહો.
તેણી ખજુર ને દરાખ ખાયછે.
તમે પેલાં પીપપર પીતળનું પીંજરૂં જુઓ છો?
હું સૂર્યના તેજમાં જોઈ શકતો નથી.
હવે બે વાગી ગયા છે.
પેલા ગોફામાં જવાની તમે હીંમત કરો છો?
આજે કઈ તારીખ છે?

lane–લેન્=ગલી
cave–કેવ=ગોફા
gave–ગેવ્=આપ્યું
baby–બેબિ=બાળક, બચો.
lady–લેદિ=બાનું, બાઈ
have–હૅવ=નીપાસેછે
bade–બૅદ=કહ્યું, ફરમાવ્યું
many=મૅનિ=ઘણાંક

સાહેબ, મને નેતરે મારતા નાજી.
અંધારામાં જોવું મુશ્કેલ છે.
આપણે છેક ખેતરસુધી ફરવા જઈશું.
મારો દડો કોણે લીધો છે?
ઘોડી તબેલામાં ઘાસ ખાય છે.
હૅરિ, વર્ગમાં તું વાત ના કર.
મેં તેને મારા દીકરાસારૂ એક નાની મેજ બનાવવા કહ્યું.
અમે તે છોડીને ગલીપાસે થઈને જતાં દીઠી.
મેઆરિ, તમે તેને સ્લેત ને પેનસારૂ પૂછ્યું હતું?
આપણે આકાશમાં ઘણા તારા જોઈએ છીએ.
બાપા, ચાલો આપણે તે પગથીપર છાયાંમાં ઉભા રહીએ.

LESSON 19.—પાઠ ૧૯.

bled–બ્લેદ્=લોહી નીકળ્યું
fled–ફ્લેદ્=નાસી ગયો
Fred–ફ્રેદ્=(છોકરાનું નામ)
bell–બેલ્ = ઘંટ
fell–ફેલ્ = પડયો; વાઢવું

tell–તેલ્=કહો
well–ઉવેલ્=કુવો, ઠીક
belt–બેલ્ત્=પટો
knelt–નેલ્ત્ =ગુંઠણીએ પડયો
lend–લેન્દ્=ઉછીનું આપવું

send—સૅન્દ્=મોકલવું
sent—સૅન્ત્=મોકલ્યો
went—ઉવૅન્ત=ગયો
deck—દૅક્= તુતક
neck—નૅક્=ગરદન
stem—સ્તૅમ્=થડ
them—ધૅમ્=તેમને
then—ધૅન્=ત્યારે; પછી
when—હુવૅન્=જ્યારે; ક્યારે
flesh—ફ્લૅશ્ =માંસ
fresh—ફ્રૅશ=તાજું
less—લૅસ્=ઓછું
dress—ડ્રૅસ્=પોશાક
best—બૅસ્ત્=સૌથી સરસ
west—ઉવૅસ્ત્=પશ્ચીમ
clerk—કલાર્ક=મેહેતા, કારકુન
herb—હર્બ્—અર્બ્=ભાજી પાલો
verb—વર્બ્=ક્રિયાપદ
herd—હર્દ્=ટોળું
hers—હર્ઝ્=તેણીનું
other—અધર્=બીજું
mother—મધર્=મા
ever—ઍવર=હમેશ
પછી બૅન ને નૅદ ત્યાં ગયા.
ફ્રૅદ મારે સારૂ તાજું પાણી લાવ.
દશ વાગે ઘંટ કોણે વજાડયો?
નૅદ મારી કલમ બરાબર ઘડ.
તે વેળા એક નવો સને હતો.
તેનામાં નથી કાંઈ અકલ, કે નથી
કળા.
આ માણસોને ઓછો હિસ્સો
મળ્યો.
એતો તેની માત્ર એક યોજના હતી

never—નૅવર્=કદી નહિ
era—ઇરા=સને, સંવત
eve—ઇવ્=સાંજ
cede—સીદ્=તાબે આપવું
these—ધીઝ્=આ (બહુવચન)
scene—સીન્=દેખાવ; નાટકનો
પરદો
scheme—સ્કીમ્=યોજના
scent—સૅન્ત=ખુશબોઈ, અતર
edge—ઍદજ્=કિનારી
sense—સૅન્સ=અકલ
very—વૅરિ=ઘણું
merry—મૅરિ=ખુશ
were—ઉવૅઅર્=હતાં
there—ધૅઅર્=ત્યાં
where—હુઍર=જ્યાં; ક્યાં
here—હિઅર્=અહિ
mere—મિઅર્=માત્ર
hero—હિઅરો=પહેલવાન
share—શૅઅર=હિસ્સો
brother—બ્રધર્=ભાઈ
sister—સિસ્તર્=બેન
held—હૅલ્દ્=પકડયું; ધર્યું
શું? તે બાઈએ પોતાનો નવો પોશાક
પહેર્યો છે?
હા, તે માંસનો કટકો છે.
તુતકને છેડે કોણ ઉભો છે?
અમે બધા મળીને સાત માણસ
છેએ.
મેં તેના ભાઈને ગરદનમાંથી મજ-
બુત પકડયો.
હા, તે કુવા પાસે પડી, ને તેને લોહી
નીકળ્યું.

જ્યારે અમે તેમને તેડવા મોકલ્યા, ત્યારે તમે ક્યાં હતા?
જ્યારે અમે ત્યાં ગયા. ત્યારે તમે શું અહીં હતા?
તે ક્યાં હતી તે વિશે તેણીની માયે તેમને પુછ્યું.
તે પતો તેણીનો નથી, પણ તેનો છે.
ત્યાં કેવો જોવાલાયક દેખાવ હતો!
ફ્રેદ, મને તારી સ્લેત-પેન વાપરવા આપ.

LESSON 20—પાઠ ૨૦.

thin–થિન્=પાતલું
this–ધિસ્=આ, એ
spit–સ્પિત્=થુકવું; શીક લોઢાંની
will–ઉવિલ્=મરજી; (ભવિષ્ય કાળનો સહાયકારક)
inch–ઇન્શ્=તસુ, ઇંચ
pinch–પિન્શ=ચમટી તોડવી
drink–ડ્રિન્ક્=પીવું
rich–રિચ્=તવંગર
which–હુવિચ્=જે; કયો?
kick–કિક્=લાત મારવી
sick–સિક્=માંદો
milk–મિલ્ક=દૂધ
silk–સિલ્ક=રેશમ
sing–સિન્ગ્=ગાવું
bring–બ્રિન્ગ્=લાવ.
ship–શિપ્=વહાણ
whip–હુવિપ્=ચાબકે મારવું
dish–દિશ્=થાળી.
fish–ફિશ્=માછલી
mild–માઇલ્દ=નરમાશવાળો.
child–ચાઇલ્દ=બાળક
find–ફાઇન્દ=શોધવું
blind–બ્લાઇન્દ=આંધલું
sigh–સાઇ=દચકાં ખાવાં
sign–સાઇન=નિશાની
night–નાઇત=રાત
tight–તાઇત=મજબુત
wind–ઉવાઇન્દ=વિટાળવું
wind–ઉવિન્દ=પવન
stir–સ્તર=હીલવવું, દહોવવું
bird–બર્ડ=પક્ષી
third–થર્ડ=ત્રીજો
girl–ગ્યર્લ=છોડી, છોકરી
whirl–હુવર્લ=ફેરવવું (ગોળ)
first–ફર્સ્ત=પહેલો
thirst–થર્સ્ત=તરસ
dirt–દર્ત=ધુળ, મેલ
birth–બર્થ=જન્મ
mice–માઇસ=ઉંદરડાં
lice–લાઇસ્=જુઓ.
rice–રાઇસ=ચોખા, ચાવલ
ride–રાઇદ્=ઘોડે ફરવા જવું.
wide–ઉવાઇદ=પહોળું, આડું
life–લાઇફ=જીંદગી
wife–ઉવાઇફ=બૈરી, ધણીઆણી
knife–નાઇફ=છરી, ચપ્પુ
mile–માઇલ,=માઇલ, અરધો ગાઉ
tile–તાઇલ=નળીયું
dine–દાઇન=જમવું

fine–ફાઇન=સુંદર, બારીક
wine–ઉવાઇન=દ્રાક્ષનો દારૂ
bite–બાઇત્=કરડવું
kite–કાઇત્=પતંગ; સમડી
white–હુવાઇત=સફેદ
like–લાઇક્=ગમવું; માફક
strike–સ્ત્રાઇક=મારવું, હડતાલ
lime–લાઇમ=ચુનો; લીંબુ
time–તાઇમ=વખત, નવરાસ
wise–ઉવાઇઝ=ડાહ્યો
prize–પ્રાઇઝ=ઈનામ.
five–ફાઇવ=પાંચ
hive–હાઇવિ=મધપુડો
tidy–તાઇડિ=સુઘડ, સ્વચ્છ

હું થોડોક ઉવાઇન દારૂ પીઉંછું.
જીમ, આ આતશને ફેરવફેરવ કર.
તે દુધના જેવું સફેદ છે.
મારે સારૂ લખવાની શાહી લાવો.
દિક, શું તેની બૈરી હજુ માંદી છે?
આ બાળક હવે જીવશે નહી.
અમે હવામાં છેક ઉંચે પતંગ ઉડારયે છિએ.
કઈ છોકરીએ તેને ચમટો ભર્યો?
અરે, એ વહાણ દરિયામાં ડુબી જશે!
સાંભળો! એ નાનકડું પક્ષી પેલા તારના પીંજરામાં ગાયછે.
પહેલી કે ત્રીજી છોડી એ ઈનામ લઈ જશે.

tiny–તાઇનિ=ઘણું નાનું
live–લાઇવિ=જીવતું
bridge–બ્રિડ્જ=પુલ
little–લિટલ=થોડું
give–ગિવ=આપવું
live–લિવ=જીવવું
ire–આયર્=ગુસ્સો
fire–ફાયર=આગ, આતશ
hire–હાયર=ભાડે રાખવું
wire–ઉવાયર=તાર
nice–નાઇસ=સુંદર.
high–હાઇ–ઉંચે
king–કિન્ગ=રાજા
kind–કાઇન્દ=માયાળુ

તમે પેલા પુલ સુધી ઘોડે જઈ શકશો?
આ ઘોડીને ચાબક મારતાના કારણ કે તે લાત મારેછે.
ચપ્પુવડે તેણે પોતાનો હોઠ કાપ્યો.
ગઈ રાત્રે પવન ન હતો.
જુઓ, શું એ એક સુંદર જીવતી માછલી નથી?
તેને પેલી ભાતની થાળી આપો.
કેટલાં ઇંચનો એક માઇલ થાયછે?
આજ રાત્રે તમે ક્યાં જમશો?
વાહ! એ કેવો સુંદર રેશમી પોશાક છે?
આ રાજા ઘણો ડાહ્યો ને માયાળુ છે.

LESSON 21.—પાઠ ૨૧.

cook–કૉક=મરઘો
sock–સૉક=પગનાં મોજાં
long–લૉન્ગ=લાંબું
song–સૉન્ગ=ગીત

wrong–રૉન્ગ=ખોટું
fond–ફૉન્દ્,=શોકીન.
pond–પૉન્દ્,=તલાવ
shop–શૉપ=દુકાન
drop–ડ્રૉપ=ટીપું રેડવું
soft–સૉફ્ત=નરમ
loss–લૉસ,=નુકસાન, ખોટ
toss તૉસ=ઉપર ફેંકવું, ઉછાલવું
cost–કૉસ્ત=કીમત
lost–લૉસ્ત=ખોયું
frog–ફ્રૉગ=દેડકો
from–ફ્રૉમ=થી, માંથી
knot–નૉત,=ગાંઠ
spot–સ્પૉત=ડાઘું; જમીનનો ભાગ
cloth–કલૉથ=કપડું
north–નૉર્થ=ઉત્તર
whom–હૂમ =કોને
wolf –ઉવુલ્ફ= વરૂ
gross–ગ્રોસ=મોટું; બાર દજન
host–હોસ્ત=યજમાન
most–મોસ્ત=સૌથી વધારે
post–પોસ્ત=એોધો; તપાલ
ghost–ગોસ્ત=ભૂત
both–બોથ=બંને
bold–બોલ્દ=છાતીવાળો
cold–કોલ્દ=ઠંડું; ઠંડી
gold–ગોલ્દ=સોનું
hold–હોલ્દ=પકડવું
sold–સોલ્દ=વેચ્યું
told–તોલ્દ=કહ્યું
rode–રોદ=ઘોડે બેસી ગયો
hole–હોલ=કાણું
pole–પોલ=કાઠી
home–હોમ=ઘર
Rome–રોમ=રોમ શેહેર
bone–બોન=હાડકું
tone–તોન=સાદ
nose–નોઝ=નાક
those–ધોઝ=પેલાં
yoke–યોક=જુસડી, જોડવું
smoke–સ્મોક=ધૂમાડો
note–નોત=ચીઠી; નોંધ લેવી
wrote–રોત=લખ્યું
wove–ઉવોવ=વણ્યું
drove–ડ્રોવ=હાંક્યું
holy–હોલિ=પવિત્ર
only–ઓન્લિ=એક પુરો; માત્ર
bore–બૌર=કાણું પાડવું
more–મૌર=વધારે
lord–લૌર્દ=ઉમરાવ
sword–સૌર્દ=તલવાર
cork–કૌર્ક=બુચ
fork–ફૌર્ક=કાંટો.
corn–કૌર્ન=અનાજ ; આંટણ
horn–હૌર્ન=શીંગડાં
poll–પૌલ=મત લેવું, ચુંટણી
toll–તૌલ=વજાડવું, રસ્તાવેરો
glory–ગ્લૌરિ=કીર્તિ
story–સ્તૌરિ=વાર્તા, માળ
move–મૂવ=હિલવવું
lose–લુઝ=ખોહવું
prove–પ્રૂવ=સાબેત કરવું
whose–હૂઝ=કોનું
women–ઉવિમેન=સ્ત્રીઓ
gone–ગૉન=ગયેલું
shone–શૉન=ચલક્યું

body–બૉડિ=શરીર.
done–ડન=કીધેલું
love–લવ=પ્યાર
dove–ડવ=કબુતર
some–સમ=કેટલાક
come –કમ=આવ
cord–કૉર્ડ=પતલું દોરડું
wore–ઉવૉર=પહેર્યું
short–શૉર્ટ=ટુંકું, ઠીંગણું
horse–હૉર્સ=ઘોડો
born–બૉર્ન=જનમેલું

doll–ડૉલ=પુતલી.
loll–લૉલ=અઢેલવું. લબડવું
roll–રોલ=ગબડવું
word–ઉવર્ડ=શબ્દ
work–ઉવર્ક=કામ
worm–ઉવર્મ=કીડો
world–ઉવર્લ્ડ=દુનિઆ
worth–ઉવર્થ=કિંમતનું
worse–ઉવર્સ=વધારે ખરાબ
worry=ઉવરિ=કંટાળો, ચિંતા

ઈશ્વર પવિત્ર માણસોને ચાહે છે.
તમને ઘર જવા કોણે કહ્યું?
ધૂમાડો ક્યાંથી આવે છે?
પેલી નાની પુતલીઓ કોણે ભાંગી?
જોન્સ ઘોડાને ઘેર હાંકી લાવ્યો.
બળદને બે શીંગડા હોય છે.
પેલી લાંબી કાઠીમાં એક કાણુંપાડો.
મેં જૉનપર એક નાની ચીઠી લખી.
સાપ દેડકાઓનો ઘણો શોકીન હોય છે.
ચોખા એક જાતનો અનાજ છે.
આજ સવારે ઘણી ઠંડી હતી.

એ ઘરડી ડોસીએ પોતાનો એકનો એક દીકરો ખોયો.
તેમનામાંના કેટલાએક તલાવ ભણી ઘોડે ફરવા ગયા.
પેલી તલવાર તમે કોને વેચી છે?
ગઈરાત્રે એ બાળક જનમ્યું હતું.
ઘણાખરા છોકરાઓએ એ શબ્દ ખોટો વાપર્યો.
તેણે રોમમાં પહેલવહેલું વરૂ જોયું.
જ્યારે તમે જમો છો, ત્યારે તમે છરી કાંટા વાપરો છો?
આ સોનાની વીંટીની મને વધારે કીંમત બેઠી છે.

LESSON 22—પાઠ ૨૨.

duck–ડક=બતક
luck–લક=નશીબ
suck–સક=ધાવવું
jump–જમ્પ્=કુદવું
lump–લમ્પ્=જથો
rung–રન્ગ્,=વજાડયો

sung–સન્ગ્,=ગાયું
burn–બર્ન્,=બલવું, બાળવું
turn–તર્ન્,=ફેરવવું, વારી
hush–હશ્=ચુપ
rush–રશ્=ધસવું
brush–બ્રશ્=પીંછી

bust-બસ્ત,=બાવલું
dust-દસ્ત=ધૂળ
must-મસ્ત=જોઇએ
buff-બફ=બુલ્ફો પીળો
puff-પફ=ફુંક; સપાટો
dull-દલ્=સુસ્ત
dumb-દમ્=મુંગો
club-ક્લબ્=મંડળી
hunt-હન્ત=શેકાર કરવો
sunk-સન્ક=ડુબ્યું
trunk-ત્રન્ક=પેટી; થડ; સૂંઢ.
nurse-નર્સ=દાઇ; આયા
purse-પર્સ=કોથળી
busy બિઝિ=ઉદ્યોગી
gulf-ગલ્ફ=અખાત
bull-બુલ=ગોધો
full-ફુલ=ભરેલું
pull-પુલ=ખેંચવું
bush-બુશ=ઝાડી
push-પુશ=હડસેલવું.
cube-ક્યૂબ=ઘન
tube-ટ્યૂબ=નળી.
huge-હ્યૂજ=કદાવર ;રાક્ષસી

duke-ડ્યૂક=ડ્યૂક; પેહેલી પદવીનો ઉમરાવ.
mule-મ્યૂલ=ખચ્ચર
tune-ટ્યૂન=રાગ
muse-મ્યૂઝ=વિદ્યા દેવી; ઉંડા વિચારમાં પડવું
mute-મ્યૂત=મુંગો
Lucy-લ્યૂસિ=(છોકરીનું નામ)
rude-રૂદ્=જંગલી,બેઅદબ
rule-રૂલ્=કાયદા; રાજ ચલાવવું
brute-બ્રૂત્=હેવાન
flute-ફ્લૂત,=પીપુડી
ruby-રૂબિ=માણેક
rupee-રૂપી=રૂપીઓ
fuse-ફ્યૂઝ=પીગલાવવું
ruth-રૂથ=દયા
truth-ત્રૂથ=સચાઇ
cure-ક્યુઅર=સાજું કરવું
pure-પ્યુઅર=સાફ, ચોખ્ખું
sure-શ્યુઅર=ખચીત; નકી
fury-ફ્યુરિ=જુસ્સો.
jury-જ્યુરિ=પંચ.

જોગણ ઘણી કામમાં હોવી જોઇએ.
લ્યૂસિ એક ખુશ રાગ મનમાં ગાય છે.
શું પીપ પાણીથી ભરેલું છે?
અમારે સારૂ એક ગોલાબની કળી કાપજો.
ખચ્ચર ઝાડીપરથી કુદી ગયું.
શું દફ એ મુગી છોકરીને ખચીત સાજી કરશે?

તમારે કલબના કાયદા પ્રમાણે ચાલવું.
નવ વિદ્યાદેવીમાંની એકનું તે બાવલું છે.
ડ્યૂક શેકારે ગયા છે.
આ વેળા તેણીનું નશીબ ખરાબ હતું.
શું તમે ચોખ્ખું ને તાજું પાણી વાપરો છો?

એ તો માત્ર પવનનો એક ફુંકારો હોવો જોઇએ.
જેઓ સાચું બોલે છે તેમને ઈશ્વર ચાહે છે.
જુઓ, કુરકુરીઆં કેવાં બતકને ખેંચતાણ કરે છે?
રાજાએ બરાબર રાજ ચલાવવું જોઈએ.
સુસિએ મારી બંદુકની નલી ભાંજી.
રવિવારે તમે કલબમાં ઘણા સુસ્ત હતા.
દાઈએ પોતાની રૂપીઆની ઠેલી કાદવમાં પાડી.
તે મુગું બાળક પોતાની માના ખોળામાં ધાવે છે.
અમારી પેટી વહાણની સાથે અખાતમાં ડુબી ગઈ.
ચુપ! ગોઘો ઝાડીમાંથી બહાર ધસે છે.
પેલાં ખુલ્લાં પીલાં કપડાં પરથી ધુળ બ્રશવડે કાઢી નાંખો.
તમે આ માણેક ક્યાંથી ખરિદ્યું.
પેલી ગંજાવર પેટીને દેવાલ ભણી ધકેલો.
તમે તેને હેવાન કહેવામાં ઘણી બેઅદબી કરી.
તેણેતે બાંસલીપર એક ગીત ગાયું.
પંચે તેને પાંચ રૂપીઆ દંડ કર્યો.

LESSON 23—પાઠ ૨૩.

claw–કલૉ=નઓરીઆં
draw–ડ્રૉ=ખેંચવું, બહાર કાઢવું
flew–ફ્લ્યૂ=ઉડયું
grew–ગ્રૂ=ઉગ્યું
threw–થ્રૂ=ફેંક્યું
blow–બ્લો=ફુંકવું; ફટકો
show–શો=દેખાડવું; તમાશો
know–નો=જાણવું
down–દાઉન્,=નીચે; રૂઆંતી
town–તાઉન=શેહેર, કસ્બો
crown–ક્રાઉન=તાજ, ક્રાઉન શીકો
spy–સ્પાઇ=જાસુસ
myth–મિથ=કથા
lyre–લાયર=સારંગી
myrrh–મર્ર,=હીરાબોલ
shew–શો=દેખાડવું
master–માસ્તર=શિક્ષક
obey–ઓબે=તાબે થવું, આગ્ના માનવી
clay–કલે=માટી, મટોડી
pray–પ્રે=બંદગી કરવી
tray–ત્રે=ખુમચો
play–પ્લે=રમત, રમકડું
grey–ગ્રે=કાબર ચીતરૂં
prey–પ્રે=શિકાર
they–ધે=તેઓ
whey–હ્વે=છાસ
guy–ગાઇ=દોરડું
honey–હનિ=મધ

તમે દરરોજ ઈશ્વરની પ્રાર્થના કરો છો?
તે યાહુદી પોતાની ભુરી ગાયને સારૂ ઘાસ વેચાતું લે છે.

હવે, મને આ તાળાની કુંચી બતાવો.

આ તલાવમાં મેં થોડીક જળકુકડી જોઈ.

આ વેળા અમે ભાત રોપશું.

સઘળાં ધુવડો એક હારમાં ઉડી ગયાં.

વારૂ, બીજે રસ્તે જવાને યત્ન કરો.

આ કાઠીને દોરડાંથી મજબુત બાંધો.

રમત ક્યારે શરૂ થાય છે તે હું જાણતો નથી.

તમે છોકરાઓને બેસી જવા કેહેશો?

પેલા હીરાબોળનો ખુમચો અહીં લાવો.

તેણી કુવામાંથી પાણી બહાર કાઢે છે.

તેણે દડો મારી તરફ ફેંક્યો.

રાજાએ આજે સોનાનું તાજ પહેર્યું.

નવી દીવાલ કેટલા વાર પહોળી છે?

સૂર્યના કિરણો દવપર પડે છે.

તે બાઈનું બાળક માટીના રમકડાં સારૂ રડે છે.

છોકરાઓ, શિક્ષકોને નમો ને તેમની આજ્ઞા માનો.

શેહેરમાં કાંઈ તોફાન હતું ખરૂં.

હા, તે બાઈ શરમાઉ છે પણ લુચ્ચી નથી.

બિલાડીને નરમ પંજા ને તીક્ષ્ણ નખોડયાં હોય છે.

તમને પાનાં રમતાં આવડે છે?

LESSON 24—પાઠ ૨૪.

crane-ક્રેન=બગલું

cell-સેલ=ભોયરૂં

city-સિટિ=મોટું શેહેર

icy-આઈસિ=બરફ જેવું; ઠંડું

gate-ગેત=દરવાજો

gyve-જાઈવ=બેડી (પગની)

gill=ગિલ=ચુંઈ (માછલીની)

gill-જિલ=જીલમાપ

rest-રેસ્ત=આરામ઼ એશ; બાકીના

goes-ગોઝ=જાય છે.

rose-રોઝ=ગોલાબ, ઉગ્યો

axle-ઍક્સલ્=ઢડી

exact-એગ્ઝૅક્ત=બરાબર; ચોકસ

exist-એગ્ઝિસ્ત=જીવવું; હૈયાત હોવું

example-ઍગ્ઝામ્પલ=દાખલો; ઉદાહરણ

catch-કૅચ્=પકડવું

ginger-જિંજર=આદુ; સુંઠ

garb-ગાર્બ=પોશાક.

closed-ક્લોઝદ્=બંધ.

શું તે બરાબર એમજ છે?

કુતરાં ઉંદરડાંને પકડી શકે છે.

એ છોડીને થોડીક ખાંડ આપો.

આદુના શું શું ઉપયોગ છે?

બેસી જાવો ને જરા આરામ લેવો.

રાજાએ એક નવો લેબાશ પહેર્યો હતો.

તમે છોકરાઓને ખરાબ દાખલો બેસાડ્યો.

બળદ સઘળા ચણા ખાઈ ગયો.

માટી ઘણી કામની છે.

તમને કોલસાની ગૅસ (હવા) નો વાસ આવે છે?

તેનું નાક બરફ જેવું ઠંડું છે.

સૂર્ય છ વાગે ઉગ્યો.

શેહેરનો દરવાજો બંધ છે.

આ નાના ગોફામાં એક શિયાળ છે.

પેલાં જહવેરો જોઈને તે ખુશી થયો.

હા, ભોંયરાંમાંથી મારી બંદુક જઈને લાવો.

સૅમનો ઘોડો તુરંગ ભણી દોડયો.

એક બિલાડીએ એક બગલાંને પોતાની સાથે જમવા કહ્યું.

આપણે આપણા વખતનો ખરાબ ઉપયોગ ન કરવો જોઈએ.

પેલા પેટારામાંથી તેની કુવાડી લાવો.

જીમ, મને પેલો જીન દારૂનો બાતલો આપો.

LESSON 25—પાઠ ૨૫.

chair-ચેઅર્=ખુરસી
much-મચ્=ઘણું; મસ
church-ચર્ચ=દેવળ
chap-ચૅપ્=નાનો છોકરો, છોડો
flinch-ફ્લિન્શ=હારી ખાવું
chaise-મુસાફરીની મોટી ગાડી
machine=સંચો
Christ-ક્રાઈસ્ત્=ઈસુખ્રિસ્ત
epoch-ઈપૉક્=સને
chord-કૉર્ડ=વાજીંત્રની દોરી
chorus-કોરસ્=સાથે ગાવું
school-સ્કૂલ=નિશાળ
laugh-લાફ્=હસવું
cough-કૉફ્=થાંસો, ખાંસી
enough-ઈનિફ્=બસ; પૂરતું
draught-ડ્રાફ્ત્=ગોટ
ghost=ભૂત
ghastly=ભયંકર
phase-ફેઝ્=ઘાટ, આકાર
phial ફાયલ=શીશી
phrase-ફ્રેઝ=શબ્દસમુહ
quick-ક્વિક=જલદી
quill-ક્વિલ =ક્વિલ, પીછાની કલમ.
quiet-કુવાયૅત=મુગો,શાંત
quite-કુવાઈત=તદન
square-સ્કુવેઅર્=ચોરસ
scale-સ્કેલ=માપ, ત્રાજુ
scoff-સ્કૉફ્=મશ્કેરી કરવી, હાંસી કરવી.
scum-સ્કમ્=દારૂનું ફીણ.
screen-સ્ક્રીન=પડદો

scissors-સિઝર્સ=કાતર
scythe-સાઇધ=દાતરડું
cash-કૅશ=રોકડ નાણું
width-વિદ્થ્=પહોળાઈ
bathe-બેધ્=નહાવું
thus-ધસ્=એપ્રમાણે

whale-હ્વેલ્=મગરમચ્છ
think-થિન્ક=ધારવું, વિચારવું
changes-ચેન્જીસ્=બદલે છે
every-એવરિ-દરેક
moon-મૂન=ચંદ્રમા

પેલી ગોલાબના અતરની શીશી લાવો.
નિશાળ કયારે બંધ થાયછે ?
ફ્રેદ સ્તીવનનો ભાણેજ થાયછે.
તમે ઇસુ ખ્રિસ્ત વિશે શું શું જાણો છો?
આ મેહેરાબ ઇંટનો બનાવેલો છે.
તેણીને ખરાબ થાંસો થયો છે.
તેઓ સઘળાને વાસ્તે એ પુરતું છે.
આ તો માછલીનાં ભીંગડાં છે.
તમે ધારો છો એટલા અમે તવંગર નથી.
તમે તે રોકડ નાણું ક્યાં મુક્યું છે?
અમે સઘળાઓએ સાથે મળીને ગાયું.
શું તેણી દર રવીવારે દેવળમાં જાયછે ?

આ એક ઘણો લાંબો શબ્દ-સમૂહ છે.
કોઈ પણ આદમીને હસવું ને તેની મશ્કેરી કરવી એ બેઆદબી ભરેલું છે.
તેણીએ એ પડદો કાતરવડે કાપ્યો.
પેલું સફેદ કપડું પાતલું છે કે જાડું?
ચંદ્રમા પોતાનો ઘાટ દરરોજ બદલે છે.
બચીત કોઈ પણ આ નવી યોજના પસંદ કરશે નહીં.
તેણી દાતરડાં વડે ઘાસની કાપણી કરેછે.
જલદી કરો ને પેલું ક્વિલ્ પેન લાવો.

LESSON 26—પાઠ ૨૬.

lamb-લૅમ્=મેંઢું
climb-ક્લાઇમ્=ચઢવું
dumb-દમ્=મુગું
tomb-તૂમ્=ઘોર, કબર
debt-દેત્=કરજ
doubt-દાઉત=શક લઈ જવો.
science-સાયન્સ=શાસ્ત્ર
Czar-ઝાર્=રશિઆનો બાદશાહ

muscle-મસલ્=સ્નાયુ
yacht-યૉત્=સહેલ કરવાની હોડી
sign-સાઇન=નિશાણી
gnat-નૅત્=મચ્છર, ડાંસ
though-ધો=જોકે
light-લાઇત=રોશની, હલકું
right-રાઇત=જમણો, ખરૂં; હક
caught-કૉત્=પકડયો

taught–ટૉઅત્=શીખવ્યું
daughter–ડૉઅ્ટર્=દીકરી
often–ઑફન=વારંવાર
hour–આવર=કલાક
heir–એઅર્=વારસ
honest–ઑનેસ્ત્=પ્રમાણીક
honour–ઑનર્=માન
humour–હ્યૂમર કે યુમર=ખુશ સ્વભાવ.
Thames–તેમ્ઝ=તેમ્ઝ નદી
Thomas–તૉમસ્=તૉમસ (છોકરાનું નામ)
knife–નાઇફ્=છરી.
knot–નૉત્=ગાંઠ
knave–નેવ્=લુચ્ચો, ઠગ
knee–ની–ગુઠણ
chalk–ચૉક્=ચાક
alms–આમ્ઝ=ભીક્ષા
calm–કામ્=શાંત, સ્થીર
could–કુદ્=શક્યો
should–શુદ્=જોઇએ
iron–આયર્ન=લોઢું ; અસતરી કરવી.
kiln–કિલ્=ભઠ્ઠી
hymn–હિમ=પવિત્ર ગાયન
receipt–રિસીત્=પહોંચ
island–આયલન્ડ્=ટાપુ
corps–કોર=લશ્કરની ટુકડી
slaughter–સ્લૉઅ્ટર=કતલ
listen–લિસન્=શાંભળો
castle–કૅસલ્=કિલ્લો
match–મૅચ=રમતની હરીફાઇ; દીવાસલી, કાંડી
whole–હોલ=આખું
wrap–રૅપ=વિંટાળવું
write–રાઇત્=લખવું
beggars–બૅગર્સ્=ભીખારીઓ
witches–વિચિઝ=ડાકણો

મૅરિ પાસે એક પાલેલું મેંઢું હતું.
મને એ વિશે ઘણોજ શક છે.
તે નિશાની કઇ છે?
લોઢું એક ઉપયોગી ધાતુ છે.
પેલા ભીખારીઓને ભીક્ષા આપો.
કેટલા કલાક વહી ગયા છે?
કાઠીપર એટલા ઉંચા ન ચઢો.
આગલા રાજાની આ ઘોર છે.
તૉમસ હમણા કરજમાં છે.
ગુંઠણીએ પડીને ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરો.
ઝારની પાસે એક ઘણી સુંદર ફરવાની હોડી છે.
તૉમસ, પેલો દીવો સળગાવો.
તમને ગયા મહીનામાં શાસ્ત્ર કોણે શીખવ્યું?
પ્રમાણીક માણસોને સઘળા ચાહે છે.
મુગા ને આંધળા સારૂ ઘણી થોડી નિશાળો છે.
દરીઓ ગઇ રાતે ઘણો શાંત હતો.
અરધા રકમની પહોંચ લખી કહાડો.
અહીં ઘણી માંખો ને ડાંસો છે.
તે ઠગને કિલ્લામાં પકડવામાં આવ્યો.

મારીઆગળ ભૂત ને ડાકણની વાત કરતાના.

ખઇ કે ખોટું, તમારે સાચું બોલવુંજ જોઈએ.

તેમ્સ ઇંગ્લંદમાં એક નદી છે.

તે ચુનાની ભઠ્ઠીની જમણીબાજુએ રહેછે.

લશકરની આખી ટુકડીએ એ ટાપૂપર કુચ કીધી.

તે જોંક તવંગર છે તોપણ પ્રમાણીક છે.

બિલાડી પેલા ઉંદરને પકડી ન શકી.

દેવલમાં તે પવિત્ર ગીત કોણે ગાયું?

LESSON 27—પાઠ ૨૭.

name-નેમ=નામ
trot-ટ્રૉટ=દોડવું
black-બ્લૅક=કાળું.
coat-કોત્=વાલ (દગલો).
small-સ્મૉલ=નાનું
Christmas-ક્રિસ્મસ=નાતાલ.

LESSON 28—પાઠ ૨૮.

maid-મેદ્=કુમારીકા; દાસી
paid-પેદ=આપ્યું; દીધું
fail-ફેલ-નિષ્ફળ થવું
mail-મેલ=તપાલ; બખ્તર
nail-નેલ=નખ; ખીલો
sail-સેલ=સડ; હંકારવું
tail-તેલ=પુછડી
gain-ગેન=નફો; મેલવવું
main-મેન=મુખ્ય; મોટું
pain-પેન=દુઃખ
rain-રેન=વરસાદ
train-ત્રેન=આગગાડી
plain-પ્લેન=મેદાન; સાદું; સપાટ
Gael-ગેલ=ગેલ (લોકની જાત)
fair-ફેઅર=વાજબી; ખુલ્લું
hair-હેઅર=બાલ
pair-પેઅર=જોડ
stair-સ્તેઅર=દાદર
wait-ઉવેત્=થોભવું
aught-ઑઅત=કાંઈપણ
maul-મૉલ=સખત ઘાયલ કરવું.
Paul-પૉલ=પૉલ (છોકરાનું નામ)
fault-ફૉલ્ત=ગુનાહ; વાંક
vault-વૉઅલ્ત=ઘૂમટ; ગોલાંત
sauce-સૉસ=સાસ; કઢી
gauze-ગૉઝ=ગાજ; બારીક રેશમી કપડું
fraud-ફ્રૉદ્=કપટ; દગો
bawl-બૉલ=મોટેથી બુમ પાડવી
Bain-બેન=બેન (માણસનું નામ)
gaudy-ગૉદિ=ભપકાદાર

દગો એક જાતનું પાપ છે.
બેન, તે ફરીથી બોલો.
આજે હવા ઘણી ગરમ છે.
રમતી વેળા મોટેથી બુમ ના પાડો.
તેણીએ ભપકાદાર પોશાક પહેર્યો છે.
માઈ જડબું થોડુંક દુઃખે છે.
બેન કાયદામાં નિષ્ફળ થયો છે.
પોલે કહ્યું—"મારે સારૂ થોભો."
દાસી પોલને સારૂ થોભી નહીં.
પહોર ફાડતાં આકાશ ખુલ્લું હતું.
બેન વરસાદમાં ખુરશીપર બેઠો.
જૉનનો મોટો વાંક હતો.
તપાલ ગાડી આજ મોડી છે.
જેટલું હું જાણુંછું તેપરથી કહું છું કે તમે ખરા છો.
ગાયો ને ઘોડાઓને લાંબી પૂછડી હોય છે.
વર્ગમાં ઘણું હસો ના.
આ મેદાન એટલું સપાત ને પહોળું નથી.
આ બાઈના વાળ કાબરચિત્રા થઈ ગયા છે.
વહાણ આજે ઉપસાગરમાંથી ઉપડી જશે.
વાઘે તેને પકડયો ને સખત જખમ કીધા.
જીમ આએ દાદરેથી પડી ગયો.
મેરિએ જેનને પુછયું—"તમને શું દુઃખ થાયછે?"
ટૉમને કહો કે પોતાના ગંદા નખ બ્રશથી સાફ કરે.
જુઓ તે કુતરો પોતાની નાની પૂછડી હલાવે છે.
તેની કાકીએ તેને પગના મોજાંની એક નવી જોડ અપાવી.
મેદાનમાં આખી રાત વરસાદ વરસ્યો.

LESSON 29—પાઠ ૨૯.

lead–લીદ=દોરી જવું
read–રીદ=વાંચવું
beak–બીક=ચાંચ
weak–ઉવીક=નબળો
meal–મીલ=ભોજન; ખાનું
steal–સ્તીલ=ચોરી કરવી
cream–ક્રીમ=મલાઈ
steam–સ્તીમ=વરાળ
lean–લીન=અઢેલાવું; દુબલું
mean–મીન=અર્થ કરવો; મધ્યમ; નીચ
leap–લીપ=કુદવું
cheap–ચીપ=સસતું
ease–ઈઝ=સગવડ
please–પ્લીઝ=ખુશી કરવું, મહેરબાની કરીને
east–ઈસ્ત=પૂર્વ
beast–બીસ્ત=હેવાન; પશુ
beat–બીત=મારવું
leave–લીવ=રજા, છોડી દેવું
weave–ઉવીવ=વણવું
thee–ધી=તને
tree–ત્રી=ઝાડ
three–થ્રી=ત્રણ

deed–દીદ=કામ; ખત
feed–ફીદ=ખવાડવું
reed–રીદ=બરૂ
seed–સીદ=બી
real–રીઅલ–ખરી
seek–સીક=શોધવું
week–ઉવીક=અઠવાડીયું
kneel–નીલ=ગુઠણુમડીએ બેસવું
steel–સ્તીલ=પોલાદ
deep–દીપ=ઉંડો
weep–ઉવીપ=રડવું
sheep–શીપ=મેંઢાં
sleep–સ્લીપ=ઉંઘવું; ઉંઘ
feet–ફીત=પગો; ફુતો
sweet–સ્વીત=મીઠું
seem–સીમ=દેખાવું
seen–સીન=જોયલું
seize–સીઝ=પકડવું
either–ઈધર–બેમાંથી એક
neither–નીધર=બેમાંથી એકે નહીં.
people–પીપ્લ=લોક
dear–ડીઅર=વાહાલો; મોંઘું
fear–ફીઅર=ધાસ્તી; ડર
hear–હીઅર=સાંભળવું
near–નીઅર=નજદીક
tear–તીઅર=આંસું
rear–રીઅર=પાછલો ભાગ
year–ઈઅર=વર્ષ, સાલ
beer–બીઅર=બીરદારૂ.
deer–દીઅર=હરણ.
earl–અર્લ=ઉમરાવની ત્રીજી પદવી
pearl–પર્લ=મોતી
earn–અર્ન=કમાવું
learn–લર્ન=શીખવું
earth–અર્થ=પૃથ્વી; માતી
dearth–દર્થ=મોઘવારી
heard–હર્દ=સાંભલ્યું
search–સર્ચ=શોધ
eagle–ઈગ્લ=ગરૂડપક્ષી
wheat–હુવીત=ઘઉં
meat–મીત=ગોસ્ત
market–માર્કેત=બજાર
aches–એકસ=દુઃખે છે.
till–તિલ=જ્યાંસુધી; ખોદવું
cheese–ચીઝ=પનીર

મધ મીઠું છે પણ ઘણું સસ્તું નથી.
સીસું ભુરૂ ને ભારી છે.
શું તેણી પોતાના ચહેરાપર બુરખો નાંખે છે ?
ગરૂડપક્ષી હરણ તરફ ઉડ્યું.
શું તે એક કાને બેહેરો છે ?
મેંઢું ઘણું નબલુ ને દુબલુ થઈ ગયું.
શું તે નથી જોઈ શકતો કે નથી સાંભળી શકતો ?
બજારમાં ગોસ્ત ઘણું મોંઘું છે.
તમે સગવડે સુતાહો એમ દેખાતુ નથી.
મહેરબાની કરીને, મને ચીડવો ના.
જેમ્સ, પાનું ફેરવ.
આ ઝાડને પાદડાં નથી.
મેં તેને વાંચતાં સાંભળ્યો.
તમે દહાડામાં કેટલી વખત ભોજન લેવો છો ?

પેલી બરૂની કલમ ભાંજતા ના.
મારૂં માથું દુઃખે છે; મારાથી તે ખમાતું નથી.
મેં તેણીને વારંવાર રડતાં જોઈ છે.
આ લોક બી ને દાણાં જોએ છે.
રીંછ પોતાના શેકારની શોધમાં ફરે છે.
તેની દુકાન પરથી ઘી,ઘઉં, ને છાસ ખરીદો.
શું તેમની આખો આંસુથી ભીની હતી?
તેણીને કહો કે શીવવામાં ઝીણો દોરો વાપરે.
તમારૂં માથું સાફ ને મગજ સ્વચ્છ રાખો.
પૃથ્વી ખરેખર આકાશમાં ફરે છે.
સૂર્ય પૂર્વ દીશાએ ઉગે છે ને પશ્ચિમે આથમે છે.
જ્યાં સુધી વરાળ નીકળે ત્યાં સુધી તે પાણીને ગરમ કરો.
તમને નાસ્તા પર પાઉ ને મલાઈ, કે પનીર જોઈએ?
ગયા અઠવાડીઆમાં અમને નવા વરસના તેહેવારની રજા મલી હતી.
ચોરી કરતા ના, કારણ કે તે એક પાપ છે.
પોલાદ એક ઘણું કઠણ જાતનું લોહું છે.
શું આ કુવો ઓગણીશ ફુત ઉંડો છે?
પેલી કાદવની દેવાલને અઢેલતા ના.
તે વહાણપર ઘણાં મેંઢાં મરી ગયાં.
નાના પક્ષી અને પશુઓ ઉપર માયા રાખતા શીખો.

LESSON 30—પાઠ ૩૦.

trial ટ્રાયલૂ=કોશેશ, તપાસ, મુકદમો
giant–જાયન્ત=રાક્ષસ
liar–લાયર=જુઠો
friar–ફ્રાયર=સાધુ
crier–ક્રાયર=ભાંગી
pliers–પ્લાયર્ઝ=ચીમટો; પકડ
lion–લાયન=સિંહ
pious–પાયસ=પાકી; પવિત્ર
thief–થીફ=ચોર
grief–ગ્રીફ=દલગીરી; શોક
niece–નીસ=ભત્રીજી, ભાનેજ.
piece–પીસ=કટકો
field–ફીલ્દ=ખેતર
shield–શીલ્દ=ઢાલ
priest–પ્રીસ્ત=ધર્મગુરૂ
sieve–સીવ=ચારણી
uncle–અન્કલ=કાકો, મામો, ફુઓ, માસો.
next–નેક્સ્ત=આવતું
ever–એવર=કદી

તેનો કાકો એક ધર્મગુરૂ છે.
જુઠાને પવિત્રાઈ હોતી નથી.
હું સાદા ખોરાક ઉપર ગુજરાન કરૂં છું.
આ શીશીને ચારણીમાં મુકો.

બાંગી ડંકાપર મુએલો પડેલો છે.
પેલા કુતરાને પાઉંનો ટુકડો નાંખો.
પેલી તલવાર તમે ફેરવી શકો ?
તેનો કુળ કજીઓ જીત્યો.
ચોરનો મુકદમો આવતે અઠવાડીએ નિકળશે.
ગમ ને વાસ્તી આપણનું હૈયું તોડી નાંખે છે.
તમે કદી રાક્ષસ દીઠો છે ?
સિંહ એક શિકારી પશુ છે.
મારા દોસ્તે પોતાની ઢાલ ખેતરમાં ખોઈ.
તે સાધુ ઘણો પવિત્ર માણસ છે.
અમે તેની ભત્રિજીને દાતવા જઈએ છીએ.
ચીમટાવડે આ લોઢાના કટકાને મજબુત પકડો.

LESSON 31—પાઠ ૩૧.

load-લોદ=બોજો
road-રોદ=રસ્તો
soak-સોક=ભીજવવું, પલાળવું
foam-ફોમ=ફીણ
roam-રોમ=ભટકવવું
loan-લોન=ધીરેલું નાણું
moan-મોન=વિલાપ કરવો
boat-બોત=મછવો
coat-કોત=દગલો
goat-ગોત=બકરી
loaf-લોફ=રોટલો
coal-કોલ=કોલસો
soap-સોપ=સાબુ
boil-બોઇલ=ઉકાલવું, ફુલ્લો
coil-કોઇલ=વિટલાવું
soil-સોઇલ=જમીન
coin-કોઇન=શીક્કો
loin-લોઇન=કમર
choice-ચોઇસ=પસંદગી
voice-વોઇસ=અવાજ, સાદ
good-ગુદ=સારૂં; ભલું
wood-ઉવુદ=લાકડાં, જંગલ
book-બુક=ચોપડી
cook-કુક=રસોયો, બબરચી, રાંધવું
look-લુક=જોવું, તપાસવું
took-તુક=લીધું
hoof-હુફ=ખરી
roof-રૂફ=છાપરું
cool-કુલ=ઠંડું
fool-ફુલ=મુર્ખ
loom-લુમ=વણવાની શાલ
room-રૂમ=ઓરડો
moon-મુન=ચંદ્રમા
noon-નુન=બપોર
boot-બુત=બુત
root-રૂત=મુલીયાં, જડ
loud-લાઉદ=મોટેથી
foul-ફાઉલ=ગંદું
gout-ગાઉત=નજલો
rout=રાઉત=મારી નસાડવું
mouth-માઉથ=મોંઢું
south-સાઉથ=દક્ષિણ
house-હાઉસ=ઘર
louse-લાઉસ=જૂ

mouse–માઉસ=ઉંદરડું
rouse–રાઉઝ=જગાડવું
bound–બાઉન્દ=બાંધેલું, બાંધ્યું
found–ફાઉન્દ=મળ્યું, શોધ્યું; પાયો નાખવો.
pound–પાઉન્દ=રતલ; ભૂકો કરવો
round–રાઉન્દ=ગોળ
sound–સાઉન્દ=અવાજ, ભર
wound–ઉવાઉન્દ=વિંટાળયું
તમારો ભુરો દગલો ઢીલો છે.
કુક મુસાફરીએ ગયા છે.
શું તમારા ડાબા પગપર ફુલો થયો છે?
કુકરી ચાર રતલ આટો ખાઈ ગઈ.
છોકરાએ તમારે માટે બે મરઘાં ખરિદ્યાં.
જ્યારે તમે નાહવો છો, ત્યારે સાબુ વાપરો છો?
પેલા બતીમાં આસરે એક આંઉસ તેલ રેડો.
બૉઇદે સીધો દડો ફેંક્યો.
મને ભોંય તળીએ એક ક્રાઉન સીકો જડ્યો.
પેલો ગરીબ છોકરો મારા ઓરડામાંથી ચાર ચોપડીઓ લઈ ગયો.
ગઈ રાત્રે નદીમાં રેલ આવી હતી.
જુઓ, પેલો બાપડો ડોસો કોલસાના બોજાથી કેવો નમી ગયો છે?
મેળામાં લોકોની મોટી ઠઠ મલી હતી.
તમારા માથાપર ઠંડુ પાણી રેડો.
જુઓ, તેના પગની આસપાસ સાંપ વિંટલાઈ ગયો છે.
ચંદ્રમા વાદલમાં ઢંકાઈ ગયો છે.

roar–રોર=ગર્જના
door–દોર=બારણું
floor–ફ્લોર=પાટીઆની જમીન
four–ફોર=ચાર
pour–પોર=રેડવું
your–યોર=તમારૂં
mourn–મોર્ન=શોક કરવો
brown–બ્રાઉન=ભુરૂં
loose–લૂઝ=ઢીલો
સાંભળો, તે એક સિંહની ગર્જના છે.
દરરોજ તમે કેટલા કલાક વાંચો છો?
અમારા ઘરનાં બારણાં લાકડાનાં બનાવેલાં છે.
આ ગામડીઆને જોડા (શૂ) પહેરતાં આવડતું નથી?
ખલાશીઓને કિનારે મછવો હંકારવા કહો.
તમારે તેને સારૂ કાંઈ તસદી લેવી જોઈએ.
પૂનાના રસ્તા ઘણા સફાઈદાર છે.
જુઓ, તેણીના મોંમાંથી લોહી નીકળે છે.
આકારામાં તારાઓના ઘણા જથા છે.
હા, તમે એવા મોટા સાદે બોલોના.
પેલા ચુલ્લાપર આ શેરવો ઉકાળો.
ગાય, બકરા, ને ઘોડાને ખરી હોય છે.
આ ઢગલામાંથી બૂટની કોઈ પણ જોડ પસંદ કરો.
મુઆ પછી આપણા શરીરમાંથી આપણો આત્મા ઉડી જાય છે.

તમારા ખેતરની જમીન બેશક કાલી છે, પણ તે ઘણી ખડબચડી છે.

આ વર્ગમાં અતિશય ગોંઘાટ થાયછે.

લૉઈદ, કાઠાના ગલીચાપર પેલું ઉંદરડું જુઓ.

તે બાપડો છોકરો પોતાના ઘરના છાપડાપરથી પડી ગયો.

LESSON 32—પાઠ ૩૨.

juice—જ્યુસ=રસ
suit—સ્યૂત=દાવો, મુકદમો
blue—બ્લૂ=આસમાની
clue—ક્લૂ=બાતમી
true—ત્રુ=સાચું
bruise—બ્રૂઝ=મારના ઘા

fruit—ફ્રૂત=મેવો, ફળ
duel—દ્યુઅલ=દ્વંદ્વ યુદ્ધ
fuel—ફ્યુઅલ=બળતણ
suet—સ્યુઅત=ચરબી
fluid—ફ્લૂઇદ=પ્રવાહી
ruin—રૂઇન=નાશ

તેઓ એક દ્વંદ્વ યુદ્ધ લડ્યા.
આ ફળોમાંથી રસ બહાર કાઢો.
શું ચોકીબાને બલુ દગલો પહેર્યો છે?
મારે સારૂ થોડીક ચરબી ને બળતણ ખરિદો.
તમારી જીભ ઘણી મેલી છે.
તેના માથાપર એક ચીડો પડ્યોછે.
તે પોતાના ગુનાહને લીધે મુકદમો હાર્યો.
તેના ઠગાઈ તેનેજ નુકસાન કરશે.

મારા પરોણા વિશે હું કાંઈ પણ બાતમી મેળવી શક્યો નહીં.
તે ઘાતકી આદમીને ઘણું પસ્તાવું પડ્યું.
ભીમ્યાપાસે ત્રણ ગીની છે.
ઘુમાડ્યું બરાબર વખત સર બંધાયું નહીં.
રાજા પોતાનો આખો રસાલો ન લાવ્યા.
તે લુચ્ચો આખરે મલી આવ્યો ને પકડાયો.

